

Indholdsfortegnelse for bilag

2.1 Siden sidst.....	2
Bilag 1: Aktivitetsplan 2025_Klimaalliancen i Hovedstadsregionen_Godkendt.....	2
Bilag 2: Greater Copenhagen EU Office Årsberetning 2024.....	8
3.2 Opfølgning på den tværgående mobilitetsanalyse for hovedstadsområdet	37
Bilag 1: Indsatskatalog__den tværgående mobilitetsanalyse_20012025.....	37
3.3 Drøftelse om revision af Fingerplanen.....	79
Bilag 1: Faktaark_Fingerplan.....	79
3.6 Forslag til revision af kapacitetsdel af praksisplan for fysioterapi.....	82
Bilag 1: Revision af praksisplan kapitel 1 vedr. kapacitet.....	82
3.7 Afrapportering fra Erhvervshus Hovedstadens resultatkontrakt 2024.....	114
Bilag 1: Erhvervshus Hovedstaden Målopfyldelse; Resultatkontrakt 2024.....	114
Bilag 2: Erhvervshus Hovedstaden Årsberetning 2024.....	118
3.8 Aftale om Rød løber for produktionsvirksomheder.....	139
Bilag 1: En indgang for produktionsvirksomheder og industriparker.....	139
Bilag 2: Konklusionspapir.....	146
3.10 Afrapportering på Social- og Boligstyrelsens centrale udmelding om sårbare gravide med rusmiddelbrug.....	149
Bilag 1: Afrapportering på Central Udmelding Gravide med misbrug.....	149
Bilag 2: Forslag fra Danske Regioner.....	177
3.11 Beslutning om at øge kapaciteten på de sikrede institutioner.....	180
Bilag 1: Notat om økonomi vedrørende sikrede pladser.....	180

2.1

Siden sidst

Klimaalliancen i Hovedstadsregionen Aktivitetsplan 2025

KLIMAHANDLING SAMMEN – FRA PLANER TIL HANDLING

Denne aktivitetsplan udstikker retningen for arbejdet i Klimaalliancen i Hovedstadsregionen i 2025. Aktivitetsplanen bygger på aftale om Klimaalliancen i Hovedstadsregionen og den nationale partnerskabsaftale om Klimaalliancen.

Formålet med Klimaalliancen i Hovedstadsregionen og aktivitetsplanen er fortsat følgende:

- At understøtte kommunernes arbejde med implementering af klimaplanerne
- Bidrage med tværkommunale aktiviteter, der fremmer omkostningseffektiv implementering i de enkelte kommuner gennem opbyggelse af kompetencer, deling af viden og tilvejebringelse af ressourcer til arbejdet

Aktivitetsplan 2025 er udarbejdet med baggrund af erfaringerne med indsatserne i 2024 samt input fra kommunerne på workshop den 28. januar 2025. Den er desuden forsøgt tilpasset konsekvenserne af Sundhedsreformen, hvor Region Hovedstadens bidrag til arbejdet gradvist bortfalder i løbet af 2025.

Indsatser

Aktivitetsplan 2025 rummer seks indsatsområder:

- Robust netværksstruktur: Peergrupper, Politisk Topmøde & Årsmøde
- Revision af klimaplaner
- Faglige netværk: Primært gennem synergi til eksisterende indsatser
- Kommunikation: De gode historier, nyhedsbrev og vidensplatform mv.
- Kontaktpunkt og sparring
- Projektudvikling og fundraising

De enkelte indsatser er beskrevet nedenfor. Ud over dem varetager Klimaalliancen i Hovedstadsregionen desuden grundopgaver som projektledelse, koordinering med Klimaalliancens partnere, forberedelse og deltagelse i styregruppemøder, møder i KKR, kommunale udvalg samt støtte til de sidste to kommuner, der udarbejder og vedtager DK2020 klimaplaner i foråret 2025.

ROBUST NETVÆRKSTRUKTUR

For hovedparten af kommunerne i Hovedstadsregionen hviler arbejdet med klimaplanerne på få hænder, mens opgaverne er mangfoldige og kobler til mange specialiserede fagligheder.

Derfor vil Klimaalliancen i Hovedstadsregionen fortsætte med at støtte og styrke en robust netværksstruktur, der giver mulighed for videndeling og kompetenceudvikling til gavn for de enkelte kommuners implementering.

Derigennem mindskes de enkelte kommuners sårbarhed overfor fx jobskifter og perioder uden adgang til faglige ressourcer mv. Den robuste netværksstruktur styrkes gennem følgende aktiviteter:

- **Peergrupper:** Klimaalliancen i Hovedstadsregionen har gennem 2024 bidraget til etablering og drift af 4 peergrupper for klimakoordinatorer med 7-10 kommuner i hver. De enkelte peergruppe gennemfører ca. et møde i kvartalet med fokus styrket implementering, videndeling og kobling til ressourcerne i Klimaalliancen.
- **Politisk Topmøde:** Den 26. maj afholdes Politisk Topmøde målrettet borgmestre, udvalgsformænd mv. Målet er, at det politiske niveau i kommunerne – på linje med det administrative niveau - også er orienterede og engagerede i Klimaalliancens arbejde, muligheder og resultater.
- **Årsmøde:** Evaluering af året og forberedelse af aktiviteter i det kommende år målrettet kommunernes klimakoordinatorer.

Klimaalliancen i Hovedstadsregionen aftaler med de enkelte peergrupper, hvordan hjælpen tilrettelægges bedst muligt i 2025 med ca. 50% af de ressourcer, der blev brugt på opgaven i 2024.

REVISION AF KLIMAPLANER

Revision af klimaplaner er en bunden opgave for Klimaalliancen i Hovedstadsregionen. Vi guider kommunen frem mod 'scoping-aftale' og 'certificering af opdateret klimaplan' i overensstemmelse med 'Cities Climate Transition Framework'. 5 kommuner er aktuelt gang med revisionsprocessen, og yderligere 3-7 kommuner forventes at påbegynde revisionsprocessen i anden halvdel af 2025.

Klimaalliancen i Hovedstadsregionen arbejder i forbindelse med revision på, at indsatsen i høj grad bliver et aktiv og en mulighed for at gøre status og kvalificere det eksisterende klimaarbejde.

FALIGE NETVÆRK

Klimaalliancen i Hovedstadsregionen har gennem 2024 understøttet netværksaktiviteter inden for de strategisk prioriterende områder: Energi, transport og forbrugsudledninger. Det fortsætter i 2025 – det er fortsat de områder kommunerne efterspørger støtte til, men grundet ressourcesituationen, vil bidraget i høj grad ske gennem koblinger og synergier til allerede planlagte eller eksisterende indsatser og arrangementer.

- Energi: Via koblinger til arrangementer og indsatser i 'Energi på Tværs' vil kommunerne få muligheder for at accelerere den grønne energiomstilling i et samarbejde mellem kommuner, region, forsyningsselskaber og andre nøgleaktører. Energisektoren udgør 59% af kommunernes udledninger i 2022 (scope 1+2).
- Transport: Fokus i 2025 vil være på ændring af transportvaner, transportmiddelvalg samt klimavenlig trafik. Der er planlagt fire møder i foråret om hhv. unge og transport, delemobilitet samt elbilviden. Med udgangspunkt i deltagernes ønsker samt aktuelle projekter vil der desuden blive planlagt to-tre møder i efteråret. Alle arrangementer er målrettet klimakoordinatorer eller klimamedarbejdere med fokus på fagområdet. Transportsektoren står for 29% af udledningerne i 2022 (scope 1+2).
- Forbrugsudledninger: Interessen for forbrugsudledninger i det kommunale klimaarbejde er stigende og kommunerne er forpligtede til at arbejde med området i forbindelse med revision af deres klimaplaner. Forbrugsudledninger er det område med størst reduktionspotentialer for hovedparten af kommunerne i Hovedstadsregionen, men også et område, der kræver nye kompetencer og kapacitet til involvering af borgere og virksomheder i de kommunale geografier. Der gennemføres konkret to arbejdsdage for kommunerne, hvor kommunerne hhv. kan komme i gang med at skabe deres egne kommunespecifikke vidensgrundlag samt udvikle deres klimahandling inden for vigtige sektorer som fx byggeri.

De faglige netværker er en videreførelse af en række KKR VIP-projekter, herunder 'Grønne pendlervaner', 'Cirkulære indkøb', 'Grønne drivmidler' og 'Energibesparelser i boliger'.

KOMMUNIKATION

Klimaalliancen i Hovedstadsregionen har gennem 2024 holdt kommunerne orienterede omkring væsentlig viden og arrangementer i et kort nyhedsbrev. Resultaterne af KKR VIP-projekterne er formidlet, og der er bidraget til udvikling af Klimaalliancens fælles vidensplatform. Omvendt er det ikke i tilstrækkelig grad nået at formidle og synliggøre de mange gode historier fra det kommunale

klimaarbejde i 2024 samt få lagt en strategisk plan for kommunikationen i Klimaalliancen i Hovedstadsregionen. I 2025 vil fokus derfor være på følgende:

- Nyhedsbrev: Vi orienterer løbende om relevante tilbud og muligheder målrettet kommunernes klimakoordinatorer og centrale klimamedarbejdere.
- De gode historier: Kommunerne får inspiration og værktøjer til arbejdet med klimaplanerne gennem en række gode eksempler på implementering. Eksemplerne formidles løbende via relevante platforme i Klimaalliancen, Gate 21, relevante events mv.
- Analyse af borgernes holdninger til klimahandling: Som optakt til det Politiske Topmøde i maj forberedes en klimaanalyse, som kan styrke kommunernes implementering.
- Vidensplatform: Klimaalliancen i Hovedstadsregionen bidrager til kvalificering af den fælles platform med både indhold og funktionalitet.
- Kommunikationsplan: Udarbejdes for den resterende projektperiode i Klimaalliancen i Hovedstadsregionen.

KONTAKTPUNKT OG SPARRING

Klimaalliancen i Hovedstadsregionen har i 2024 stået til rådighed for kommunerne som sparringspartner og kontaktpunkt via mail og telefon. Nye klimakoordinatorer er hjulpet godt i gang, der er bidraget til faglige spørgsmål, delt kontakter, gode eksempler, arrangementer, møder i kommunerne mv.

Dette tilbud fortsætter i 2025, men i et begrænset omfang med fokus på hjælp og sparring, som kan leveres hurtigt uden større ressourceforbrug.

PROJEKTUDVIKLING OG FUNDRAISING

Klimaalliancen i Hovedstadsregionen har gennem 2024 understøttet projektudvikling i kommunerne. Blandt andet gennem samarbejde med Greater Copenhagen EU-Office om relevante call's samt bidrag til udvikling af ansøgninger og projekter i regi af Region Hovedstaden, Gate 21, Klimaalliancen mv. Da Region Hovedstaden udtræder af denne indsats allerede primo 2025, prioriteres de begrænsede ressourcer på følgende:

- Samarbejde med Greater Copenhagen EU-Office og Klimaalliancen: Fokus på at identificere call's og igangsætte projektudvikling inden for de prioriterede indsatsområder.
- Workshop med kommunerne: Klimaalliancen i Hovedstadsregionen inviterer til workshop om identificerede call's og projektmuligheder, hvor kommunerne prioriterer og drøfter, hvilke der skaber mest værdi for deres arbejde med at realisere klimaplanerne.

Målet er, at de prioriterede projektmuligheder kan gribes og gennemføres i regi af Gate 21 og andre relevante samarbejder.

Med de begrænsede ressourcer, der er til stede i Klimaalliancen i Hovedstadsregionen, vil der skulle findes yderligere ressourcer til at forberede og skrive de prioriterede ansøgninger.

2.1

Siden sidst

GREATER
COPENHAGEN
EU OFFICE

Årsberetning 2024

INDHOLD

Forord 2

2024 i tal 3

Grønne, sunde og digitale cases 4

2024 i billeder 24

FORORD

Greater Copenhagen EU Office rådgiver og støtter østdanske universiteter, kommuner, regioner og virksomheder i at engagere sig i EU-samarbejdet og på den måde sikre størst muligt udbytte. I vores årsberetning finder du eksempler på den værdi, vi skaber gennem arbejdet med interessevaretagelse og projektudvikling.

2024 var præget af god energi med arrangementer i Østdanmark og Bruxelles, utallige besøg fra ejerkredsen, kapacitetsopbygning, vidensdeling og netværksskabelse. Den fælles indsats resulterede i stort forskningspolitisk engagement og et rekordhøjt hjemtag af EU-midler.

Det lykkedes at hente intet mindre end 201 mio. kroner hjem i EU-støtte til grønne, sunde og digitale projekter. Aldrig før har vi bidraget med så meget finansiering til bæredygtig udvikling på blot et enkelt år. Og løfter vi os højere op og kigger ud over de seneste fem år, har vi hjulpet østdanske aktører med at få hele 877 mio. kroner fra EU.

Dedikation og de mange millioner gør en forskel – både for samfundet og den enkelte borger. Men uden opbakning og engagement fra ledelse og dygtige medarbejdere på de østdanske universiteter, kommuner og regioner kunne vi ikke have gjort det. Derfor vil vi benytte lejligheden til at takke for det gode samarbejde.

En stor tak skal der også lyde til medarbejderne på Greater Copenhagen EU Office. Vi tror på, at en bæredygtig, veldrevet og god arbejdsplads med rum til forskellighed og udvikling skaber de bedste forudsætninger for at lykkes.

Birgitte Wederking

Direktør

Christian Holm Donatzky

Bestyrelsesformand (2023-2024)

2024 I TAL

19 skriftlige og mundtlige input til EU-policyudvikling.

126 rådgivningsforløb med kommuner, regioner og universiteter, der resulterede i **104** indsendte EU-ansøgninger.

Facilitering af **72** events, workshops og webinarer, som skabte synlighed om EU-muligheder i Østdanmark.

201 mio. kroner hjem til Østdanmark gennem **57** godkendte EU-ansøgninger.

Dialog med over **119** virksomheder med henblik

på at styrke deres kompetencer inden for internationalisering, søge efter internationale samarbejdspartnere eller finde EU-finansiering til innovative projekter.

37 østdanske kommuner, **2** regioner og **4** universiteter engageret i konkrete EU-muligheder med hjælp fra Greater Copenhagen EU Office.

3 mio. kroner udbetalt fra Greater Copenhagen EU Offices forprojektordning til at støtte kommuner, regioner og universiteter i at forberede EU-ansøgninger.

Mere end **30** besøgsgrupper på inspirationstur til Bruxelles.

OMSTILLINGSÅR I EU OG EN SÆRLIG INDSATS HOS OS

2024 var på mange måder et omstillingsår i EU-systemet. En ny Europa-Kommission og valg til Europa-Parlamentet gav EU-institutioner og -aktører anledning til at formulere nye politiske visioner og prioriteter, som sammen skal være med til at sætte en langsigtet retning for EU.

Vi har ydet en særlig indsats for løbende at formidle udspil og rapporter til ejerkredsen, kommissionsformand Ursula von der Leyens politiske retningslinjer, Det Europæiske Råds Strategiske Dagsorden, Letta-rapporten, Draghi-rapporten og Heitor-rapporten.

Vi har analyseret de forskellige indspil til EU's fremtid med blik for ejerkredsens interesser og prioriteter, så de har mulighed for at regne bevægelserne på EU-niveau med i deres interessevaretagelse, positionering og arbejde med EU-relaterede muligheder.

LIFE ACT

Action for Climate Transition

LIFE ACT er et landsdækkende samarbejde, der skal sikre en hurtigere og bedre koordineret implementering af de 98 danske kommuners klimahandlingsplaner.

Projektet har fået **126 mio. kroner** i EU-støtte fra LIFE og sørger for over **250 ekstra årsværk** til at løfte de danske kommuners arbejde med udledninger fra landbrug, energi, transport, klimaledelse og klimatilpasning.

Greater Copenhagen EU Office har været med hele vejen i processen – fra idé til godkendt ansøgning. Sammen med Dacob - de danske EU-regionskontorer i Bruxelles - har vi bistået de danske kommuner, regioner og universiteter med koordinering, rådgivning og kvalitetssikring af ansøgningen.

Greater Copenhagen EU Office har desuden støttet de østdanske aktører med 600.000 kroner i forprojektmidler til udgifter forbundet med ansøgningsprocessen, og vi har hjulpet mere end 50 støttepartnere med at deltage i ansøgningen.

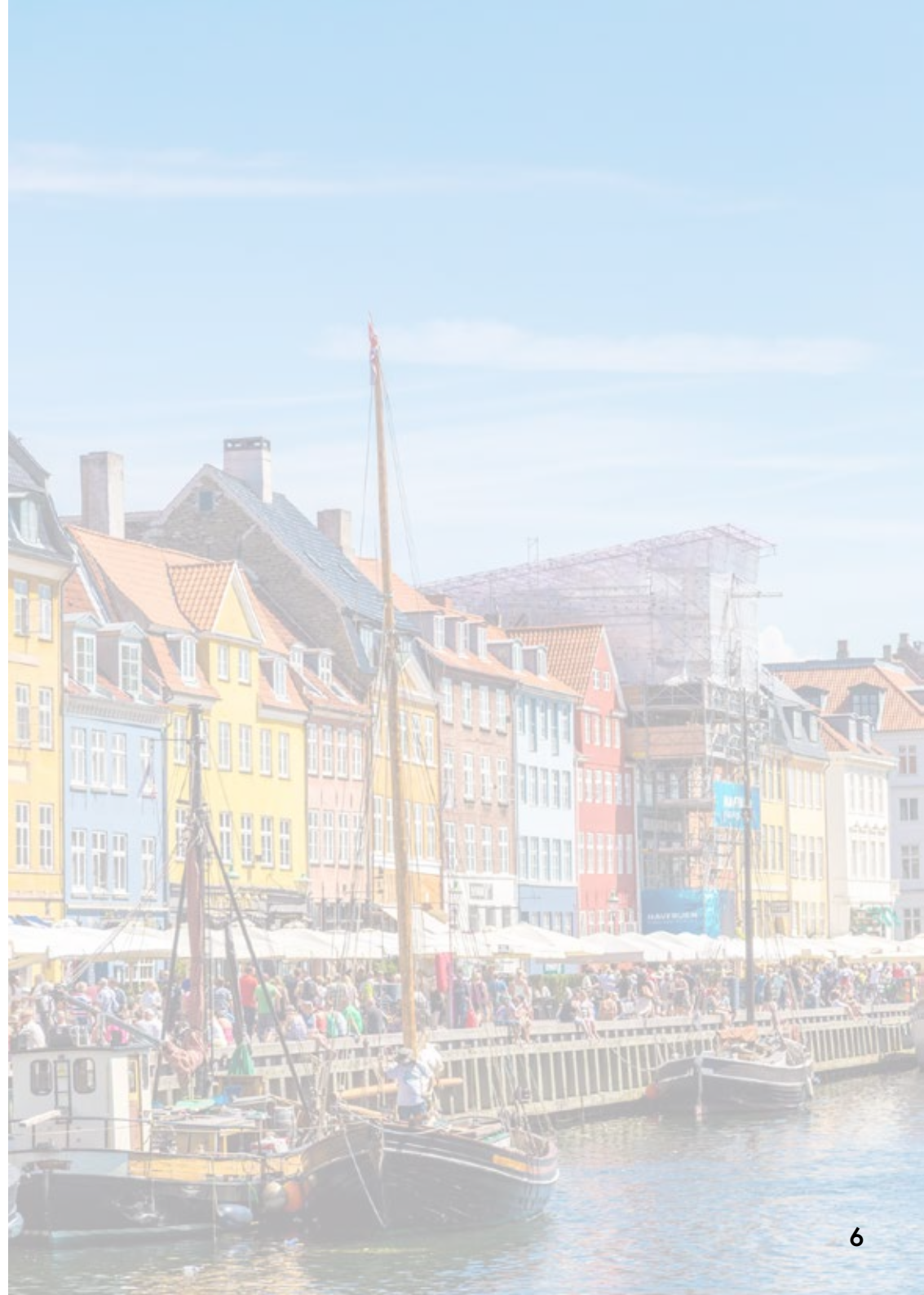
BÆREDYGTIG TURISME I ET LOKALT PERSPEKTIV

København er på vej til at blive en af verdens mest eftertragtede turistdestinationer med sit hippe byliv, smukke gamle kvarterer og specielle attraktioner, og antallet af gæster til byen ser ud til kun at gå en vej: op!

Men hvordan sikrer hovedstaden, at den forbliver attraktiv samtidig med, at turismen er bæredygtig? Det skal **European Urban Initiative**-projektet **CULTIGEN** hjælpe med at løse.

Projektet, der har fået **35 mio. kroner** i EU-støtte, skal skabe innovative løsninger som fx nye kulturelle aktiviteter, borgersamlinger, måling af turisme og nye produkter, der kan sprede turismen ud og skabe ny viden.

Københavns Kommune, der leder projektet, skal udvikle en drejebog, som kan anvendes af både dem selv og udbredes til andre byer.

TRANSPORTSEKTOREN SAMLET TIL VIDENDELING I BRUXELLES

Der var dømt fire dages pitstop i Bruxelles, da EU's store transporttræf **Connecting Europe Days** samlede folk fra transportsektoren på tværs af Europa for at diskutere aktuelle emner og dele viden og erfaringer fra området - og vi var selvfølgelig også til stede.

Et af de helt store spørgsmål var, hvordan transportsektoren kan indfri ambitionerne i den europæiske grønne pagt, reducere CO₂-udledninger og omstille den europæiske infrastruktur til klimaforandringer.

De østdanske kommuner og regioner var også at finde til eventet. Fx var vi forbi standen med delemobilitetsprojektet SMALL, som **Region Hovedstaden** indgår i. Og folkene fra Rønne Havn på **Bornholm** præsenterede deres engagement i EU-projekter og ambitionen om at blive knudepunkt for grøn energiforsyning til skibsfart i Østersøen.

Med **SMALL**-projektet vil man udvide markedet for delemobilitetsløsninger uden for storbyerne og til nye målgrupper. Projektet skal både skabe større viden om målgrupperne, og så vil man teste delemobilitetsløsninger i forskellige geografiske områder, bl.a. Hillerød, hvor der både er nyt hospital og stadion på vej.

EU TROR PÅ DANSK DRONETEKNOLOGI

Fremtidens transportmidler skal være bæredygtige, og hvis man spørger startup-virksomheden **Skypuzzler**, der holder til i **København**, så er droneteknologi vejen frem.

Droner kan bruges til at løse mange forskellige opgaver, blandt andet til at inspicere fx højspændingsledninger, broer, vindmøller og bygninger – steder som ellers kan være svært fremkommelige. Skypuzzler har udviklet et system, der kan være med til at skalere droneindustrien på en måde, der tager højde for sikkerhedskravene.

Skypuzzler modtog i 2024 **18,5 mio. kroner** i EU-støtte fra **EIC Accelerator**, men det er ikke første gang, de har held med en EU-ansøgning. I 2023 gik de nemlig sammen med en belgisk virksomhed om at søge finansiering fra **Eurostars**. Her lykkedes det at få 5,7 mio. kroner i EU-støtte, hvor **2,2 mio. kroner** gik til den danske virksomhed.

"De her EU-penge er sindssygt vigtige for os. Og vi passer godt ind med vores løsning i både Europa-Kommissionens dronestrategi, men også i Green Deal og den grønne omstilling."

Jesper Skou, direktør for Skypuzzler

UNIVERSITET OG KOMMUNE SAMMEN OM ENERGIOPTIMERINGSPROJEKT

Et langt og tæt samarbejde om EU-projekter har givet **DTU** og **Lyngby-Taarbæk Kommune** vigtig viden og løsninger på energiområdet. Siden 2018 har samarbejdet været med til at forankre forskningen i den virkelige verden og samtidig give kommunen et løft til at løse opgaver fra deres klimahandlingsplan.

Senest er projektet **OPTIX** skudt i gang. Det handler om energidistrikter og bygninger, der genererer mere strøm, end de bruger.

DTU leder projektet, som skal demonstrere innovative løsninger for energioptimering i byområder og bygninger ved hjælp af digitale modeller, der tager højde for mange forskellige faktorer forbundet med energieffektivitet.

Projektet, der løber fra 2024-2027, er et Clean Energy Transition-partnerskab med partnere fra hele syv lande.

START ER KOMMET GODT FRA START

START står for **Centre for Sustainable Agrifood Systems** og er en forskningsbaseret samarbejdsplatform for de otte danske universiteter **Danmark Tekniske Universitet**, Aarhus Universitet, **Københavns Universitet**, IT-Universitetet i København, **Copenhagen Business School**, Aalborg Universitet, Syddansk Universitet og **Roskilde Universitet**. Tilsammen repræsenterer START et europæisk forskningskraftcenter, der har til formål at fremskynde den grønne omstilling inden for Agrifood Systems.

Det danske universitetssamarbejde **START** har på blot to år markeret sig som en vigtig spiller inden for bæredygtig udvikling af landbruget og fødevarsystemerne. Det blev tydeligt, da Europa-Parlamentet dannede rammen om en rundbordsdiskussion med danske parlamentarikere, repræsentanter fra Europa-Kommissionen og interesseorganisationer i Bruxelles.

Her drøftede de udfordringer og løsningsmuligheder, og diskussionen understregede vigtigheden af forskningsverdenens arbejde og input, og samtidig fik START fremvist centrale forskningsvinkler og indsigter og gjort det klart, at der er behov for handling og moderne lovgivning.

Greater Copenhagen EU Office og Central Denmark EU Office forberedte i fællesskab delegationsbesøget, der kom på et tidspunkt, hvor de store politiske diskussioner og visioner blev drøftet i EU, og inden forberedelserne til nye programmer og budget for alvor tager fart.

AKADEMISK FRIHED, EXCELLENT OG BANEBRYDENDE FORSKNING

70 rektorer og prorektorer var med, da vi - i samarbejde med nordiske kolleger - afholdt **Nordic University Days**, der gav rum til dybdegående diskussioner om fremtiden for europæisk forskning, innovation og uddannelse.

Blandt deltagerne var **Københavns Universitet**, **Danmarks Tekniske Universitet** og **Copenhagen Business School**.

Deltagerne bidrog med unik viden og perspektiver i forhold til det kommende rammeprogram (**FP10**), der skal danne rammen om europæisk forskning fra 2028.

Og var man med på en lytter, var det tydeligt, at særligt behovet for at styrke den akademiske frihed i en tid, hvor geopolitiske udfordringer påvirker forskningsmiljøerne globalt, og hvor behovet for excellent og banebrydende forskning er enormt.

NORDIC
UNIVERSITY DAYS
23-24 September
2024

CBS-rektor, Peter Møllgaard, modererede et oplæg om den kritiske balance mellem sikkerhed og akademisk frihed i den nuværende geopolitiske situation. Hans bidrag kastede lys over, hvordan universiteter og forskere skal navigere i en stadig mere kompleks verden, hvor akademisk integritet er under pres fra eksterne trusler.

SUNDHEDSVÆSENET SKAL VÆRE EN ATTRAKTIV ARBEJDSPLADS

Sundhedsvæsenet har brug for flere varme hænder. Der er både udfordringer med at rekruttere nye kvalificerede medarbejdere og holde fast i dem, man allerede har.

To EU-projekter med **Sjællands Universitetshospital** i spidsen går til kamp mod netop de problematikker.

I **Recruit and Retain** under **Interreg Deutschland-Danmark**-programmet skal man arbejde målrettet med at få unge til at vælge sundhedsuddannelserne og fastholde dem på studiet.

Og i **Horizon Europe**-projektet **KEEPCARING** vil man forsøge at finde frem til forskellige løsninger, der kan nedbringe stress og udbrændthed blandt sundhedspersonalet. Projektet sigter mod at opbygge en sundere arbejdsstyrke, hvilket i sidste ende skal føre til bedre patientbehandling.

SUCCEs MED SÆRLIG PROJEKTTYPE INDEN FOR EU'S SUNDHEDSPROGRAM

Joint Actions er en særlig projekttype under EU's sundhedsprogram **EU4Health**, som arbejder med store sundhedsproblemstillinger på tværs af mange forskellige EU-lande. Og de rummer en masse muligheder for vores hospitaler og kommuner.

I 2024 er vi derfor gået strategisk til værks og har opbygget viden om programmet og screenet de mange indkaldelser.

Det har givet pote og resulterede i tre godkendte Joint Actions-projekter om cancer og telemedicin med et samlet hjemtag på **19 mio. kroner** til **Region Sjælland** og **Region Hovedstaden**.

De tre projekter, der blev godkendt i 2024 hedder **Jane-2**, **CCI4EU** og **eCAN+**.

Udover de tre ansøgninger, der blev godkendt i 2024, har vi hjulpet med at forberede yderligere fem ansøgninger bl.a. inden for emner som mental sundhed og røgfrie miljøer, som skulle være lige på trapperne. Så nu venter vi i spænding.

REGION SJÆLLAND ER BLANDT EU'S BEDSTE TIL AT TÆNKE NYT

Det mener Europa-Kommissionen, der i 2024 udnævnte **Region Sjælland** - med Sjællands Universitetshospital i front - til en af EU's **Regional Innovation Valleys**. Det er et prestigefyldt netværk af europæiske aktører, der går forrest i udviklingen af nye sundhedstilbud.

Udnævnelsen betyder endnu flere nye digitale og forebyggende løsninger til gavn for borgerne - både i Danmark og i Europa.

"Jeg er stolt over udnævnelsen, som sammen med UNITE-projektet markerer et gennembrud for sundhedsinnovation i Danmark. Udnævnelsen åbner døre til et unikt europæisk samarbejde og er en anerkendelse af vores hidtidige arbejde med at udvikle løsninger, som er særligt relevante for borgere uden for de større byer".

Jens Ravn, formand for udvalget for forebyggelse, det præ-hospitale område, forskning og innovation i Region Sjælland.

Baggrunden for udnævnelsen er partnerskabet i projektet **UNITE**, som er blevet tildelt 150 mio. kroner i støtte fra EU, hvoraf Region Sjællands andel ligger på **15 mio. kroner**.

Projektet, der løber over fire år, har som mål at skabe et "grænseløst europæisk digitalt sundhedsinnovationsøkosystem", der samler aktører fra den private og offentlige sektor, universiteter og civilsamfundet.

Region Sjælland samarbejder i projektet med partnere fra Belgien, Tyskland, Grækenland, Italien, Polen, Rumænien og Storbritannien.

Sjællands Universitetshospital og Sundhedsinnovation Region Sjælland har i projektet primært fokus på sundhedsløsninger omkring behandlinger i eget hjem.

ØSTDANSK STARTUP VIL FORLÆNGE LEVETIDEN FOR MEDICINSKE IMPLANTATER

Virksomheden **Safe Implant Technology** fra **Odsherred Kommune** har udviklet en særlig teknologi, der skal forhindre at medicinsk udstyr bliver frastødt af kroppen.

Virksomheden har fået **2,2 mio. kroner** i støtte fra EU-programmet **Eurostars** til at fortsætte udviklingen af teknologien. Safe Implant Technology er nemlig gået med i **GLUCARE-projektet** sammen med to andre partnere – Aalborg Universitet og en virksomhed fra Norge.

Målet med projektet er at undersøge, hvordan man kan indsætte en blivende sensor i kroppen på diabetespatienter, som vil gøre det langt nemmere for patienterne af overvåge deres blodsukker kontinuerligt og præcist.

"Efter vi har fået Eurostars, er vores fornemmelse, at når vi taler med mulige investorer, lytter de lidt mere. Det, at vi har fået soft funding, gør, at vi på en eller anden måde er lidt mere interessante".

Morten Olesen, medstifter af Safe Implant

EN VERDEN AF EU-MULIGHEDER - OG ØSTDANMARK ER KLAR TIL AT GRIBE DEM

Vi gør os umage med at klæde vores østdanske kommuner, regioner og universiteter godt på, så de nemmere kan gribe ud efter de mange muligheder, som EU-systemet rummer.

I 2024 har vi afholdt en lang række **workshops, webinarer, mentorforløb, møder** og **events**, vi har taget imod og hjulpet utallige østdanske besøgsgrupper i Bruxelles, og vi har skabt **kontakter** og fået nye **netværk** til at blomstre.

Netværksmøde for EU-kordinatorer

Sådan søger du
Digital Europe

Cost Action-workshop

Konsortiemøder

Besøgsgrupper

Eurostars-webinar

Webinar: Inspiration fra
Odsherred Kommune

New European Bauhaus
Festival

Green Week

Events

Funding event for SME

Webinar om værdien af
EU-projekter i Østdanmark

1:1 rådgivning

Studieophold

European Week of Regions
and Cities

Inside Horizon Europe

Webinar

MEP-event

Events

Workshop: Teacher Shortages in the EU
- A shared challenge and good practices

Netværksmøde for
forskningskoordinatorer

EDF-event

Webinar for kommuner
om digital sundhedsteknologi

Konference

Matchmaking

Informationsmøde
om LIFE

Social Sciences and
Humanities workshop

Mentorforløb

Workshop om klimaledelse

Webinar om Danmarks
kommende EU-formandskab

OPBYGNING AF KAPACITET OG NETVÆRK TIL EUROPEAN DEFENCE FUND

Der er stigende interesse blandt forskere og virksomheder for at involvere sig i europæisk samarbejde om forsvar og sikkerhed. Greater Copenhagen EU Office har indsamlet og formidlet information om europæisk forsvarspolitik og muligheder for EU-støtte fra European Defence Fund.

Gennem Dacob-samarbejdet med de andre danske EU-kontorer har Greater Copenhagen EU Office været medarrangør af flere danske informationsarrangementer, samt et netværksarrangement i Bruxelles op til Europa-Kommissionens store årlige konference om prioriteterne i European Defence Fund.

Greater Copenhagen EU Office repræsenterer EU-kontorerne i Forsvarsministeriets referencegruppe for European Defence Fund. I gruppen sidder også universiteterne, Dansk Industri, forsvarsklyngen CenSec og Nationalt Forsvarsteknologisk Center. Det giver adgang til indsigt og viden, som kontoret bruger til at positionere østdanske forskningsmiljøer og vejlede østdanske virksomheder bedre i, hvordan de kan søge EU-støtte.

NY PULJE TIL MINDRE PROJEKTER

I 2024 udvidede vi vores populære forprojektordning med en ny pulje, hvor man kan søge 25.000 kroner til mindre EU-projekter i programmer som Erasmus Small Scale Partnerships, European City Facility, Interreg ÖKS forprojekt og Borgerprojektforden i Interreg Deutschland-Danmark.

Idéen er at hjælpe kommuner med begrænset EU-erfaring i gang med at afsøge muligheder og opbygge kapacitet til arbejdet med EU-støtte. Den nye pulje har allerede været katalysator for 12 nye ansøgningsforløb, og flere er nu godt i gang med EU-projekter.

Blandt modtagerne er bl.a. **Allerød Kommune** med projektet Girl Power Empowers og **Furesø Kommune** med projekter om ungedemokrati og fællesspisning med bæredygtighed i fokus.

Forprojektordning

Med Greater Copenhagen EU Offices forprojektordning kan østdanske kommuner, regioner og universiteter få økonomisk støtte til at forberede EU-ansøgninger, fx til:

- Refundering af arbejdstimer
- Konsulenthonorar
- Udgifter til rejser og repræsentation

A young woman with blonde hair tied back is climbing a wooden rock wall. She is wearing a black t-shirt, black shorts, and colorful sneakers. She is suspended in the air, with her arms outstretched and a joyful expression. The wall is covered in various colored climbing holds (purple, blue, grey, and orange). A rope is attached to her harness and runs vertically along the wall. The background is a solid light blue color.

FEM UNGDOMSSKOLER FÅR NU NEMMERE ADGANG TIL EU-STØTTE

I 2024 fik ungdomsskoler i hele fem østdanske kommuner godkendt deres ansøgninger om at få en **Erasmus-akkreditering** på ungdomsområdet.

Akkrediteringerne giver ungdomsskolerne nemmere adgang til tilskud fra EU-programmet Erasmus+ via en forenklet ansøgningsproces til og med 2027.

De ungdomsskoler, som nu er kommet gennem nåleøjet, kan bruge EU-støtten på at gennemføre ungdomsudvekslinger for unge mellem 13 og 30 år og til kompetenceudvikling for medarbejdere og ledere.

De fem kommuner, der har opnået akkreditering, er **Brøndby, Gentofte, Guldborgsund, Helsingør** og **Holbæk**.

STRATEGISK FORSKNINGSRÅD FIK NY VIDEN OG INSPIRATION I BRUXELLES

Region Sjællands Strategiske Forskningsråd besøgte Bruxelles for at udvikle regionens deltagelse i EU-finansierede projekter på sundhedsområdet.

Forskningsrådet fik indblik i EU-programmer, direkte inspiration til regionens tilgang til EU-finansiering fra universitetshospitalet i Gent samt mulighed for at drøfte sundhedspolitiske prioriteter.

Besøget gav deltagerne ny indsigt i EU-programmernes vilkår og inspiration til regionens organisatoriske udvikling inden for understøttelse af EU-finansiering.

Greater Copenhagen EU Office stod for at sammensætte program med eksterne oplægsholdere, grundig introduktion til **Horizon Europe** og **EU4Health** samt sparring i interne drøftelser om tilgang til EU-midler.

ARRANGEMENTSPULJE

I 2024 åbnede vi en ny arrangementspulje med det formål at øge viden, kompetencer og parathed til engagement i EU-muligheder. Gennem puljen kan østdanske kommuner, regioner og universiteter få dækket udgifter til EU-relaterede arrangementer i Danmark og Bruxelles.

Arrangementspuljen var populær fra start og succesraten høj - hele 21 ud af 25 ansøgninger er blev godkendt i løbet af året.

Med hjælp fra arrangementspuljen kunne **Copenhagen Business School, Region Hovedstaden, Region Sjælland og Helsingør, Roskilde, Holbæk, Halsnæs, København, Roskilde, Hillerød, Brøndby og Lolland kommuner** sende medarbejdere til European Week of Regions and Cities i Bruxelles. Medarbejdere fra **Københavns Universitet** og **Region Hovedstaden** deltog i Research & Innovation Week, ligesom **Lolland** og **Københavns kommuner** benyttede muligheden for at sende medarbejdere afsted til New European Bauhaus Festival.

SOCIAL SCIENCES & HUMANITIES FOR MENNESKER, MARKED OG SAMFUND

En arbejdsgruppe ledet af **Copenhagen Business School** under Danske Universiteter arbejdede i 2024 tæt sammen med Europa-Kommissionen om, hvordan Social Sciences & Humanities (SSH) bidrager med markeds- og samfundsinnovation.

Samarbejdet resulterede i en fælles workshop i Bruxelles, som samlede 85 deltagere fra 18 lande for at drøfte værdien af SSH-disciplinerne, og hvordan resultaterne af tværfaglig forskning kan få endnu større effekt.

Workshoppen bød på en engageret deltagerkreds og konstruktive drøftelser, som efterfølgende er blevet samlet i en række opfordringer til handlinger, der kan drøftes videre både i nationalt og i EU-regi.

Greater Copenhagen EU Office har arbejdet tæt sammen med Copenhagen Business School under planlægning og afholdelse af workshoppen og hjulpet med koordineringen med Europa-Kommissionen.

INDSPARK TIL RAMMEPROGRAM FRA UNIVERSITETER OG REGIONER

I 2024 blev debatten om EU's forsknings- og innovationsprogram fra 2028, **FP10**, skudt i gang i EU-miljøet.

Sammen med universiteter og regioner udarbejdede vi ni korte budskaber, som markerer aktørernes ønsker til FP10, fx et mere tilgængeligt og brugervenligt program, bedre rammer for at stimulere innovation samt fortsættelse af succesfulde instrumenter såsom det Europæiske Forskningsråd og forskermobilitet.

Budskaberne blev delt med en række interessenter i EU-institutionerne og præsenteret i vores netværk, **ERRIN** og **UnLiON**, på et tidspunkt, hvor Europa-Kommissionen ønskede input fra interessenter. Positionspapiret har desuden dannet baggrund for input til Europa-Parlamentets rapport om Horizon Europe og anbefalinger til FP10.

Sideløbende organiserede vi et besøgsprogram for Danske Universiteters EU-gruppe, som over to dage drøftede budskaber og den EU-politiske kontekst for FP10 med EU-institutionerne.

2024 I BILLEDER

Nogle grå og regnfulde dage i Bruxelles blev afløst af solskin og klart vejr, da vores bestyrelse og styregruppe var på årligt visit. EU-ambassadør Søren Jacobsen fortalte om den nye Europa-Kommission og det danske EU-formandskab i 2025. MEP Stine Bosse gav et indblik i prioriteter inden for grøn omstilling og sundhed.

Til European Week of Regions and Cities var Roskilde Kommune oplægsholder på vores event om, hvordan lokal og regional klimahandling kan være med til at indfri EU's klimamål. Roskilde Kommune var en af de 20 seje pilotkommuner i DK2020-projektet, der tilbage i 2019 begyndte at lave klimahandlingsplaner, som lever op til målsætningerne i Parisaftalen.

Der var flot fremmøde, da EU-koordinatorer og projektudviklere fra østdanske kommuner og regioner mødtes til netværksmøde i Køge. Mette Dyrskjød, kabinetsmedlem i Margrethe Vestagers team, gav et indblik i Europa-Kommissionens arbejde. Og vi fortalte om muligheder for EU-samarbejde på sundhedsområdet, og hvordan kommuner og regioner kan være med.

I samarbejde med Dacob og Danmarks Faste Repræsentation ved EU bød vi de danske MEP'er og deres ansatte velkommen til byen og til at komme og møde os. Udover at høre lidt om os fik parlamentarikerne mulighed for at introducere sig selv og deres ambitioner for perioden.

2024 I BILLEDER

Sådan en sikkerhedshjelm og -briller klæder alle. Det fik tre af vores "grønne" kolleger bevist, da de lagde vejen fordi Sjællands Klimaalliance, der holdt klimakoordinationsforum i Vordingborg. Det blev også til et spændende besøg på både Køng Biogas og ved det kommende solcelleanlæg ved Køng Mose.

Sjællands Universitetshospital, Europa-Kommissionen, Europa-Parlamentet, Den Danske Europabevægelse og mange andre var parate i deres telte, da Birgitte Wederking deltog i Folkemøde på Bornholm. Under besøget talte hun med relevante repræsentanter, lyttede til spændende debatter og fik en god portion inspiration med tilbage til Bruxelles.

Helsingør Kommune var inviteret til paneldebat i Europa-Kommissionen for at dele ud af de gode erfaringer fra Helsingør Ungdomsskoles JA-kontoret! Et projekt, der har til formål at hjælpe kommunens unge med at gøre deres idéer til virkelighed. Udover JA-kontoret! var der talere fra Norge, Slovakiet og Ungarn.

I 2024 samlede vi igen forskere fra østdanske regioner og universiteter til kursus. Denne gang med titlen Inside Horizon Europe! Et initiativ, der skal styrke forskeres muligheder for at navigere i Horizon Europe-programmet og sikre succesfuld adgang til EU-midler.

2024 I BILLEDER

Bruxelles var fuld af god energi, da vi i samarbejde med regionskontorer fra Norge, Sverige og Finland afholdt eventet "Urban and sustainable water solutions: tackling key challenges in the Nordic capital regions". John Flyvbjerg fra Region Hovedstadens afdeling for miljø var på scenen for at gøre deltagerne klogere på arbejdet med PFAS i Danmark.

Ambassadør Søren Jacobsen gav et spændende indblik i EU's prioriteter under vores webinar "Danmarks kommende EU-formandskab", som vi stod bag sammen med Dacob og Danmarks Faste Repræsentation ved EU. Webinaret gik i dybden med, hvor EU står i dag, hvor EU er på vej hen, og hvad det alt sammen betyder for Danmarks EU-formandskab.

I 2024 var der valg til Europa-Parlamentet, og det gav journalisterne en fornyet interesse for EU. Blandt andet havde vi TV 2 Kosmopol på besøg for at optage et nyhedsindslag om Greater Copenhagen EU Offices arbejde for de østdanske kommuner, regioner og universiteter. Og vores direktør, Birgitte Wederking, fik mulighed for at fortælle om vores arbejdet i en artikel i Altinget.

Byen summede af liv til Cohesion Forum, hvor også Kathrine Monsrud Ekelund, næstformand i vores bestyrelse og regionsrådsmedlem for Region Sjælland, havde taget turen til Bruxelles for at drøfte regional udvikling med kollegaer fra hele Europa, herunder Elisa Ferreira, der er EU-kommissær for samhørighed og reformer.

VIL DU VIDE MERE?

Mail info@cphoffice.eu

Telefon +45 45 11 02 98

Hjemmeside www.cphoffice.eu

Nyhedsbrev [Tilmeld dig her](#)

Videolink [Hvad er Greater Copenhagen EU Office?](#)

FØLG OS PÅ SOCIALE MEDIER

[Greater Copenhagen EU Office](#)

[@GCPHEU](#)

[Greater Copenhagen EU Office](#)

Billedmateriale

Forside t.v.:	Colourbox
Forside t.h.:	Visit Copenhagen, Astrid Maria Rasmussen
S. 4:	Colourbox
S. 5 top:	Life Act-projektet
S. 5 bund:	Life Act-projektet
S. 6	Colourbox
S. 7	Colourbox
S. 8	Colourbox
S. 9	Colourbox
S. 12	Colourbox
S. 13	Colourbox
S. 14	Colourbox
S. 15	Colourbox
S. 16	Visit Copenhagen, Daniel Rasmussen
S. 17	Colourbox
S. 18	Colourbox
S. 19	Colourbox
S. 23	Colourbox

3.2

Opfølgning på den tværgående mobilitetsanalyse for hovedstadsområdet

Indsatskatalog

Tværgående analyse af mobiliteten i
hovedstadsområdet, del 2

Januar 2025

Indsatskatalog

**Tværgående analyse af mobiliteten i
hovedstadsområdet, del 2**

JANUAR 2025

Forsidefoto:

SUPERCYKELSTISAMARBEJDET, HOVEDSTADSREGIONEN

Udarbejdet af:

URBAN CREATORS & ARTELIA

Udarbejdet for:

**REGION HOVEDSTADEN, KKR HOVEDSTADEN &
KØBENHAVNS KOMMUNE**

Indledning

Dette dokument indeholder et katalog over mulige indsatser, der kan bringes i spil i samarbejdet om den fælles vision for tværgående mobilitet i Hovedstadsregionen.

Indsatskataloget er blevet til gennem en længere proces. Indledningsvis er der foretaget en screening af aktuelle kommuneplaner og mobilitetsplaner i de 29 kommuner i Hovedstadsregionen for at se, hvilke indsatser der er fokus på i de enkelte kommuner. Dernæst har der været afholdt to workshops med kommunernes fagpersoner, hvor de har bidraget med input til indsatser, der kan bringes i spil for at løse mobilitetsudfordringerne i dag og i fremtiden. Ydermere har der været afholdt møder med Movia, Metroselskabet, DSB og Vejdirektoratet for at afdække, hvordan de ser udviklingen i mobiliteten i hovedstadsområdet, og hvilke konkrete indsatser de arbejder med, samt hvilke analyser de har gennemført. På baggrund af dette har en projektgruppe bestående af KKR-Hovedstaden, Region Hovedstaden og Københavns Kommune, sammen med rådgiverteamet, udvalgt de tværkommunale indsatser, der præsenteres i dette katalog. Indsatserne understøtter KKR Hovedstaden og Region Hovedstadens fælles vision og de fleste indsatser indgår i de opstillede scenarier for mobiliteten i 2035, som indgår i den tværgående mobilitetsanalyses fase 2. Kataloget er ikke en udtømmende liste over

tiltag, der kan samarbejdes om. Der kan være eksisterende samarbejder, der skal fortsætte eller øvrige understøttende initiativer, fx inden for godsområdet, som skal undersøges nærmere i en anden analyse.

Effektvurderingen af de enkelte indsatser tager udgangspunkt i de seks fælles pejlemærker, som KKR Hovedstaden og Region Hovedstaden har besluttet med den fælles vision. Vurderingen af den potentielle effekt på de enkelte pejlemærker, bygger på resultater af tidligere gennemførte analyser og på rådgiverteamets grove skøn. Vurderingerne kan derfor kun bruges som en pejling af indsatsens effekt. Hvis barren for pejlemærket ikke er udfyldt betyder det, at indsatsen ikke forventes at bidrage til dette pejlemærke.

Det fremgår af beskrivelsen, hvor der mangler viden og undersøgelser af effekterne. Fx. er der mange af analyserne, der ikke indholder samfundsøkonomiske effekter, fordi de stadig er på et meget indledende stadie. Hertil kan det nævnes, at der er en række analyser på vej bl.a. vedr. BRT-indsatser og nye metrolinjer.

Af kataloget fremgår det, at de beskrevne indsatser har effekt på forskellige pejlemærker, og nogle indsatser har større effekt end andre. Der er ikke foretaget en prioritering af

indsatserne, og materialet har derfor karakter af at være et bruttokatalog med mange typer af projekter uden indbyrdes vægtning. Kataloget kan give indsigt i forskellige projekters potentiale og skabe grundlag for en videre drøftelse.

Pejlemærkerne er vurderet ud fra nedenstående kriterier (Se også side 40):

Tværgående relevans er vurderet ud fra, hvor stort et rejseopland (antal kommuner), der får glæde af tiltaget.

Sammenhæng og fremkommelighed er vurderet ud fra effekten på rejsetid og sammenhæng i mobilitetssystemet.

CO₂e driftsfase er vurderet på baggrund af udledning og potentiale for overflytning.

Folkesundhed er vurderet ud fra stigningen i cykel og gangture og procentvis fald i antal støjbelastede boliger.

Attraktiv kollektiv transport er vurderet ud fra følgende kriterier: Stigning i antal passagerer, sammenhæng til andre transportformer, antal ekstra afgang i døgnnet og komfort.

Samfundsøkonomi er vurderet ud fra den interne rente.

En fælles vision og proces

Figuren til højre viser et overblik over KKR Hovedstaden og Region Hovedstadens fælles vision og de seks fælles pejlemærker.

Visionen er politisk vedtaget i KKR Hovedstaden den 8. februar 2023, og i Region Hovedstaden.

VISION

Sikre bedre mobilitet og mindske trængsel og støj

- › Så folk kan komme til og fra arbejde uden unødigt tidsspild
- › For at sikre vækst og udvikling

Sikre bæredygtige, klimavenlige løsninger

- › For at reducere udledning af CO₂e
- › Løsninger der er cirkulære og reducerer brug af råstoffer

Styrke en sammenhængende hovedstadsregion og et integreret arbejdsmarked

- › Så der er gode kollektive transportmuligheder
- › For at sikre nem tilgængelighed til arbejdspladser, en mobil arbejdsstyrke og friere bevægelighed

Sikre, at hovedstaden fortsat er et godt sted at bo, leve og drive virksomhed

- › Hvor trafikstøj, bl.a. langs de store veje, reduceres
- › Så der er gode muligheder for aktiv transport - såsom cykling

PEJLEMÆRKER

Fælles og tværgående relevans i hovedstadsområdet

- › Bred kommunal og regional effekt
- › Projekter, som kommer mange indbyggere, arbejdspladser og geografiske områder til gavn

Øge folkesundhed

- › Omstilling til cyklisme og andre sundhedsfremmende transportformer
- › Mindske støj og partikelforurening

Styrke sammenhæng og fremkommelighed

- › Mindsket rejsetid på veldefinerede rejser i hovedstadsområdet
- › Nye transportformer og teknologisk innovation

Bidrage til en mere attraktiv kollektiv transport

- › Bedre adgang og høj kvalitet, samt en god rejseoplevelse
- › Styrket sammenhæng mellem transportformer

Nedbringe CO₂-udledning fra trafik og trafikinvesteringer

- › Omstilling til grønnere drivmidler og transportformer
- › Valg af mindre CO₂-belastende infrastrukturbyggeprojekter

Økonomisk bæredygtighed

- › Samfundsøkonomisk rentabilitet
- › Gennemskuelig projektøkonomi

Læsevejledning

Indsatserne er inddelt i seks kategorier. Disse kategorier angives med forskellige farvekoder og numerisk fortløbende. Hver indsats beskrives overordnet samt i en mere projektspecifik kontekst. For indsatser inden for samme tema, fx BRT vil den overordnede beskrivelse være den samme, mens den projektspecifikke tekst henviser til det konkrete projekt.

For hver indsats er det angivet, hvilke kilder vurderingen af foretaget på baggrund af. For flere af indsatserne vil der i den kommende tid komme nyere og mere detaljerede analyser, der kan give nye nuancer til resultaterne.

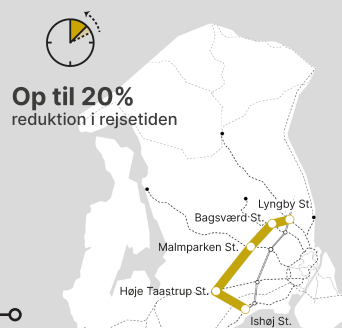
Hver indsats er effektiviseret ud fra de 6 politisk besluttede pejlemærker. Vurderingen er underbygget med en kort tekst og angivet på en femtrinsskala. Er barren udfyldt med 1 bidrager det lidt til pejlemærket og er den udfyldt med 5 bidrager den meget. Skraverede barrer betyder, at det ikke har været muligt at foretage en vurdering af det enkelte pejlemærke. Er barren ikke udfyldt betyder det, at effekten for det enkelte pejlemærke er vurderet ikke at have positiv effekt. På side 40 fremgår det, hvordan de enkelte pejlemærker er vurderet.

5 BRT i Ring 4

Etablering af BRT-linjer kan sikre høj-klasset kollektiv trafik i en række ikke-banebetjente korridorer, og forbinde by- og erhvervsområder i Hovedstadsområdet på tværs af den eksisterende fingerstruktur. BRT-linjer kan bidrage til at skabe et sammenhængende høj-klasset kollektiv transportnetværk.

Den kollektive trafik i Ring 4-korridoren betjener bl.a. store erhvervsområder som Ishøj Erhvervsvarter, Høje Taastrup Nord, Lautrupparken, men også andre områder med et højt passagerpotentiale som fx Værebroparken, Høje Taastrup C. og Lyngby St. BRT i Ring 4 vil øge den kollektiv transports fremkom-

melighed og pålidelighed i korridoren, og vil forbinde 5 S-togslinjer på tværs. Rejsetiden vil blive markant reduceret, knudepunkterne opgraderet og komforten i kørslen forbedret til gavn for de mange eksisterende og nye passagerer.

Ca. 4.000 (+36%) flere passagerer pr. døgn.
Passagerpotentiale pr. døgn: Ca. 15.000

Effektvurdering

Baseret på Movias mulighedsstudie om "BRT på Ring 4", 2020

Tværgående relevans

Forbedrer den kollektive trafik i store dele af Ringbyen samt til mange store erhvervsområder, uddannelsesinstitutioner og boligområder.

Sammenhæng og fremkommelighed

Skaber sammenhæng på tværs af fem S-togslinjer og reducerer rejsetiden markant i Ring 4-korridoren.

CO₂e driftsfase

Overflytning på ca. 1.000 bilister til kollektiv trafik. Marginal ændring af udledning fra busserne, da der allerede kører el-busser på strækningen.

Folkesundhed

Et mere attraktivt kollektiv tilbud og et forbedret stoppestedsmiljø inkl. cykelparkering kan betyde flere gående og cyklende til/fra BRT-stop

Attraktiv kollektiv transport

Øger kvaliteten af den kollektive trafik i Ring 4 markant gennem reduktion i rejsetid, forbedring af stoppestedsforhold samt sikring af bedre kørekomfort.

Samfundsøkonomi

Ikke beregnet.

Anlæg – økonomi og CO₂e

Anlæg: ca. 2,4 mia. kr.
CO₂ i anlægsfasen: 70-100.000 t.

OBS!

En vejudvidelse af Ring 4 mellem Ballerup og Bagsværd kan besværliggøre anlæg af BRT på denne strækning.

12

Derudover er der en illustration med tilhørende infografikker, som beskriver projektet i en geografisk og faktamæssig sammenhæng, fx passagereffekt, rejsetidseffekt eller økonomisk effekt.

Der er angivet tal for et groft anlægsoverslag i prisindeks 2024 samt den forventede CO₂-udledning i anlægsfasen. Anlægsoverslagene er inkl. korrektionstillæg, som for de fleste anlægs vedkommende er på 50 %. I den tekniske rapport uddybes anlægsoverslagene, herunder metoden til opskrivning til 2024 p/l og særlige antagelser for visse initiativer.

Hvis der for de enkelte indsatser er nogle centrale forudsætninger, der har væsentlig betydning for vurderingerne, angives disse under punktet "OBS".

De samfundsøkonomiske effekter er et udtryk for resultatet for samfundet, når alle omkostninger og gevinster er gjort op. Hvis denne ikke er udfyldt, betyder det en ikke-positiv samfundsøkonomi. Hvis den er skraveret, er det et udtryk for, at de samfundsøkonomiske effekter ikke kendes.

Oversigt over indsatser

Indsatser under temaet Kollektiv trafik

1	S-togsdrift på Kystbanen	s. 7
2	BRT på Frederikssundsvej	s. 8
3	BRT på linje 150S	s. 9
4	BRT på linje 200S	s. 10
5	BRT i Ring 4	s. 11
6	BRT i købstæderne (Hillerød og Helsingør)	s. 12
7	S-togseksprestunnel København H – Hellerup	s. 13
8	Flere togaftage mellem Roskilde og Lufthavnen	s. 14
9	Flere regionaltogetafgange i aften timerne	s. 15
10	Kortere rejsetid på lokalbanerne	s. 16
11	S-togsforbindelse mellem Farum og Hillerød	s. 17
12	Metro ml. København Syd og Hvidovre Hospital	s. 18
13	Metro ml. Hvidovre Hospital og Rødovre Centrum	s. 19
14	Metro fra København Syd til Bispebjerg Hospital	s. 20
15	Opgradering af lokalbanen Hillerød–Frederiksværk	s. 21
16	Opgradering af lokalbanen Hillerød–Helsingør	s. 22
17	Opgradering af lokalbanen Hillerød–Helsingør	s. 23
18	Behovsstyret kollektiv trafik uden for de større byer	s. 24

Indsatser under temaet Aktiv transport

19	Udbygning af supercykelstinet	s. 25
----	-------------------------------	-------

Indsatser under temaet Knudepunkter

20	Parkér og rejs: Køge Nord St.	s. 26
21	Parkér og rejs: Favrholm St.	s. 27
22	Parker og rejs: Trekroner St.	s. 28
23	Parkér og rejs: Hvidovre Hospital	s. 29
24	Cykelparkering ved superknudepunkter	s. 30

Indsatser under temaet Kapacitet på vejnettet

25	Udbygning af rute 16 ml. Frederiksværk og Hillerød	s. 31
26	Tværgående trafikledelse/ITS-samarbejde	s. 32
27	Etablering af Ring 5 Syd	s. 33

Indsatser under temaet Støj og luftforurening

28	Hastighedsnedsættelser i byer til 30 km/t	s. 34
29	Indførelse af 50 km/t på alle bygader	s. 35
30	Hastighedsnedsættelse på bynære motorveje	s. 36
31	Overdækning af bynære motorvejsstrækninger	s. 37

Indsatser under temaet Regulering

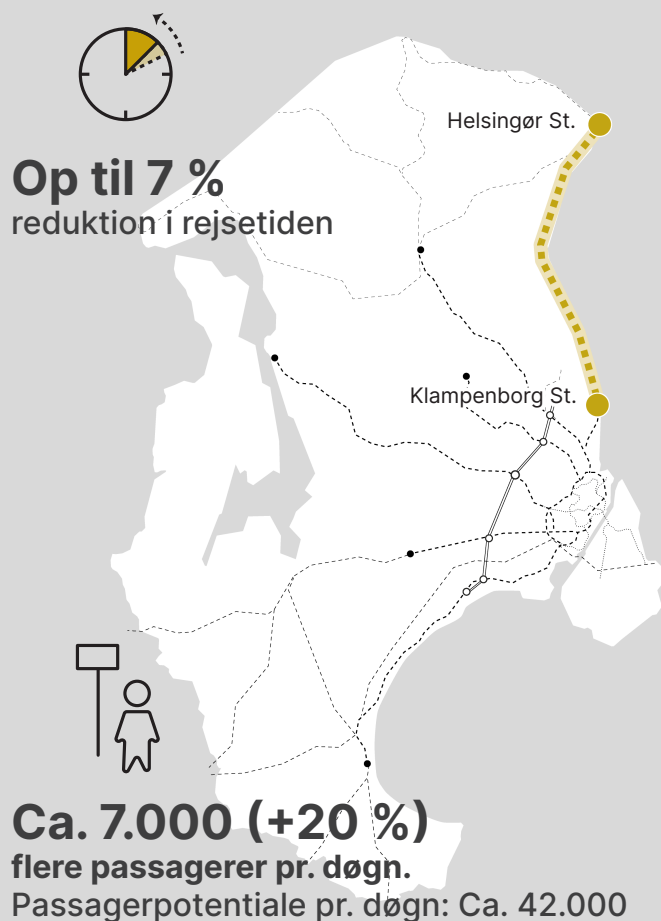
32	Indførelse af kørselsafgifter	s. 38
33	Takstreform i den kollektive trafik	s. 39

S-togsdrift på Kystbanen

S-togsdrift på Kystbanen vil sikre højere hastigheder, mulighed for flere afgang, bedre punktlighed samt mulighed for at indsætte større kapacitet med flere siddepladser. Derudover vil S-togsdriftens øvrige fordele overføres til Kystbanen, herunder bl.a. gode muligheder for cykelmedtagning.

På Kystbanestrækningen mellem Klampenborg og Helsingør indføres der automatisk S-togsdrift. Projektet omfatter hastighedsopgraderinger, ombygning af perroner samt omstilling til S-banens jævnstrømsanlæg.

Projektet vil generelt forbedre driften med bedre punktlighed, kortere rejsetider, flere afgang samt flere direkte forbindelser fra Kystbanens stationer til de øvrige stationer i S-togsnettet.

Effektvurdering

Baseret på Banedanmarks strategiske analyse "Metrodrift på Kystbanen" fra maj 2023

Tværgående relevans

Forbedrer forbindelsen/tilgængeligheden mellem Kystbanen og det øvrige S-togsnet.

Sammenhæng og fremkommelighed

Reducerer rejsetiden langs Kystbanen. Systemskiftet til S-tog giver ny mulighed for direkte rejser mellem Kystbanen til resten af S-togsnettet.

CO₂e driftsfase

En overflytning fra bil til kollektiv transport kan evt. give en lille reduktion. Effekten af denne overflytning mindskes med elektrificeres af bilparken.

Folkesundhed

Mulighederne for at medtage cykel på togrejsen og et mere attraktivt kollektiv tilbud kan betyde flere gang- og cykelture til stationen.

Attraktiv kollektiv transport

S-tog på Kystbanen vil skabe bedre sammenhæng i togdriften, samt øge antallet af afgang.

Samfundsøkonomi

Banedanmark vurderer, at projektet har en intern rente på 5 pct.

Anlæg – økonomi og CO₂e

OBS!

Anlæg: Ca. 3,6 mia. kr.
CO₂ i anlægsfasen: 25.000 t.

BRT på Frederikssundsvej

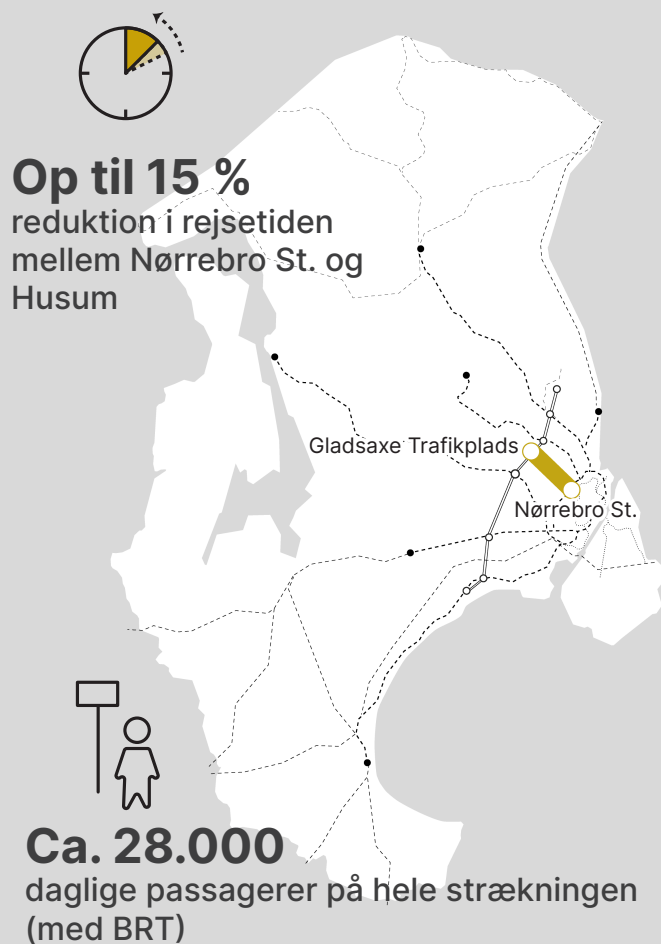
Etablering af BRT-linjer kan sikre høj-klasset kollektiv trafik i en række ikke-banebetjente korridorer, og forbinde by- og erhvervsområder i Hovedstadsområdet. BRT-linjer kan bidrage til at skabe et sammenhængende, højklasset kollektiv transportnetværk.

Korridoren fra Nørrebro Station til Gladsaxe Trafikplads via Frederikssundsvej er en central strækning i den kollektive trafik med store områder uden stationsnærhed.

Korridoren sikrer forbindelse til og fra store bolig- og erhvervsområder, til bl.a. letbanen

i Ring 3, metrosystemet i København samt S-togssystemet.

BRT på Frederikssundsvej vil reducere rejsetiden, forbedre regulariteten og øge sammenhængen i den kollektive transport.

Effektivrurdering

Baseret på Compass-beregninger fra 2024 og BRT-erfaringsstal

Tværgående relevans

Forbedrer forbindelsen fra Ring 3 via Gladsaxe til det centrale København. Mange passagerer får gavn af forbedringerne.

Folkesundhed

Forbedringen af forholdene for cyklisterne ved BRT-stoppestederne kan øge brugen af cykel som tilbringermiddel til BRT-systemet.

Sammenhæng og fremkommelighed

Reducerer rejsetiden og forbedrer regulariteten betydeligt mellem Ring 3 og metrosystemet i København samt for de mange passagerer langs Frederikssundsvej.

Attraktiv kollektiv transport

Skaber bedre sammenhæng mellem letbanen i Ring 3, S-tog og metroen.

CO₂e driftsfase

Vil kunne overflytte bilister. Effekten af denne overflytning bliver mindre, som bilparken elektrificeres.

Samfundsøkonomi

Ikke beregnet.

Anlæg – økonomi og CO₂e

Anlæg: 0,8 mia. kr.
CO₂ i anlægsfasen: 20-30.000 t.

OBS!

Passagerpotentialet er baseret på, at der ikke skal ske et skift på Nørrebro St. for de buspassagerer, der skal videre mod Nørreport St. Stigning i antal passagerer kendes ikke.

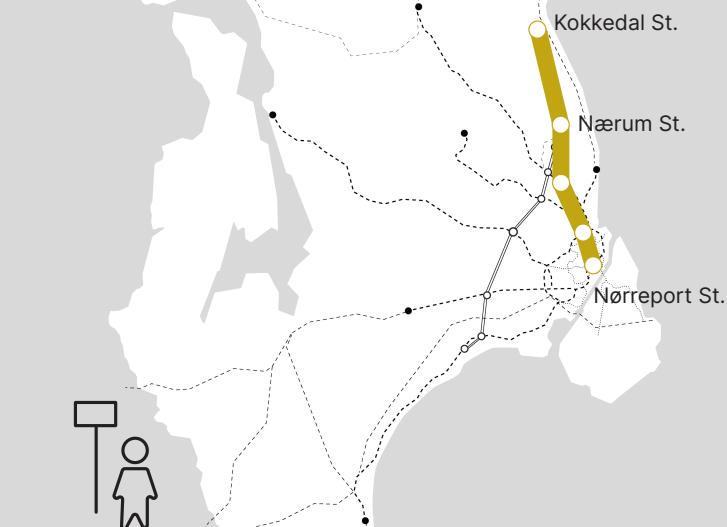
BRT på linje 150S

Etablering af BRT-linjer kan sikre høj-klasset kollektiv trafik i en række ikke-banebetjente korridorer og forbinde by- og erhvervsområder i Hovedstadsområdet på tværs af den eksisterende fingerstruktur. BRT-linjer kan bidrage til at skabe et sammenhængende, højklasset kollektiv transportnetværk.

Linje 150S betjener en ikke-banebetjent strækning, som forbinder Nordsjælland med det centrale København. BRT på linje 150S vil sikre en attraktiv kollektiv trafik, der forbinder Kystbanen ved Kokkedal St., lokaltog ved Nærum St., letbanen i Ring 3 ved Lundtofte og DTU, metroen ved Vibenshus Runddel samt S-tog ved både Nørreport og Ryparken St.

BRT på linje 150S vil reducere rejsetiden, forbedre regulariteten, opgradere de fysiske rammer ved og omkring stoppestederne samt øge den oplevede passagerkomfort betragteligt.

Op til 13 %
reduktion i rejsetiden

Ca. 5.000 (+25 %)
flere passagerer pr. døgn.
Passagerpotentiale pr. døgn: Ca. 23.000

Effektivrurdering

Baseret på Movias mulighedsstudie om "BRT på linje 150S", 2021

Tværgående relevans

Forbedrer det kollektive transporttilbud for en lang række kommuner nord for København.

Sammenhæng og fremkommelighed

Reducerer rejsetiden betydeligt i en højt benyttet korridor med mange store rejsedestinationer.

CO₂e driftsfase

Kan overflytte bilture i korridoren. Effekten af denne overflytning bliver mindre, som bilparken elektrificeres.

Folkesundhed

Et mere attraktivt kollektiv tilbud og et forbedret stoppestedsmiljø inkl. cykelparkering kan betyde flere gående og cyklende til/fra BRT-stop.

Attraktiv kollektiv transport

Øger kvaliteten i en passagertung korridor, samt forbedrer sammenhængen mellem BRT, S-tog, Kystbanen og lokaltog.

Samfundsøkonomi

Ikke beregnet.

Anlæg – økonomi og CO₂e

Anlæg: Ca. 2,5 mia. kr.
CO₂ i anlægsfasen: 70-110.000 t.

OBS!

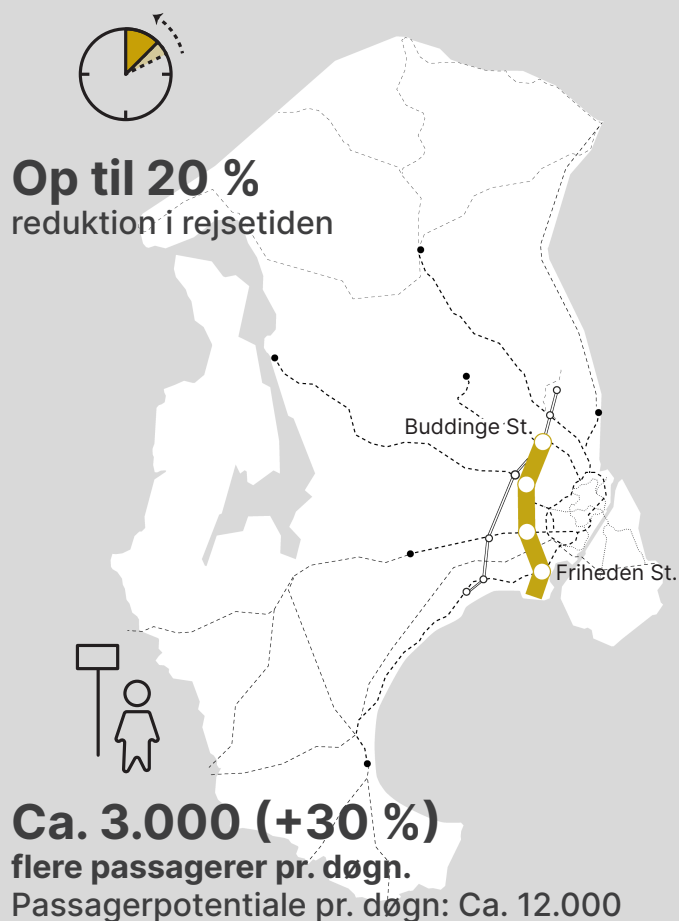
Movias mulighedsstudie opererer ikke med fuld BRT, da der på længere strækninger køres i blandet trafik.

BRT på linje 200S

Etablering af BRT-linjer kan sikre høj-klasset kollektiv trafik i en række ikke-banebetjente korridorer og forbinde by- og erhvervsområder i Hovedstadsområdet på tværs af den eksisterende fingerstruktur. BRT-linjer kan bidrage til at skabe et sammenhængende højklaset, kollektiv transportnetværk.

Linje 200S betjener en central korridor på tværs af Hovedstadsområdet og forbinder bl.a. bolig- og erhvervsområder med fire S-togsstationer. BRT på linje 200S vil forbedre kvaliteten af den kollektive transport i Ring 2½ med betjening af bl.a. Hvidovre Hospital, Rødovre Centrum og Husum Torv.

BRT på linje 200S vil reducere rejsetiden, forbedre regulariteten og generelt øge kvaliteten af den kollektive trafik i en central korridor.

Effektivrurdering

Baseret på Movias mulighedsstudie for "BRT linje 200S", 2020

Tværgående relevans

Giver et mere attraktivt og effektivt kollektivt tilbud på tværs af en række kommuner i Ringbyen og betjener en række store bolig- og erhvervsområder.

Sammenhæng og fremkommelighed

Skaber bedre sammenhæng på tværs af fire S-togsfingre samt til letbanen i Ring 3. Samtidig reduceres rejsetiden i korridoren.

CO₂e driftsfase

Vil overflytte ca. 1000 bilture pr. hverdag, svarende til ca. 500 tons CO₂ årligt. BRT-bussens udledning svarer stort set til dagens drift med el-busser.

Folkesundhed

Et mere attraktivt kollektiv tilbud og et forbedret stoppestedsmiljø inkl. cykelparkering kan betyde flere gående og cyklende til/fra BRT-stop

Attraktiv kollektiv transport

Øger kvaliteten i den kollektive trafik i Ring 2½. Styrker sammenhængen mellem S-tog og BRT.

Samfundsøkonomi

Ikke beregnet.

Anlæg – økonomi og CO₂e

Anlæg: Ca. 1,3 mia. kr.
CO₂ i anlægsfasen: 40-60.000 t.

OBS!

Der er et overlap til indsatsen, der omhandler metro mellem Hvidovre Hospital og Rødovre Centrum.

BRT i Ring 4

Etablering af BRT-linjer kan sikre høj-klasset kollektiv trafik i en række ikke-banebetjente korridorer og forbinde by- og erhvervsområder i Hovedstadsområdet på tværs af den eksisterende fingerstruktur. BRT-linjer kan bidrage til at skabe et sammenhængende højklaset, kollektiv transportnetværk.

Den kollektive trafik i Ring 4-korridoren betjener bl.a. store erhvervsområder som Ishøj Erhvervscenter, Høje Taastrup Nord og Lautrupparken men også andre områder med et højt passagerpotentiale som fx Værebroparken, Høje Taastrup C. og Lyngby St. BRT i Ring 4 vil øge den kollektiv transports frem-

kommelighed og pålidelighed i korridoren, og vil forbinde fem S-togslinjer på tværs. Rejsetiden vil blive reduceret, knudepunkterne opgraderet og komforten i kørslen vil blive forbedret til gavn for de mange eksisterende og nye passagerer.

Op til 20 %
reduktion i rejsetiden

Lyngby St.
Bagsværd St.
Malmparken St.
Høje Taastrup St.
Ishøj St.

Ca. 4.000 (+36 %) flere passagerer pr. døgn.
Passagerpotentiale pr. døgn: Ca. 15.000

Effektivrurdering

Baseret på Movias mulighedsstudie om "BRT på Ring 4", 2020

Tværgående relevans

Forbedrer den kollektive trafik i store dele af Ringbyen samt til mange store erhvervsområder, uddannelsesinstitutioner og boligområder.

Folkesundhed

Et mere attraktivt kollektiv tilbud og et forbedret stoppestedsmiljø inkl. cykelparkering kan betyde flere gående og cyklende til/fra BRT-stop

Sammenhæng og fremkommelighed

Skaber sammenhæng på tværs af fem S-togsbaner og reducerer rejsetiden i Ring 4-korridoren.

Attraktiv kollektiv transport

Øger kvaliteten af den kollektive trafik i Ring 4 gennem reduktion i rejsetid, forbedring af stoppestedsforhold samt sikring af bedre kørekomfort.

CO₂e driftsfase

Overflytning på ca. 1.000 bilister til kollektiv trafik. Marginal ændring af udledning fra busserne, da der allerede kører el-busser på strækningen.

Samfundsøkonomi

Ikke beregnet.

Anlæg – økonomi og CO₂e

Anlæg: ca. 2,4 mia. kr.
CO₂ i anlægsfasen: 70-100.000 t.

OBS!

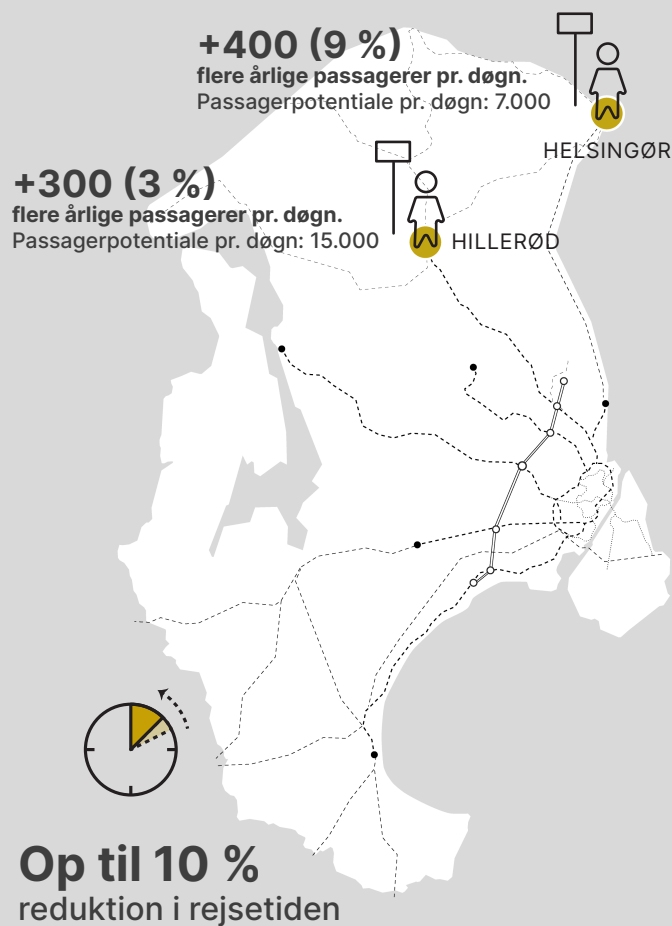
En vejudvidelse af Ring 4 mellem Ballerup og Bagsværd kan besværliggøre anlæg af BRT på denne strækning.

BRT i Købstæderne (Hillerød og Helsingør)

Busdriften i de mellemstore byer spiller en central rolle for mobiliteten fra stationer til bl.a. uddannelsesinstitutioner, arbejdspladser og boligområder. Den stigende trængsel øger udfordringerne for busdriften med dårlig regularitet, længere rejsetider og generelt et mindre attraktivt tilbud for passagererne.

I de mellemstore byer som Helsingør og Hillerød giver trængslen udfordringer med fremkommeligheden for de centrale bybusser samt de regionale buslinjer, som kører til de større stationer i byerne. Med inspiration fra BRT-konceptet kan indsatsen forbedre busdriften i centrale korridorer i købstæderne

med fokus på at reducere rejsetiden, forbedre de fysiske forhold ved knudepunkterne samt øge komforten og kvaliteten for passagererne. Desuden vil en opgradering af disse buslinjer skabe mere effektive linjer, der kobler sig til banenettet og skaber sammenhæng.

Effektivrurdering

Baseret på Movias mulighedsstudier for "BRT i Købstæderne" for Helsingør og Hillerød, 2021-2022

Tværgående relevans

Primært effekt i købstæderne, og ikke på tværs i regionen.

Folkesundhed

Et mere attraktivt kollektiv tilbud og et forbedret stoppestedsmiljø inkl. cykelparkering kan betyde flere gående og cyklende til/fra BRT-stop.

Sammenhæng og fremkommelighed

Reducerer rejsetiden internt i købstæderne på udvalgte korridorer.

Attraktiv kollektiv transport

Øger kvaliteten af den kollektive mobilitet i købstæderne, og forbedrer sammenhængen mellem busdrift og togdrift.

CO₂e driftsfase

Mindre overflytning af bilister til kollektiv transport, samt minimal effekt af mindre udledning.

Samfundsøkonomi

Ikke beregnet.

Anlæg – økonomi og CO₂e

OBS!

Anlæg: Ca. 70 mio. kr.
CO₂ i anlægsfasen: 2-4.000 t.

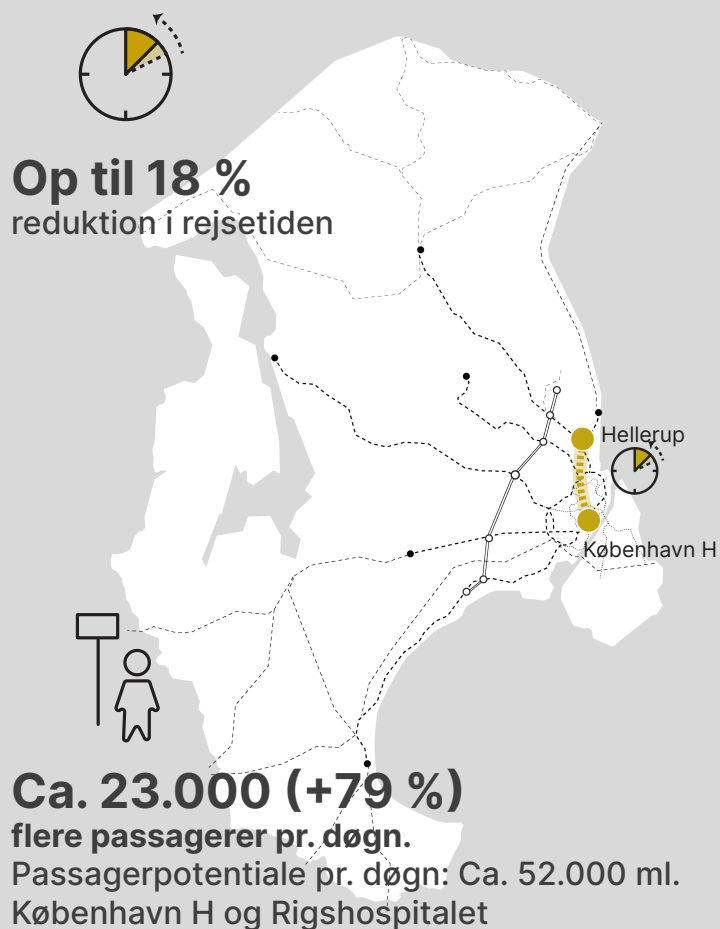
S-togseksprestunnel København H - Hellerup

Strækningen mellem København H og Hellerup udgør en flaskehals i S-togssystemet. Etablering af en ny eksprestunnel vil dels kunne aflaste flaskehalsen, og dels skabe nye baneforbindelser til bl.a. Rigshospitalet.

En ny eksprestunnel mellem København H og Hellerup over Emdrup og via Rigshospitalet vil betyde, at tog fra Farumgrenen kan fortsætte fra Emdrup direkte mod Kbh H og tilsvarende kan tog fra Hillerød/Helsingør grenen køre direkte mod Kbh H, hvilket vil reducere rejsetiden betydeligt. Eksprestunnelen vil muliggøre en samlet højere frekvens og øge antal

afgange fra 33 til 56 i timen på den del af s-togsnettet, der får glæde af eksprestunnelen. Samtidig vil det reducere flaskehalsproblemerne i det nuværende system.

Ydermere giver det en ny forbindelse fra S-togssystemet til Rigshospitalet, der rummer et stort passagerpotentiale.

Effektivrurdering

Baseret på Compass-beregninger samt et foreløbigt driftsoplæg fra DSB, 2024

Tværgående relevans

Vil have væsentlig betydning for rejser med start og slut i store dele af hovedstadsregionen.

Folkesundhed

En forbedring af det samlede system vil øge mængden af cykeltrafik kombineret med S-tog.

Sammenhæng og fremkommelighed

Eksprestunnelen vil reducere rejsetiderne i S-togssystemet og samtidig skabe et mere robust system.

Attraktiv kollektiv transport

Eksprestunnelen øger kvaliteten af det samlede S-togssystem. Samtidig forbedres sammenhængen til metro, letbane og bus.

CO₂e driftsfase

Rejsetidsgevinsten skaber et potentiale for overflytning af passagerer fra bil til S-tog. Effekten af denne overflytning bliver mindre som bilparken elektrificeres.

Samfundsøkonomi

Ikke beregnet.

Anlæg – økonomi og CO₂e

Anlæg: Ca. 26 mia. kr.

**CO₂ i anlægsfasen:
650.000-1.000.000 t.**

OBS!

Der er ikke gennemført samfundsøkonomiske beregninger.

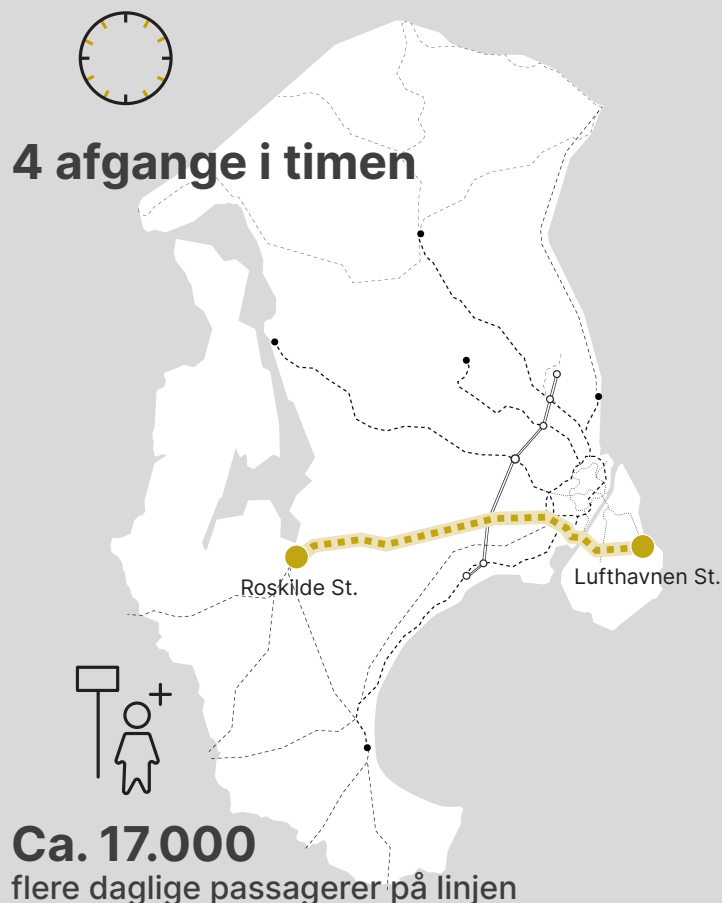
Flere togafgange mellem Roskilde og Lufthavnen

Denne indsats handler om at øge frekvensen for regionaltog på strækningen Roskilde – Københavns Lufthavn, der betjener større knudepunkter som Høje Taastrup, Glostrup, København Syd og Ørestad. Strækningen er allerede styrket kapacitetsmæssigt gennem investeringer i Ring Syd

Flere afgange mellem Roskilde og Københavns Lufthavn via København Syd vil øge kvaliteten i en central korridor med mange rejsende. Med denne indsats fordobles frekvensen på strækningen fra halvtimesdrift til kvartersdrift.

Den øgede frekvens vil også forbedre skiftet i de mange store knudepunkter.

Med stop i Glostrup opnås forbindelse til S-tog og letbanenettet.

Effektivrurdering

Baseret på Compass-beregninger og DSB-idéoplæg, 2024

Tværgående relevans

Flere afgange mellem Roskilde og Lufthavnen vil komme mange rejsende i flere kommuner særligt i den vestlige hovedstadsregion til gode.

Sammenhæng og fremkommelighed

Rejsetiden vil ikke blive reduceret på strækningen, men flere afgange kan dog reducere den samlede transporttid på udvalgte rejser.

CO₂e driftsfase

Potentiale for overflytning af passagerer fra bil til tog. Effekten af denne overflytning bliver mindre som bilparken elektrificeres.

Folkesundhed

Flere afgange kan øge antallet af cyklister, der kombinerer regionaltogetsrejsen med en cykelrejse.

Attraktiv kollektiv transport

Skaber et mere robust system med flere forbindelser.

Samfundsøkonomi

Ikke beregnet.

Anlæg – økonomi og CO₂e

Indsatsen handler udelukkende om drift ikke anlæg. De driftsøkonomiske konsekvenser kendes ikke.

OBS!

En væsentlig del af det stigende passagertal skyldes overflytning fra eksisterende togforbindelser mellem Lufthavnen og København H.

Flere regionaltogetsafgange i aftentimerne

Knap 70 % af alle rejser i hovedstadsområdet er fritidsrejser. Ofte er omfanget af driften i aftentimer og i weekendtimerne meget begrænset ift. myldretiderne på hverdage, hvilket reducerer attraktiviteten af den kollektive trafik til brug i forbindelse med bl.a. fritidsrejser eller arbejde i ydertimer.

Regionaltogetsdriften på Sjælland sikrer god kollektiv transport fra større byer som Køge, Roskilde, Helsingør og Holbæk til det centrale København. For at forbedre kvaliteten for de mange fritidsrejsende øges antallet af afgange på regionaltogetsnettet om aftenen, så der som minimum vil være halvtimesdrift på alle strækninger.

Det øgede antal afgange på regionaltogetsnettet vil også øge sammenhængskraften mellem København og de større byer på Sjælland. I Region Skåne har øget frekvens i den kollektive transport i aften- og weekendtimerne ført til stigning i passagerer i disse.

Fire ekstra aftenafgange til Slagelse, Holbæk og Næstved

Effektivrurdering

Baseret på Compass-beregninger, 2024

Tværgående relevans

Flere afgange i regionaltogetsnettet vil komme mange borgere i store dele af regionen til gode.

Sammenhæng og fremkommelighed

Flere afgange kan reducere ventetiden og øge oplevelsen af en sømløs rejse. Rejsetiden på regionaltog-strækningerne reduceres ikke.

CO₂e driftsfase

Marginal effekt.

Folkesundhed

En højere frekvens vil gøre den kollektiv transport mere attraktiv og dermed potentielt øge antallet, der går og cykler til stationen.

Attraktiv kollektiv transport

Flere afgange vil øge attraktiviteten i den kollektive transport og potentielt øge andelen af fritidsrejser med tog.

Samfundsøkonomi

Ikke beregnet.

Anlæg – økonomi og CO₂e

Indsatsen handler udelukkende om drift ikke anlæg. De driftsøkonomiske konsekvenser kendes ikke.

OBS!

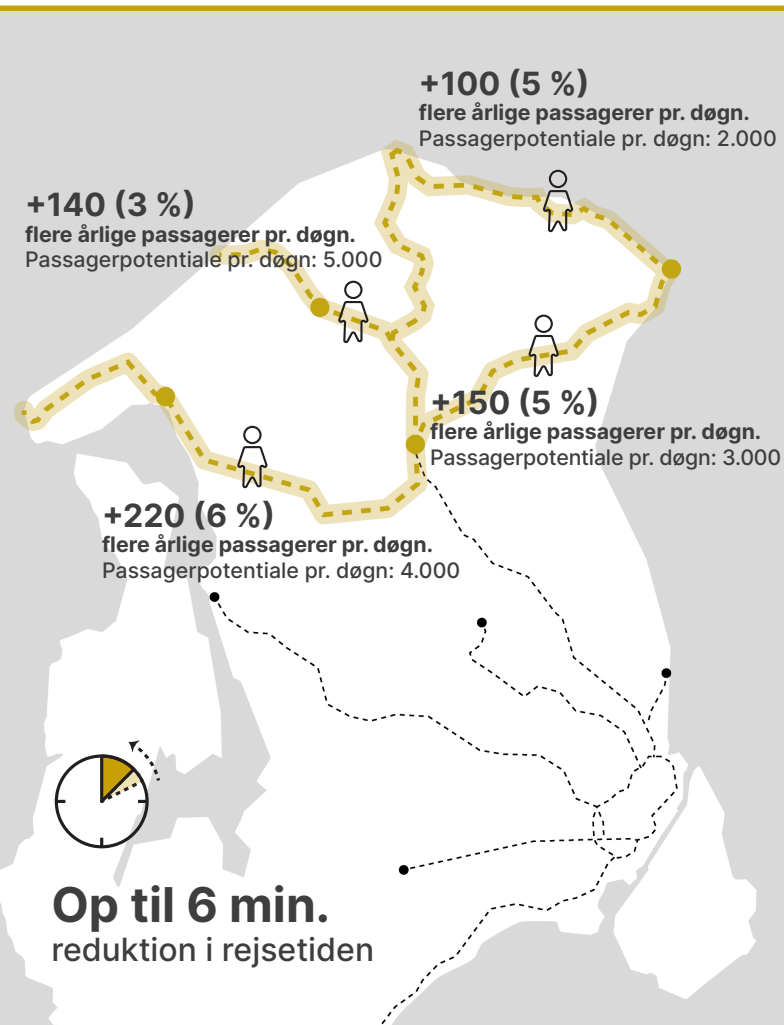
Passagereffekter kan ikke udledes af Compass-beregningerne.

Kortere rejsetid på lokalbanerne

Lokalbanerne i Nordsjælland forbinder både større og mindre bysamfund med S-togsnettet i Hillerød og regionaltogetsnettet i Snekkersten og Helsingør. En reduktion i rejsetiden på lokaltogetsstrækningerne kan forbedre den samlede kvalitet på lokalbanerne.

En reduktion i rejsetiderne på lokalbanerne i Nordsjælland kan ske ved hjælp af hastighedsopgraderinger, justering i standsningsmønstret samt indkøb af nyt tog med bedre køreegenskaber.

Hastighedsopgraderinger kræver fornyelse af den eksisterende skinneinfrastruktur samt i visse tilfælde opdatering af signalstyringssystemerne.

Effektivrurdering

Baseret på Lokaltogs "Udviklingsplan 2026-2035 for lokalbanerne i Region Hovedstaden", 2024

Tværgående relevans

Reduktionen i rejsetiderne på lokalbanerne vil komme rejsende fra flere kommuner til gavn.

Sammenhæng og fremkommelighed

Hastighedsopgraderingerne og signaloptymeringerne vil reducere rejsetiden.

CO₂e driftsfase

Marginal effekt.

Folkesundhed

Flere passagerer i lokalbanen vil potentielt også øge antal gang- og cykelturene til og fra stationerne.

Attraktiv kollektiv transport

En reduktion af rejsetiden vil øge kvaliteten i lokalbanedriften og understøtte en bedre sammenhæng til S-togsnettet.

Samfundsøkonomi

Ikke beregnet.

Anlæg – økonomi og CO₂e

Anlæg: Ca. 180 mio. kr.

OBS!

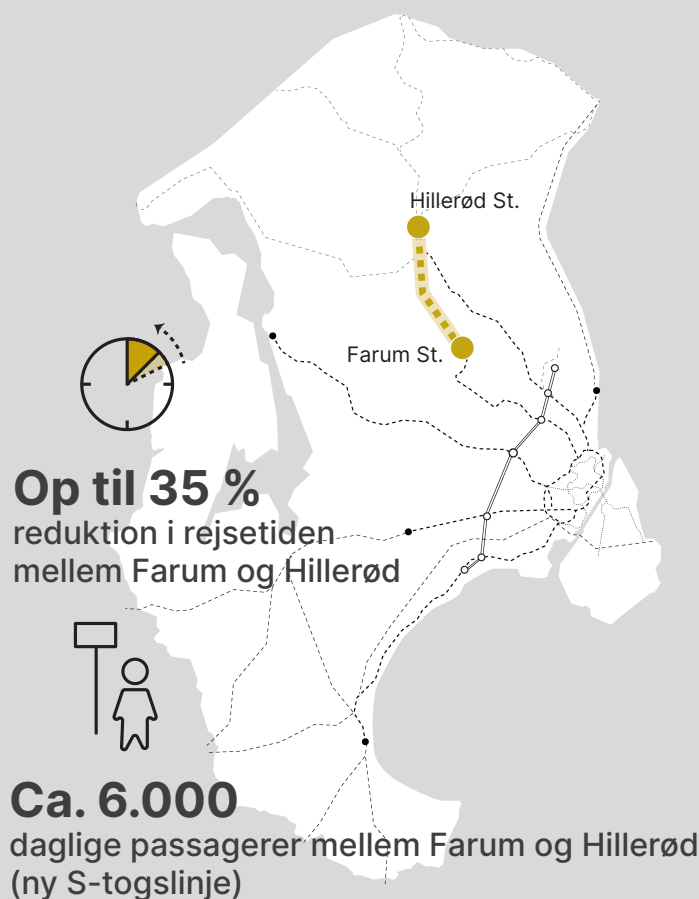
Der er ikke gennemført samfundsøkonomiske beregninger.

S-togsforbindelse mellem Farum og Hillerød

En S-togsforbindelse mellem Farum og Hillerød vil etablere en ny direkte forbindelse mellem to af S-togsbanerne. Projektet vil kunne reducere rejsetiden for passagerer mellem Hillerød-området og Farum-området, og øge mulighederne for at komme på tværs af hovedstadsområdet.

Den nye S-togsforbindelse fra Farum til Hillerød vil sikre sammenhæng mellem to eksisterende S-togsbaner. Projektet vil kunne reducere rejsetiden mellem de to byer, og bl.a. sikre bedre forbindelser til det nye Supersygehus ved Favrholm. Projektet vil kræve ny placering af den eksisterende Farum St., tættere på Farum Bytorv.

Derudover vil der være mulighed for anlæg af nye stationer mellem Farum og Hillerød, bl.a. ved Lynge og Vassingerød, hvor der ved Lynge St. forventes ca. 2.000 daglige påstigere.

Effektivrurdering

Baseret på Compass-beregninger og Banedanmarks idéoplæg, 2024

Tværgående relevans

Forbinder Farum og Hillerød med direkte forbindelse og øger attraktiviteten af S-togsnettet til gavn for mange rejser i hele hovedstadsregionen

Sammenhæng og fremkommelighed

S-togsforbindelsen giver en reduktion af rejsetiden mellem Farum og Hillerød.

CO₂e driftsfase

Kan potentielt overflytte bilister til kollektiv transport grundet konkurrencedygtig rejsetid mellem de to byer. Denne effekt mindskes med elektrificeringen af bilparken.

Folkesundhed

Den nye S-togsforbindelse kan øge antallet af kombinationsrejser med cykel og gang.

Attraktiv kollektiv transport

Den nye tværgående S-togsforbindelse vil øge sammenhængen i den kollektive trafik. Opkoblingen mellem S-tog og lokaltog forbedres også.

Samfundsøkonomi

Ikke beregnet.

Anlæg – økonomi og CO₂e

OBS!

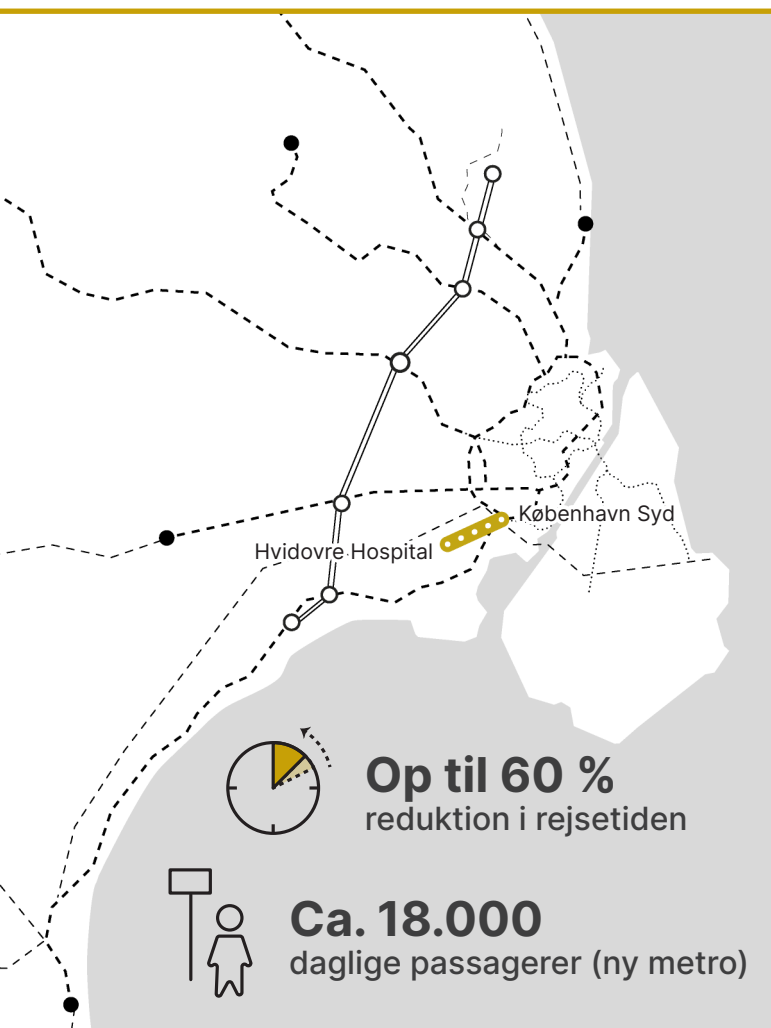
Anlæg: Ca. 2,6 mia. kr.
CO₂ i anlægsfasen: 20-35.000 t.

Metro ml. København Syd og Hvidovre Hospital

Metro sikrer hurtig og højfrekvent kollektiv trafik. En udbygning af det eksisterende metrosystem med bl.a. forlængelser fra København Syd vil øge kvaliteten for mange brugere af den kollektive trafik samt styrke det samlede metronetværk.

Med udbygningen af Hvidovre Hospital til supersygehus stiger antallet af daglige patienter, pårørende og medarbejdere fra 7.000 til 10.000, og øger behovet for attraktiv kollektiv mobilitet til og fra hospitalet. Denne indsats indeholder metro til Hvidovre Hospital etableret som en forlængelse af eksisterende

Sydhavnsmetro fra København Syd. Projektet vil kunne overflytte eksisterende bilister til kollektiv trafik, og dermed aflaste det i forvejen belastede vejnet omkring Hvidovre Hospital, herunder Holbækmotorvejen og Avedøre Havnevej.

Effektivrurdering

Baseret på Metroselskabets rapport "Forlængelse fra Ny Ellebjerg - Screening af metro/letbane/BRT forbindelser mellem Ny Ellebjerg og hhv. Hvidovre Hospital og Bispebjerg Hospital/Emdrup", 2019.

Tværgående relevans

Forbedrer tilgængeligheden til Hvidovre Hospital, der har et relativt stort opland.

Folkesundhed

Der er potentiale for, at et nyt højklasset kollektiv tilbud kan få flere til at cykle eller gå til stationen. Omvendt kan indsatsen betyde overflytning af cykelture til metro.

Sammenhæng og fremkommelighed

Reducerer rejsetiden mellem København Syd og Hvidovre Hospital.

Attraktiv kollektiv transport

Kvaliteten af den kollektive transport i korridoren forbedres og sammenhængen i den kollektive trafik styrkes ved København Syd.

CO₂e driftsfase

Kan reducere antallet af bilture med op til 16 % i korridoren. Effekt af dette mindskes med elektrificeringen af bilparken.

Samfundsøkonomi

Det vurderes ud fra forventede påstigertal og anlægsmkostninger, at projektet ikke er samfundsøkonomisk rentabelt.

Anlæg – økonomi og CO₂e

OBS!

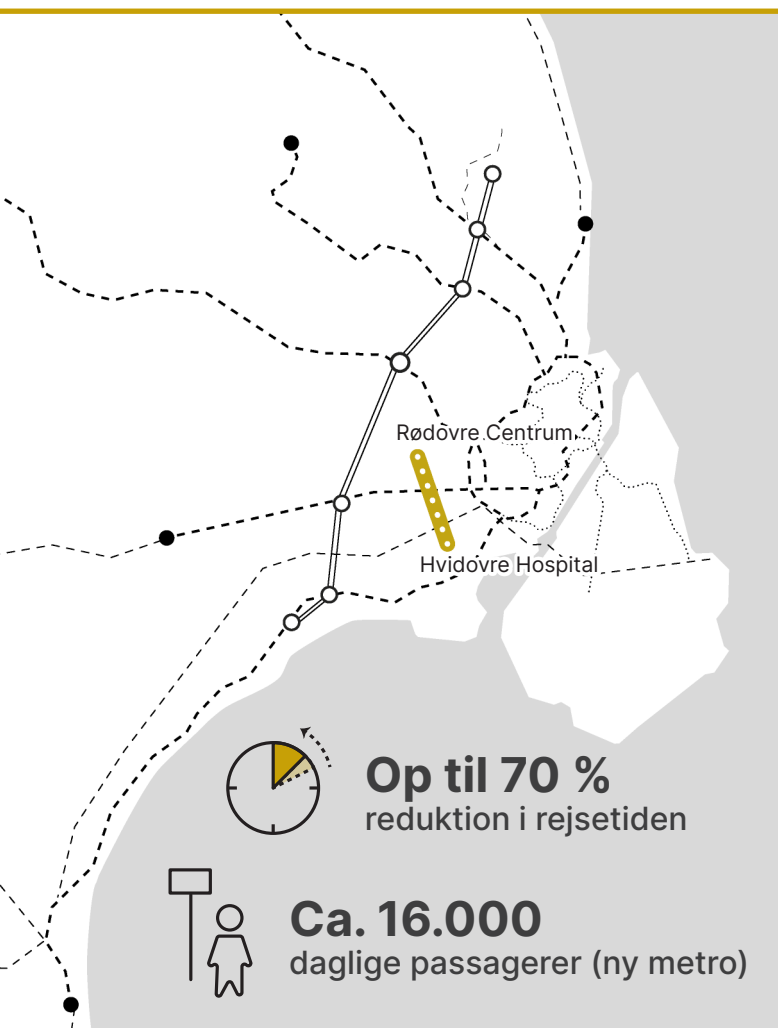
Anlæg: Ca. 11 mia. kr.
CO₂ i anlægsfasen: 120-200.000 t.

Metro ml. Hvidovre Hospital og Rødovre Centrum

Metro sikrer hurtig og højfrekvent kollektiv trafik. En udbygning af det eksisterende metrosystem med bl.a. forlængelser fra København Syd vil øge kvaliteten for mange brugere af den kollektive trafik samt styrke det samlede metronetværk.

Metro mellem Hvidovre Hospital og Rødovre Centrum etableres som en forlængelse af en metro fra København Syd til Hvidovre Hospital. Forlængelsen giver en endnu bedre kollektiv trafikbetjening af Hvidovre Hospital med en god opkobling til bl.a. S-toget ved Rødovre Station.

Derudover vil de mange brugere af Rødovre Centrum og arbejdspladserne omkring også få en bedre kollektiv trafikbetjening.

Effektivrurdering

Baseret på notat fra Rødovre kommune

Tværgående relevans

Øger den geografiske spredning af metrosystemet, og forbinder flere store knudepunkter og arbejdspladser (Hvidovre Hospital).

Sammenhæng og fremkommelighed

Reducerer rejsetiden i en korridor med eksisterende god kollektiv trafik. Overgang fra busdrift til metrodrift.

CO₂e driftsfase

Kan potentielt overflytte en mindre antal bilister til kollektiv trafik. Denne effekt mindskes med elektrificeringen af bilparken.

Folkesundhed

Der er potentiale for, at et nyt højklasset kollektiv tilbud kan få flere til at cykle eller gå til stationen. Omvendt kan indsatsen betyde overflytning af cykelture til metro.

Attraktiv kollektiv transport

Øger sammenhængen mellem metrosystemet og S-togssystemet.

Samfundsøkonomi

Det vurderes ud fra forventede påstigertal og anlægsmkostninger, at projektet ikke er samfundsøkonomisk rentabelt.

Anlæg – økonomi og CO₂e

Anlæg: Ca. 8 mia. kr.
CO₂ i anlægsfasen: 90-140.000 t.

OBS!

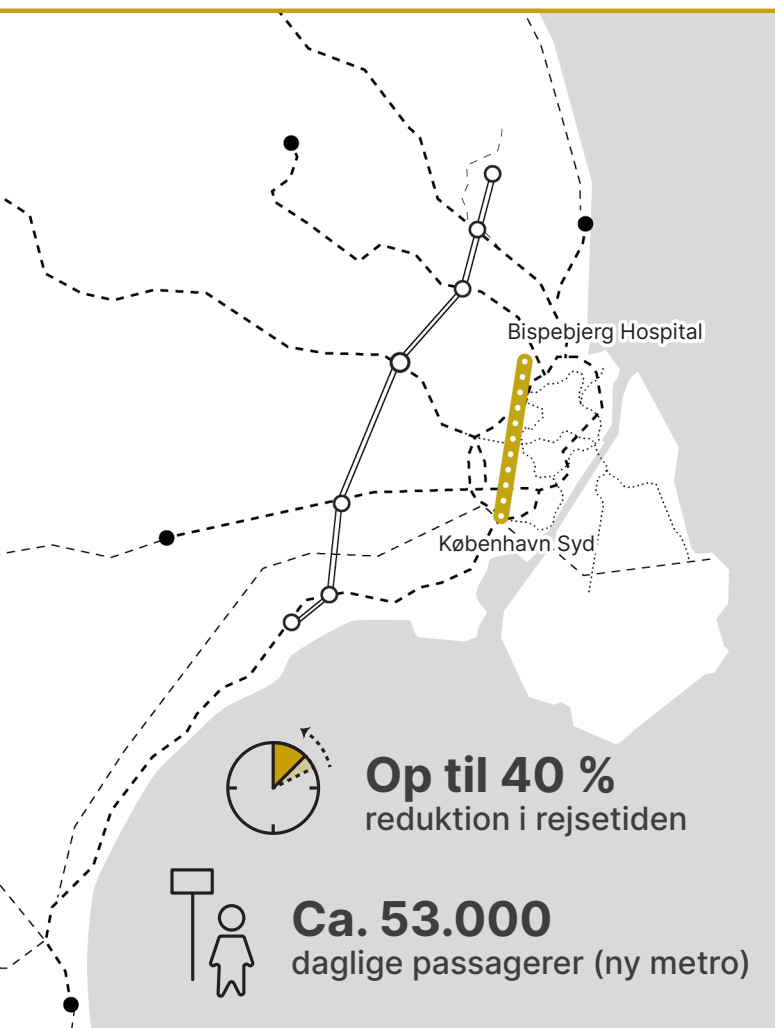
Overlap med BRT-projektet på linje 200S. Indsatsen forudsætter at metro ml. København Syd og Hvidovre Hospital er gennemført.

Metro fra København Syd til Bispebjerg Hospital

Metro sikrer hurtig og højfrekvent kollektiv trafik. En udbygning af det eksisterende metrosystem med bl.a. forlængelser fra København Syd vil øge kvaliteten for mange brugere af den kollektive trafik samt styrke det samlede metronetværk.

Metro mellem København Syd og Bispebjerg Hospital kan etableres som en forlængelse af Sydhavnsmetroen. Forlængelsen vil skabe forbindelse til centrale dele af Frederiksberg og den eksisterende station ved Fasanvej, og videre mod Nørrebro Station og Bispebjerg Hospital.

Projektet vil udvide det samlede metronetværk betragteligt, og skabe nye, hurtige forbindelser på tværs af det centrale hovedstadsområde.

Effektivrurdering

Baseret på Metroselskabets rapport "Forlængelse fra Ny Ellebjerg - Screening af metro/letbane/BRT forbindelser mellem Ny Ellebjerg og hhv. Hvidovre Hospital og Bispebjerg Hospital/Emdrup", 2019.

Tværgående relevans

Forbedrer kvaliteten af den kollektive trafik i intern København/Frederiksberg-korridor.

Sammenhæng og fremkommelighed

Reducerer rejsetiden i Fasanvejs-korridoren. Omstilling fra busdrift til metrodrift.

CO₂e driftsfase

Kan potentielt overflytte et mindre antal bilister til kollektiv trafik. Denne effekt mindskes med elektrificeringen af bilparken.

Folkesundhed

Der er potentiale for, at et nyt højklasset kollektiv tilbud kan få flere til at cykle eller gå til stationen. Omvendt kan indsatsen betyde overflytning af cykelture til metro.

Attraktiv kollektiv transport

Netværkseffekten i metrosystemet vil blive forbedret, og store boligområder og offentlige arbejdspladser vil blive betjent med metro.

Samfundsøkonomi

Det vurderes ud fra forventede påstigertal og anlægsmkostninger, at projektet ikke er samfundsøkonomisk rentabelt.

Anlæg – økonomi og CO₂e

OBS!

Anlæg: Ca. 25 mia. kr.
CO₂ i anlægsfasen: 250-450.000 t.

Opgradering af lokalbanen Hillerød–Frederiksværk

Lokalbanerne i Nordsjælland forbinder både større og mindre bysamfund med bl.a. S-togsnettet i Hillerød. Et kvalitetsløft ved investeringer i udvidelse af kapaciteten ved stationer og spor, kan øge kvaliteten i lokalbanedriften og skabe større regional sammenhæng.

7 ud af 16 stationer på Frederiksværkbanen betjenes af hurtigtog (som kun stopper på de større stationer), som ca. 81 % af passagererne benytter. Der er dog kun én afgang pr. time med hurtigtogene. En udvidelse af

sporkapaciteten til dobbeltspor på Frederiksværkbanen, vil kunne øge antallet af afgang med hurtigtoget. Derudover vil dobbeltsporet mindske sårbarheden overfor forsinkelser.

Effektivrurdering

Baseret på Lokaltogs "Udviklingsplan 2026-2035 for lokalbanerne i Region Hovedstaden", 2024 og Compass-beregninger

Tværgående relevans

Forbedrer primært lokaltogsforbindelsen mellem de to store bysamfund Frederiksværk og Hillerød.

Folkesundhed

Forbedret drift på lokaltogene kan øge antallet af cyklister der kombinerer lokaltogsrejsen med en cykelrejse.

Sammenhæng og fremkommelighed

Reducerer rejsetiden marginalt.

Attraktiv kollektiv transport

Et mere robust system med mulighed for flere ekspresafgange, øger kvaliteten af lokaltogsdriften.

CO₂e driftsfase

Har kun marginal effekt på CO₂.

Samfundsøkonomi

Ikke beregnet.

Frekvensen øget til 6 afgange/time

Ca. 700 (+18 %) flere passagerer pr. døgn.

Passagerpotentiale pr. døgn: Ca. 4.500

Anlæg – økonomi og CO₂e

Anlæg: ca. 1,4 mia. kr.

CO₂ i anlægsfasen: 8-13.000 t.

OBS!

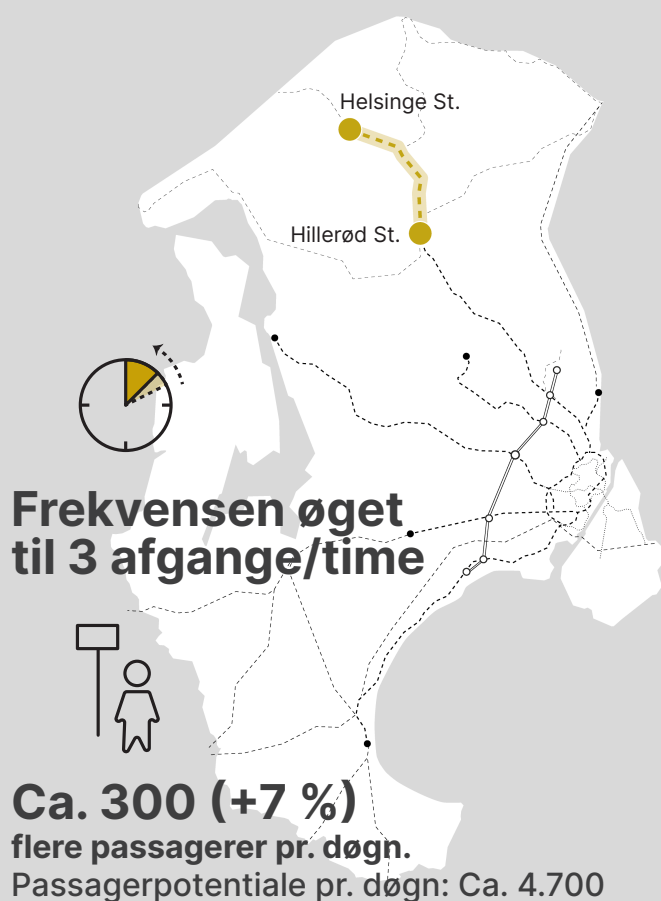
I trafikmodelberegningerne er der regnet med 10-minutters drift i dagtimerne, som svarer til frekvensen på S-togsnettet

Opgradering af lokalbanen Hillerød–Helsingør

Lokalbanerne i Nordsjælland forbinder både større og mindre bysamfund med bl.a. S-togsnettet i Hillerød. Et kvalitetsløft ved investeringer i udvidelse af kapaciteten ved stationer og spor, kan øge kvaliteten i lokalbanedriften og skabe større regional sammenhæng.

En udvidelse af sporkapaciteten på Gribskovbanen mellem Hillerød og Helsingør til dobbeltspor, vil kunne øge antallet af afgang, muliggøre hurtigtog med færre stop, og samlet styrke den kollektive trafik fra bl.a. Helsingør til Hillerød.

Dobbeltsporet vil derudover mindske sårbarheden over for forsinkelser i driften.

Effektivrurdering

Baseret på Lokaltogs "Udviklingsplan 2026-2035 for lokalbanerne i Region Hovedstaden", 2024 og Compass-beregninger

Tværgående relevans

Forbedrer primært lokaltogsforbindelsen mellem de to bysamfund Hillerød og Helsingør.

Folkesundhed

Forbedret drift på lokaltogene kan øge antallet af cyklister der kombinerer lokaltogsrejsen med en cykelrejse.

Sammenhæng og fremkommelighed

Reducerer rejsetiden marginalt.

Attraktiv kollektiv transport

Et mere robust system med mulighed for flere ekspresafgange, øger kvaliteten af lokaltogsdriften.

CO₂e driftsfase

Har kun marginal effekt på CO₂.

Samfundsøkonomi

Ikke beregnet.

Anlæg – økonomi og CO₂e

Anlæg: 0,7 mia. kr.
CO₂ i anlægsfasen: 5-8.000 t.

OBS!

I trafikmodelberegningerne er der regnet med 20-minutters drift i dagtimerne.

Opgradering af lokalbanen Hillerød–Helsingør

Lokalbanerne i Nordsjælland forbinder både større og mindre bysamfund med S-togsnettet i Hillerød og regionaltogetsnettet i Snekkersten og Helsingør. Et kvalitetsløft ved investeringer i udvidelse af kapaciteten ved stationer og spor, kan øge kvaliteten i lokalbanedriften og skabe større regional sammenhæng.

Strækningen mellem Hillerød og Snekkersten er i dag enkeltsporet med kun én krydsningsmulighed ved Fredensborg Station. Dette begrænser mulighederne for øget frekvens, hurtigtog og skaber en generel sårbarhed overfor driftsforstyrrelser.

Etablering af dobbeltspor på strækningen vil kunne give en rejsetidsbesparelse på op til 2 min. grundet mulighed for mere fleksibel drift samt øge antallet af afgang.

Effektivrurdering

Baseret på Lokaltogs "Udviklingsplan 2026-2035 for lokalbanerne i Region Hovedstaden", 2024 og Compass-beregninger

Tværgående relevans

Forbedrer primært lokaltogsforbindelsen mellem de bysamfundene Hillerød, Fredensborg og Helsingør.

Folkesundhed

Forbedret drift på lokaltogene kan øge antallet af cyklister der kombinerer lokaltogsrejsen med en cykelrejse.

Sammenhæng og fremkommelighed

Reducerer rejsetiden, da dobbeltsporet reducerer den nødvendige opholdstid ved Fredensborg St.

Attraktiv kollektiv transport

Et mere robust system med mulighed for flere ekspresafgange, øger kvaliteten af lokaltogsdriften. Forbedrer sammenhængen til Kystbanen.

CO₂e driftsfase

Har marginal effekt på CO₂.

Samfundsøkonomi

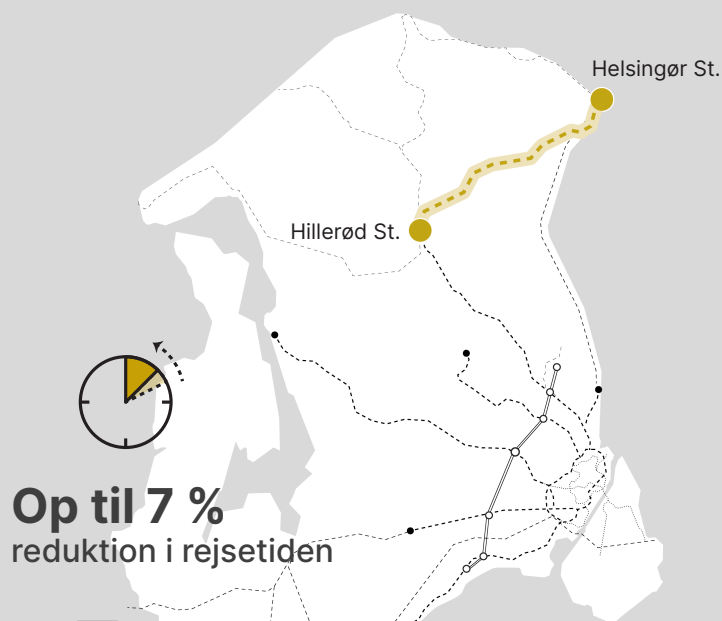
Ikke beregnet.

Anlæg – økonomi og CO₂e

Anlæg: ca. 1,2 mia. kr.
CO₂ i anlægsfasen: 7-11.000 t.

OBS!

I trafikmodelberegningerne er der regnet med 10-minutters drift, som modsvarer frekvensen på S-togsnettet.

Op til 7 %
reduktion i rejsetiden

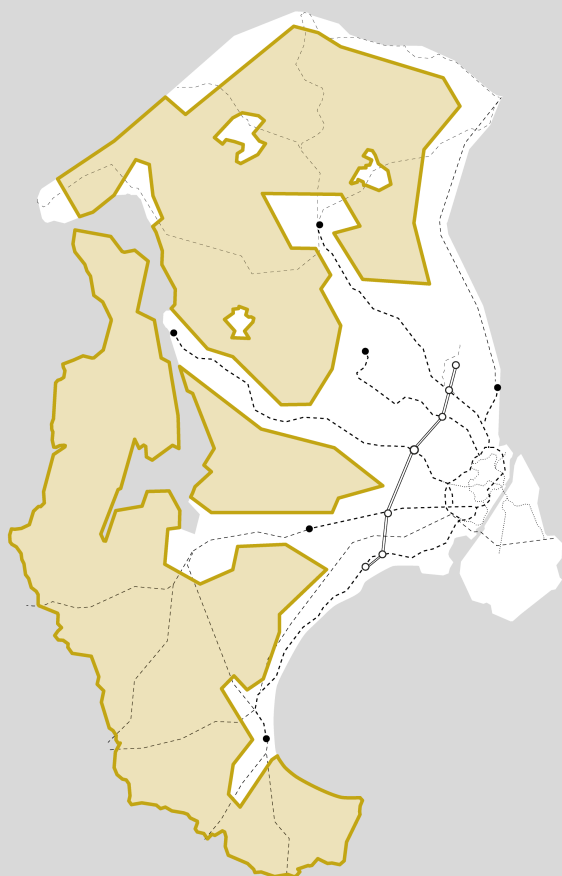
Ca. 500 (+16 %) flere passagerer pr. døgn.
Passagerpotentiale pr. døgn: Ca. 3.500

Behovsstyret kollektiv trafik uden for de større byer

Efterspørgslen efter kollektiv trafik uden for de større byer har ændret sig i løbet af de sidste 10-15 år. Kørsel i fast rute med busser med stor kapacitet er ofte ikke længere den rette løsning, og der er behov for mere fleksible løsninger, som er tilpasset den forskelligartede efterspørgsel i de tyndere befolkede områder.

Fleksible, behovsstyrede mobilitetsløsninger skal sikre opretholdelse af kollektiv trafik i yderområder, hvor der ikke er passagergrundlag til fast rutedrift, men hvor der er borgere, som stadig er afhængige af busdrift i deres hverdag.

Løsningerne kan have fokus på at forbinde hjemmadressen med det nærmeste stoppested eller station på det strategiske net, forbinde fra adresse til adresse eller køre fleksibelt i et fast område uden køreplan.

Effektivrurdering

Baseret på Movias hjemmeside om Nærbus

Tværgående relevans

De fleksible, behovsstyrede løsninger kan implementeres i mange kommuners yderområder. Mulighed for at skabe synergieffekt på tværs af regionen.

Folkesundhed

Kendes ikke.

Sammenhæng og fremkommelighed

De fleksible løsninger kan reducere rejsetiden på udvalgte rejser og skabe bedre adgang til det højklassede kollektive transportsystem.

Attraktiv kollektiv transport

Kan bidrage til at opretholde et kollektivt trafiktilbud i yderområder. Kan styrke sammenhængen fra yderområder til det strategiske net.

CO₂e driftsfase

Overgang til kørsel udelukkende efter behov kan reducere det samlede kørselsomfang med bus.

Samfundsøkonomi

Ikke beregnet.

Anlæg – økonomi og CO₂e

OBS!

Kendes ikke

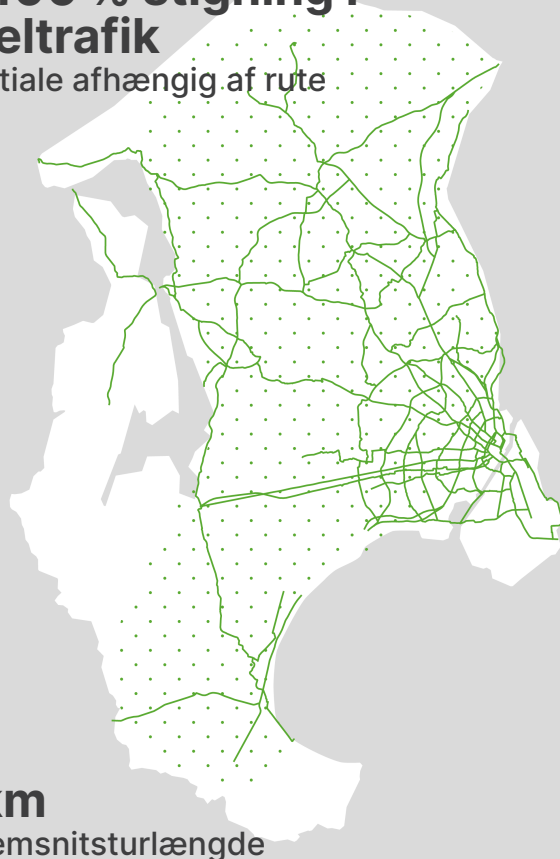
Udbygning af supercykelstinettet

Supercykelstierne i Hovedstadsområdet sikrer et net af cykelpendlerruter med gode forhold for cyklisterne på både korte og lange ture. Det samlede net rummer supercykelstier på i alt ca. 850 km fordelt på 60 ruter.

En samlet udbygning af supercykelstisystemet vil kunne forbinde store dele af hovedstadsområdet med cykelstier af høj kvalitet, som kendetegnes ved god tilgængelighed, god fremkommelighed, høj komfort, tryghed samt sikkerhed for cyklisterne. En fuld udbygning af supercykelstinettet vil forbinde

hovedstadsregionen fra Helsingør, Hundested, Frederikssund, Roskilde og Køge til det centrale København samt på tværs af hovedstadsregionens byfingre. Erfaringen fra de 16 allerede etablerede ruter er, at cykeltrafikken i gennemsnit er steget med 87 %.

10-100 % stigning i cykeltrafik
potentiale afhængig af rute

Effektivrurdering

Baseret på Supercykelstisekretariatets publikationer

Tværgående relevans

En samlet udbygning af supercykelstinettet vil komme samtlige kommuner i Region Hovedstaden til gavn i form af forbedret cykelinfrastruktur.

Sammenhæng og fremkommelighed

Rejsetiden på supercykelstierne reduceres ikke væsentligt.

CO₂e driftsfase

Kan overflytte bilister til cykelrejser og/eller kollektive trafikrejser. Denne effekt mindskes med elektrificeringen af bilparken.

Folkesundhed

Vil forøge antallet af cykelture samt reducere støj- og partikelforurening fra biltrafikken.

Attraktiv kollektiv transport

Tilgængeligheden til og sammenhængen med den kollektive trafik vil blive forbedret.

Samfundsøkonomi

Projektet har en intern forrentning på 23 %, når alle ruter er etableret.

Anlæg – økonomi og CO₂e

OBS!

Anlæg: ca. 2,5 mia. kr.
CO₂ i anlægsfasen: 70-100.000 t.

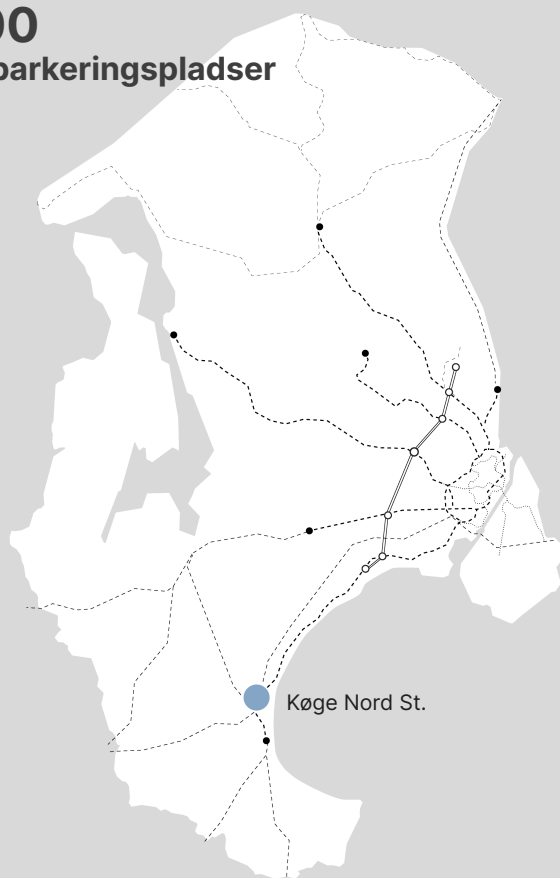
Parkér og rejs: Køge Nord St.

Udbygning og opgradering af parkér og rejs-anlæg ved regionale trafikknudepunkter uden for København. Indsatsen vil gøre det mere attraktivt at kombinere bilture med kollektive transportturer og reducere bilkørsel på trængselsramte strækninger mellem København og omegns-kommuner.

Parkér og rejs-anlægget ved Køge Nord St. udbygges og opgraderes med ca. 2.000 flere parkeringspladser, da anlægget er tæt på at være fyldt. Anlægget fungerer som knudepunkt for transportskift mellem bil og tog for pendlere der rejser mod København fra syd-sjællandske kommuner.

Udbygning og opgradering af parkér og rejs-anlægget vil gøre det mere attraktivt at foretage transportskift på Køge Nord St. og resultere i flere kombinationsrejser. Med omskift til tog på Køge Nord St. er rejsetiden væsentlig kortere ind mod København i morgenmyldretiden.

2000
flere parkeringspladser

Effektivrering

Bl.a. baseret på Compass og analysen "Parkér og rejs i omegnen af København Fase 0 - Vidensopsamling og roadmap", 2022

Tværgående relevans

Det styrkede parkér og rejs-anlæg ved Køge Nord St. vil forbedre muligheden for kombinationsrejser for pendlerne syd og vest for Køge.

Folkesundhed

Marginal effekt - men potentiale for flere lastmile gangture.

Sammenhæng og fremkommelighed

Tidligere undersøgelser viser, at størstedelen af bilisternes forsinkelse i bil sker på motorvejen og ikke inde i København, hvilket giver et potentiale for reduceret rejsetid i tog i myldretiden.

Attraktiv kollektiv transport

Flere parkér og rejs-pladser kan bidrage til at skabe sammenhængende rejsekæder for flere og gøre den kollektive transport mere attraktiv.

CO₂e driftsfase

Kan potentielt overflytte en mindre antal bilister til kollektiv trafik. Denne effekt mindskes med elektrificeringen af bilparken.

Samfundsøkonomi

Ikke beregnet.

Anlæg – økonomi og CO₂e

Anlæg: ca. 50 mio. kr. (fladeparkering)

OBS!

Fladeparkering til parkér og rejs kan også være oplagte arealer til stationsnær byudvikling.

Parkér og rejs: Favrholm St.

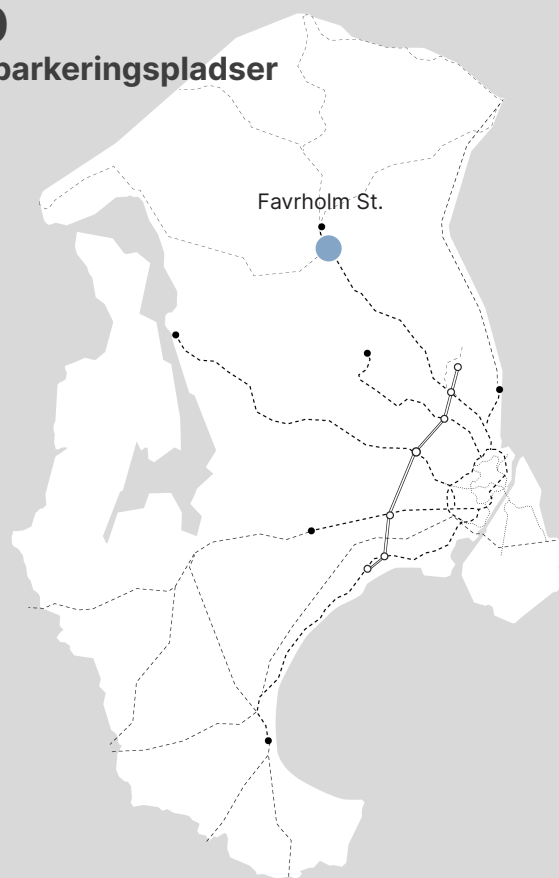
Udbygning og opgradering af parkér og rejs-anlæg ved regionale trafikknudepunkter uden for København. Indsatsen vil gøre det mere attraktivt at kombinere bilture med kollektive transportturer og reducere bilkørsel på trængselsramte strækninger mellem København og omegns-kommuner.

Parkér og rejs-anlægget ved Favrholm St. udbygges og opgraderes med ca. 500 flere parkeringspladser. Udbygningen vil gøre det lettere og hurtigere at bruge parkér og rejs-anlægget som knudepunkt for transport-skit for pendlere, der rejser med S-tog til København fra nordsjællandske kommuner, og det vil øge attraktiviteten ved kombinations-

rejser. I myldretiden er det hurtigere at tage tog til København end at køre i bil, grundet den trængsel på strækningen.

Tidligere undersøgelser viser, at der er størst potentiale for parkér og rejs-anlæg, hvis de ligger mere end 30 km fra Københavns centrum, hvilket dette anlæg lever op til.

500
flere parkeringspladser

Effektivrurdering

Bl.a. baseret på Compass og analysen "Parkér og rejs i omegnen af København Fase 0 - Vidensopsamling og roadmap", 2022

Tværgående relevans

Det styrkede parkér og rejs-anlæg ved Favrholm St. vil forbedre muligheden for kombinationsrejser for pendlerne fra Nordsjælland.

Folkesundhed

Marginal effekt - potentiale for flere lastmile gangture.

Sammenhæng og fremkommelighed

Ifølge trafikberegningerne vil 2-300 bilister pr. døgn benytte anlægget, hvilket kan indikere en rejsetidsbesparelse sammenlignet med en ren biltur.

Attraktiv kollektiv transport

Flere parkér og rejs-pladser kan bidrage til at skabe sammenhængende rejsekæder for flere og gøre den kollektive transport mere attraktiv.

CO₂e driftsfase

Kan potentielt overflytte en mindre antal bilister til kollektiv trafik. Denne effekt mindskes med elektrificeringen af bilparken.

Samfundsøkonomi

Ikke beregnet.

Anlæg – økonomi og CO₂e

Anlæg: ca. 15 mio. kr. (fladeparkering)

OBS!

Fladeparkering til parkér og rejs kan også være oplagte arealer til stationsnær byudvikling.

Parkér og rejs: Trekroner St.

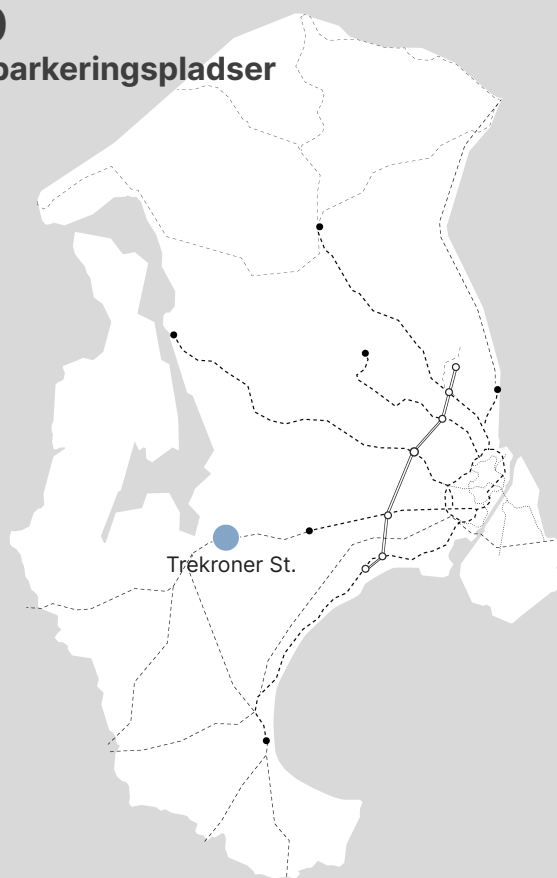
Udbygning og opgradering af parkér og rejs-anlæg ved regionale trafikknudepunkter uden for København. Indsatsen vil gøre det mere attraktivt at kombinere bilture med kollektive transportturer og reducere bilkørsel på trængselsramte strækninger mellem København og omegns-kommuner.

Parkér og rejs-anlægget ved Trekroner St. udbygges med ca. 800 flere parkeringspladser, og parkeringspladserne prioriteres til pendlere. Udbygningen vil gøre det lettere og hurtigere at bruge parkér og rejs-anlægget som knudepunkt for transportskit for pendlere, der skifter til Regionaltog mod København

fra vestsjællandske kommuner, og det vil øge oplandet i Roskildes omegn.

Tidligere undersøgelser viser, at der er størst potentiale for parkér og rejs-anlæg, hvis de ligger mere end 30 km fra Københavns centrum, hvilket dette anlæg lever op til.

800
flere parkeringspladser

Effektivrurdering

Bl.a. baseret på Compass og analysen "Parkér og rejs i omegnen af København Fase 0 - Vidensopsamling og roadmap", 2022

Tværgående relevans

Det styrkede parkér og rejs-anlæg ved Trekroner St. vil forbedre muligheden for kombinationsrejser for pendlerne fra Vestsjælland.

Folkesundhed

Marginal effekt - potentiale for flere lastmile gangture.

Sammenhæng og fremkommelighed

I myldretiden kan det være hurtige at kombinere bil og tog end ren togtur. Fuld belægning svarer til at 800 bilister pr. døgn benytte anlægget og dermed potentielt kan få en rejsetidsgevinst.

Attraktiv kollektiv transport

Flere parkér og rejs-pladser kan bidrage til at skabe sammenhængende rejsekæder for flere og gøre den kollektive transport mere attraktiv.

CO₂e driftsfase

Kan potentielt overflytte en mindre antal bilister til kollektiv trafik. Denne effekt mindskes med elektrificeringen af bilparken.

Samfundsøkonomi

Ikke beregnet.

Anlæg – økonomi og CO₂e

Anlæg: ca. 20 mio. kr. (fladeparkering)

OBS!

Fladeparkering til parkér og rejs kan også være oplagte arealer til stationsnær byudvikling.

Parkér og rejs: Hvidovre Hospital

Udbygning og opgradering af parkér og rejs-anlæg ved regionale trafikknudepunkter uden for København. Indsatsen vil gøre det mere attraktivt at kombinere bilture med kollektive transportturer og reducere bilkørsel på trængselsramte strækninger mellem København og omegns-kommuner.

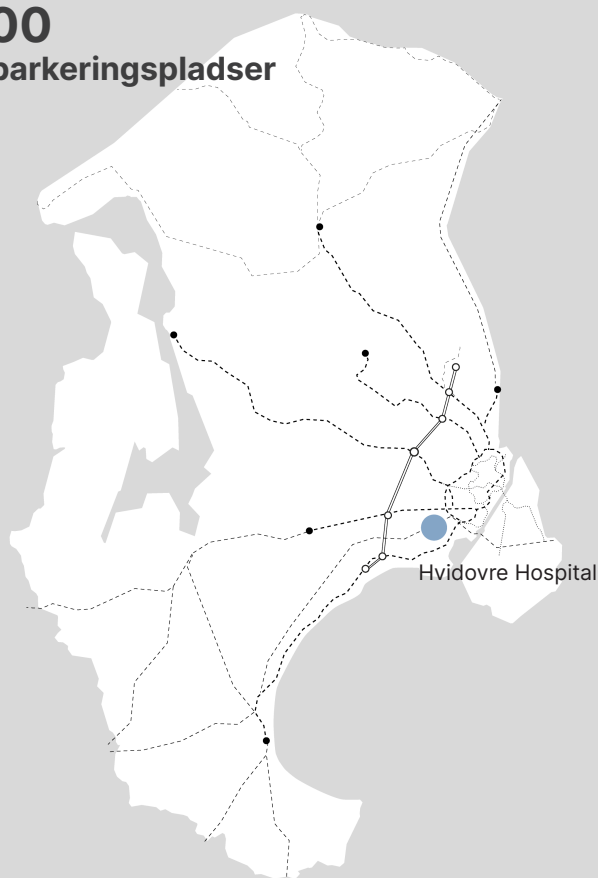
Etablering af metro til Hvidovre Hospital vil gøre det til et muligt knudepunkt for transportskift for rejsende, der skal ind til København. Etablering af parkér og rejs-anlæg med plads til ca. 2.000 biler vil skabe bedre sammenhæng med den kollektive transport og gøre det lettere at komme ind til, og rundt i København, fra forstadskommunerne.

Et parkér og rejs-anlæg ved Hvidovre Hospital vil bidrage til overflytning af bilister til kollektiv trafik.

Tidligere undersøgelser viser, at der er størst potentiale for parkér og rejs-anlæg, hvis de ligger mere end 30 km fra Københavns centrum, hvilket dette anlæg ikke lever op til.

2.000

flere parkeringspladser

Effektivrering

Bl.a. baseret på Compass og analysen "Parkér og rejs i omegnen af København Fase 0 - Vidensopsamling og roadmap", 2022

Tværgående relevans

Det styrkede parkér og rejs-anlæg ved Hvidovre Hospital vil forbedre muligheden for kombinationsrejser for pendlerne med arbejdsplads i København.

Sammenhæng og fremkommelighed

Ifølge trafikberegningerne vil 1.400-1.700 bilister pr. døgn benytte anlægget, hvilket skyldes en rejsetidsbesparelse ved at kombinere bil- og tog i myldretiden.

CO₂e driftsfase

Kan potentielt overflytte en mindre antal bilister til kollektiv trafik. Denne effekt mindskes med elektrificeringen af bilparken.

Folkesundhed

Marginal effekt - potentiale for flere lastmile gangture.

Attraktiv kollektiv transport

Flere parkér og rejs-pladser kan bidrage til at skabe sammenhængende rejsekæder for flere og gøre den kollektive transport mere attraktiv.

Samfundsøkonomi

Ikke beregnet.

Anlæg – økonomi og CO₂e

OBS!

**Anlæg: ca. 530 mio. kr.
(konstruktion)**

Cykelparkering ved superknudepunkter

Investeringer i udvidelse af højklasset cykelparkering ved centrale regionale superknudepunkter med større cykelparkeringsanlæg og forbedring af adgangen hertil, kan styrke kombinationsrejser mellem cykel og kollektiv trafik. Indsatsen kan øge brugen af den kollektive trafik.

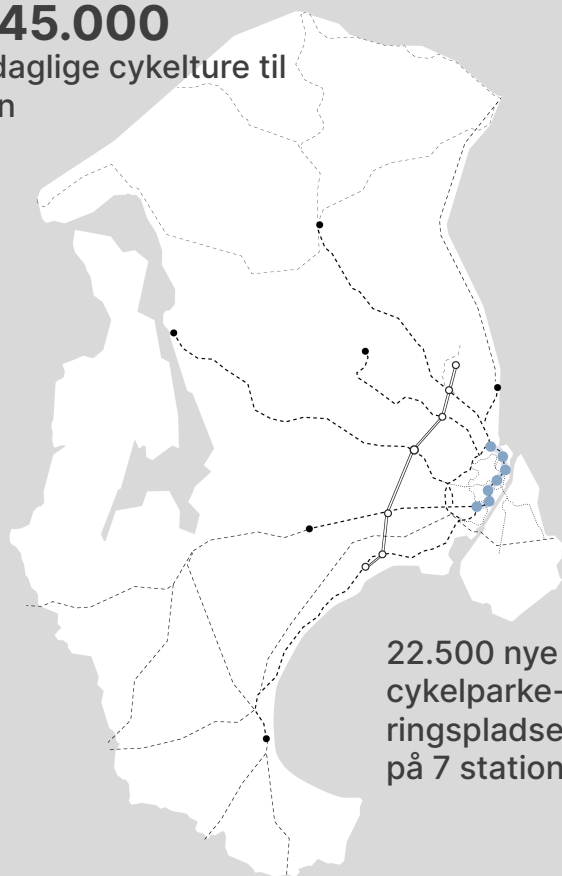
Indsatsen fokuserer på at øge antallet af sikre, trygge og tilgængelige cykelparkeringspladser ved superknudepunkter for den kollektive trafik, og derved styrke kombinationsrejser. Indsatsen indebærer etablering af flere højklassede cykelparkeringspladser, hvor cyklister trygt tør efterlade deres cykel. Der skal også sikres god tilgængelighed til cykelparke-

ringspladserne, evt. med cykelsti helt frem til cykelstaterne, eller cykelramper der tillader cykel-ind og cykel-ud af parkeringsanlægget, så det effektive transportskift understøttes.

Superknudepunkterne er baseret på DSB's opgørelser over stationer med størst passagerpotentiale, fx Nørreport, Østerport.

20-45.000

flere daglige cykelture til station

22.500 nye cykelparkeringspladser på 7 stationer

Effektvurdering

Overflytningspotentiale fra bil til kombinations-rejser med cykel og tog" Gehl & MOE / Tetraplan, for Københavns Kommune, 2017

Tværgående relevans

Superknudepunkterne er placeret flere steder bredt set i hovedstadsregionen. Forbedrede cykelparkeringsforhold vil derfor komme mange til gode bredt set.

Sammenhæng og fremkommelighed

Gode cykelparkeringsforhold giver nemme skift til kollektiv transport og potentielt skabe kortere rejsetid, hvis cykel benyttes i stedet for gang til stationen.

CO₂e driftsfase

De forbedrede cykelparkeringsforhold vil potentielt kunne overflytte bilister til cykel-kollektiv kombination. Denne effekt mindskes med elektrificeringen af bilparken".

Folkesundhed

Projektet vil understøtte cykling som transportmiddel for mange rejsende, og dermed understøtte folkesundheden.

Attraktiv kollektiv transport

Skiftet mellem cykling og kollektiv transport vil blive forbedret og dermed bidrage til en bedre rejseoplevelse.

Samfundsøkonomi

Ikke beregnet.

Anlæg – økonomi og CO₂e

OBS!

Anlæg: ca. 130 mio. kr.

Udbygning af rute 16 ml. Frederiksværk og Hillerød

Et overordnet vejnet der kan håndtere trafikmængderne, er centralt for pendlingen i hovedstadsområdet. Hovedvejnettet som forbinder til motorvejsnettet, er stadig mere udfordret i forhold til fremkommelighed, gør det løbende mere vanskeligt at pendle fra yderområder til det centrale hovedstadsområde.

Op til 55 % af alle erhvervsaktive i Halsnæs Kommune pendler til arbejdspladser uden for kommunen, hvor af mange benytter Rute 16 fra byerne i Halsnæs Kommune, fx Frederiksværk, til at komme til det overordnede motorvejsnet i Hillerød. En opgradering i form af udbygning af kapaciteten på Rute 16 vil

forbedre fremkommeligheden for borgerne i Halsnæs til mange arbejdspladser i det øvrige hovedstadsområde. Trafiksikkerheden forventes at blive forbedret grundet opgradering til motortrafikvej og ombygning af kryds.

Effektivrurdering

Baseret på notat fra Hillerød Kommune udarbejdet af RAW Mobility, 2024

Tværgående relevans

Højere kapacitet på rute 16 mellem Frederiksværk og Hillerød vil primært komme pendlere i Halsnæs til gode.

Folkesundhed

Projektet vil øge støjniveauet langs rute 16.

Sammenhæng og fremkommelighed

Den højere kapacitet vil reducere rejsetiden betydeligt for bilpendlerne mellem Frederiksværk og Hillerød.

Attraktiv kollektiv transport

Ingen forbedring af kvaliteten i den kollektive trafik.

CO₂e driftsfase

Indsatsen vil øge den samlede udledning af CO₂ grundet en forventet trafikstigning.

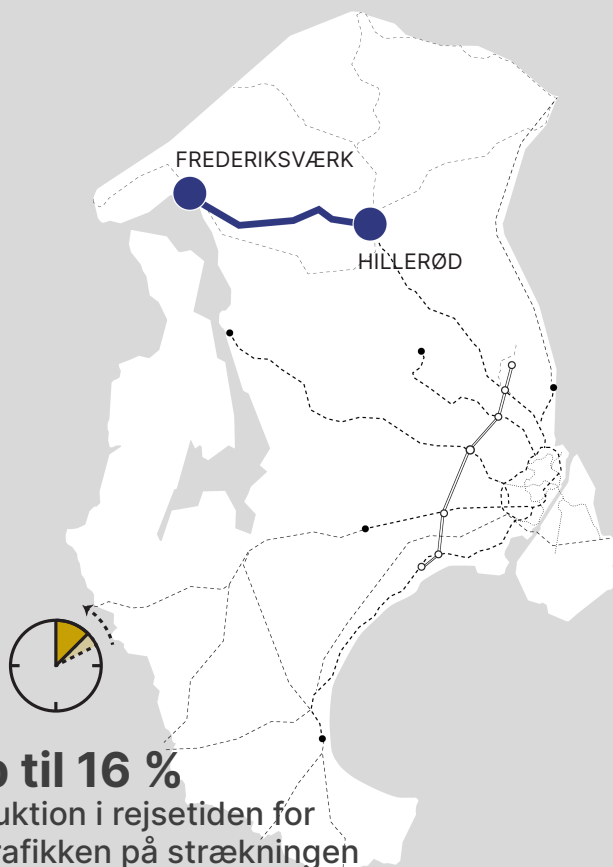
Samfundsøkonomi

Projektet har en intern rente på op til 20 %

Anlæg – økonomi og CO₂e

OBS!

Anlæg: Ca. 670 mio. kr.
CO₂ i anlægsfasen: 15-25.000 t.

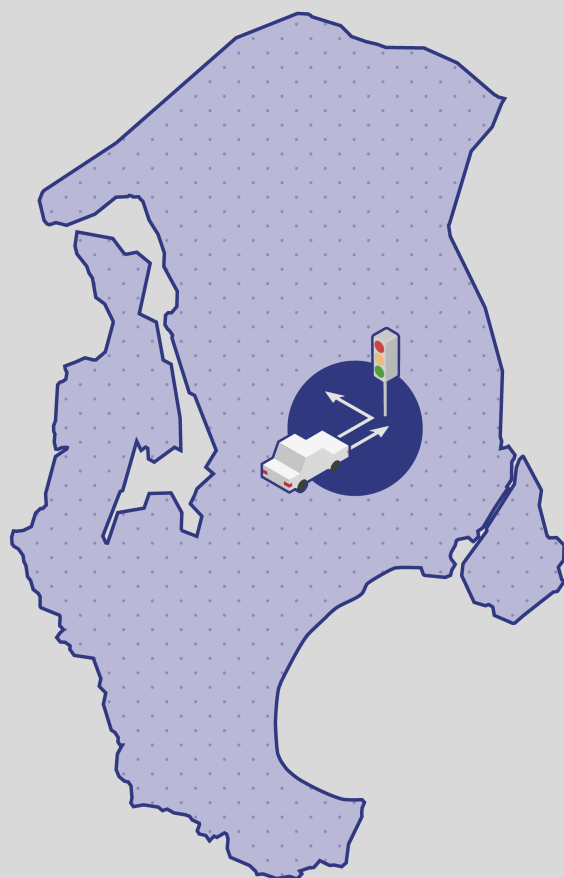

Tværgående trafikledelse/ITS-samarbejde

Trafikafvikling går på tværs af administrative grænser. Manglende koordinering på tværs af de kommunale signalsystemer kan reducere fremkommeligheden på centrale korridorer i hovedstadsområdet.

Tidligere analyser har tydeliggjort et potentiale i at styrke det tværgående kommunale samarbejde om trafikafvikling, med henblik på at opnå en samlet bedre fremkommelighed på vejene i hovedstadsregionen. Et tværgående trafikledelses/ITS-samarbejde med bl.a. fokus

på intelligent signalstyring, datadeling, informationsdeling samt mere sammenhængende trafikinformationskanaler vurderes at kunne fremme den overordnede mobilitet og fremkommelighed i hovedstadsregionen.

Effektvurdering

Baseret på Region Hovedstadens rapport "Bedre trafikinformation og fælles trafikledelse i hovedstadsregionen", 2018

Tværgående relevans

En tværgående trafikledelse og ITS-samarbejde vil kunne forbedre trafikafviklingen i alle hovedstadsregionens kommuner.

Folkesundhed

Færre accelerationer vil kunne reducere den lokale støjforurening.

Sammenhæng og fremkommelighed

Tværgående trafikledelse vil kunne reducere rejsetiden i centrale korridorer for mange biler, cyklister og den kollektive busstrafik.

Attraktiv kollektiv transport

Fremkommeligheden for busser på centrale strækninger vil kunne blive forbedret med en tværgående trafikledelse.

CO₂e driftsfase

En bedre trafikafvikling reducerer forbruget af brændstof grundet færre accelerationer. Denne effekt mindskes med elektrificeringen af bilparken

Samfundsøkonomi

Ikke beregnet.

Anlæg – økonomi og CO₂e

OBS!

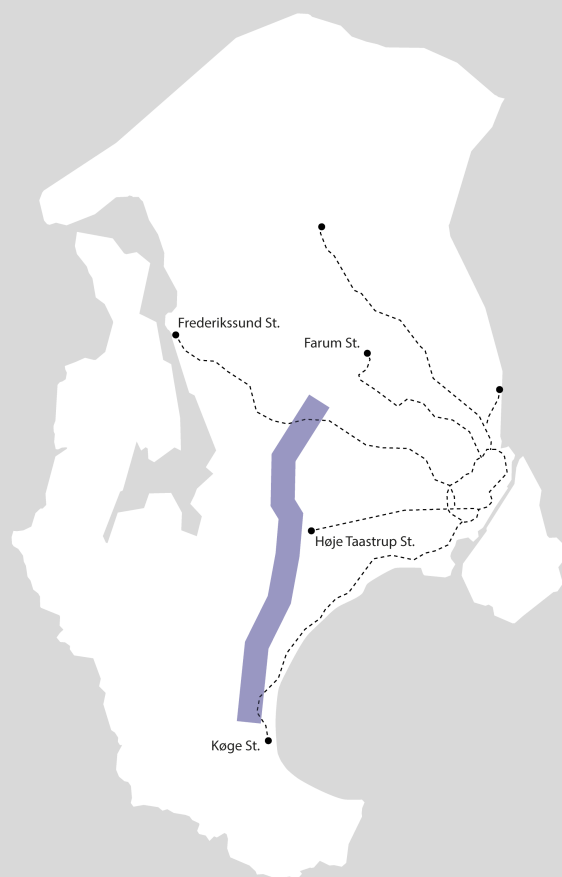
Kendes ikke.

Etablering af Ring 5 Syd

Etablering af Ring 5 Syd vil øge fremkommeligheden på motorvejsnettet omkring København, ved at aflaste trafikken med start- og slutdestination i byfingrene og i omegnskommunerne.

Etablering af Ring 5 Syd vil betjene flere i Hovedstadsområdet som før havde en længere vej til en højklaset vejforbindelse og gøre det lettere for bilister der rejser på tværs af byfingrene mellem Køge og Frederikssundsvej. Projektet vil forbedre fremkommeligheden på de højklasede vejforbindelser i Hoved-

stadsområdet, ved at overflytte bilpendlere, der rejser fra én byfinger til en anden, til en ny ydre og, for mange pendlere, mere direkte ringforbindelse på tværs af byfingrene, og dermed aflaste trængslen på Ring 3 og Ring 4 samt Køge Bugt Motorvejen.

Effektvurdering

Baseret på Vejdirektoratets rapport "Ring 5 mellem Køge og Frederikssundsvej", 2022

Tværgående relevans

Den nye højklasede vejforbindelse øger tilgængeligheden på tværs for en række kommuner i den sydlige- og vestlige del.

Folkesundhed

Støjbelastningen vil blive forværret langs områderne ved den nye vejforbindelse. Til gengæld reduceres støjen ved Ring 3, Ring 4 og Køge-Bugt Motorvejen.

Sammenhæng og fremkommelighed

Ring 5 Syd vil øge rejsehastigheden samt skabe nye mere direkte forbindelser samt aflaste den eksisterende Køge Bugt Motorvej.

Attraktiv kollektiv transport

Kendes ikke.

CO₂e driftsfase

Ring 5 Syd forventes at øge biltrafikken og CO₂-belastningen. Denne effekt mindskes med elektrificeringen af bilparken

Samfundsøkonomi

Projektets intern rente er beregnet til 4,7 %

Anlæg – økonomi og CO₂e

OBS!

Anlæg: ca. 8 mia. kr.
CO₂ i anlægsfasen: 200-320.000 t.

Hastighedsnedsættelser i byer til 30 km/t

En generel nedsættelse af den tilladte hastighed på vejene i byer til 30 km/t vil bidrage til reduktion af de negative effekter ved biltrafikken, samt understøtte omstillingen til grønne mobilitetsformer.

På store dele af vejnettet i byerne i hovedstadsregionen er den eksisterende tilladte hastighed 50 km/t. Med henblik på at øge trygheden for cyklister og fodgængere, for at reducere antallet af trafikulykker samt for at anspore flere til at benytte grønne mobilitetsformer, vil en generel hastighedsnedsættelse

til 30 km/t bidrage til opfyldelsen af disse målsætninger.

Etablering af 30 km/t-zoner vil kræve tiltag af forskellig karakter, herunder skiltning og fartdæmpende tiltag.

Effektivrurdering

Baseret på TØI's rapport "Indførelse af 30 km/t som generel fartsgrense i europæiske byer", 2024

Tværgående relevans

En generel hastighedsnedsættelse i alle byer i hovedstadsregionen, vil have betydning for alle regionens kommuner.

Folkesundhed

Lavere hastigheder kan reducere antallet af ulykker samt reducere støjbelastningen. Derudover vil det blive mere attraktivt at gå eller cykle.

Sammenhæng og fremkommelighed

Rejsetiden for biler og evt. busdrift vil blive forøget, grundet den samlede lavere hastighed.

Attraktiv kollektiv transport

Lavere tilladt hastighed øger rejsetiden for busdriften.

CO₂e driftsfase

Forventes at reducere CO₂-udledningen særligt pga. overflytning til cykel, gang og kollektiv transport. Denne effekt mindskes med elektrificeringen af bilparken

Samfundsøkonomi

Det vurderes ud fra de trafikale effekter i Compass-beregningerne, at projektet ikke er samfundsøkonomisk rentabelt.

Anlæg – økonomi og CO₂e

Kendes ikke

OBS!

Hastighedsgrænse på 30 km/t kræver politiets godkendelse jf. gældende lovgivning.

Indførelse af 50 km/t på alle bygader

I mange byer i hovedstadsområdet er der vejstrækninger, hvor den tilladte hastighed er over 50 km/t. Det er ofte fordelingsveje og veje, som ved anlæg-gelse blev udformet til højere hastig-heder. Hastigheder over 50 km/t i byer øger udfordringerne med støjforurening samt trafiksikkerheden.

På en række indfaldsveje eller overordnede veje i byerne i hovedstadsområdet, er der tilladte hastigheder på over 50 km/t., hvilket giver en større støjforureningen af nærliggen-de boliger og arbejdspladser, øger antallet af ulykker samt reducere trygheden for cyklister og fodgængere.

En generel hastighedsnedsættelse på veje i byerne med tilladt hastighed over 50 km/t til en maksimal tilladt hastighed på 50 km/t, vil reducere de negative effekter, og samtidig anspre flere til at benytte kollektiv trafik, cykler og gang.

Effektivrurdering

Baseret på Gate 21's rapport "Hastighedsnedsættelser og trafikstøj", 2023

Tværgående relevans

En generel hastighedsnedsættelse på alle bygader, vil have betydning for alle regionens kommuner.

Folkesundhed

Lavere hastigheder vil reducere antallet af ulykker samt reducere støjbelastningen. Derudover vil det blive mere attraktivt at benytte cyklen.

Sammenhæng og fremkommelighed

Rejsetiden for biler og evt. busdrift vil blive forøget, grundet den samlede lavere hastighed.

Attraktiv kollektiv transport

Ingen mærkbare konsekvenser for den kollektive trafiks kvalitet. Antallet af passagerer kan forøges pga overflytning.

CO₂e driftsfase

Forventes at reducere CO₂-udledningen pga. lavere hastighed og pga. overflytning til cykel, gang og kollektiv transport. Denne effekt mindskes med elektrificeringen af bilparken.

Samfundsøkonomi

Det vurderes ud fra de trafikale effekter i Compass-beregningerne, at projektet ikke er samfundsøkonomisk rentabelt.

Anlæg – økonomi og CO₂e

OBS!

Kendes ikke

Hastighedsnedsættelse på bynære motorveje

Støj fra motorveje udgør et stort problem, især på bynære motorvejsstrækninger. Motor- og dækstøjen ved hastigheder på op til 110 km/t giver sundhedsmæssige påvirkninger på borgere, der bor i nærheden af motorvejsstrækningen.

Ca. 65.000 boliger i hovedstadsområdet er plaget af støj fra motorvej på over 58 dB (= støjbelastet bolig), hvoraf ca. 6.000 boliger oplever støj på over 68 dB (= stærkt støjbelastet). En reduktion af hastigheden på motorvejsstrækninger på bynære strækninger til 80 km/t, vil kunne reducere støjen med ca. 5 dB,

og nedbringe antallet af støjbelastede boliger med ca. 9 %.

Hastighedsnedsættelsen vil medføre et stort samfundsøkonomisk tab for bilister, som ikke kan opvejes af sundhedsgevinsterne ved lavere støj. Og overflytning af trafik til kommuneveje kan lokalt give mere støj.

Effektivrurdering

Baseret på Gate 21's rapport "Hastighedsnedsættelser og trafikstøj", 2023

Tværgående relevans

De bynære motorvejsstrækninger ses primært i centalkommunerne og Ringbyen.

Folkesundhed

Antallet af støjbelastede boliger langs de bynære motorvejsstrækninger reduceres med ca. 9 %

Sammenhæng og fremkommelighed

Indsatsen vil reducere rejsehastigheden på både motorvejene og de kommunale veje. Sidstnævnte pga. overflytning af trafik til disse veje.

Attraktiv kollektiv transport

Overflytning af trafik fra motorveje til kommuneveje kan påvirke bussernes fremkommelighed.

CO₂e driftsfase

Hastighedsnedsættelsen på de bynære motorveje vil reducere CO₂-udledningen med ca. 88.000 tons/år med den nuværende bilpark, men effekten mindskes med elektrificeringen.

Samfundsøkonomi

Det vurderes ud fra de trafikale effekter i Compass-beregningerne, at projektet ikke er samfundsøkonomisk rentabelt.

Anlæg – økonomi og CO₂e

OBS!

Kan ikke oplyses

Overdækning af bynære motorvejsstrækninger

Støj fra motorveje udgør et væsentligt problem i Region Hovedstaden - særligt på de bynære motorvejsstrækninger. Ud over at reducere støjgenerne kan overdækning af bynære motorveje frigive nye arealer til fx grønne områder. Det kan sikre en bedre sammenhængskraft, byudvikling og folkesundhed i disse områder.

Overdækning af bynære motorveje som Hillerødmotorvejen, Helsingørmotorvejen og Amagermotorvejen kan bidrage til at reducere trafikstøjen i de tilstødende områder, hvor mange mennesker bor og arbejder. Reduktion af støj medfører også bedre vilkår for forbedring af folkesundheden.

Foruden støjreduktioner vil motorvejsoverdækningerne bidrage til bedre sammenhængskraft på tværs, da motorvejene i dag udgør barrierer i byen. Det vil også skabe synergi til de store naturværdier som ligger tæt ved vejene samt skabe flere arealer, der ikke er støjbelastede og kan benyttes til byudvikling.

Effektivrurdering

Baseret på Realdanias rapport "Fremtidens forstad uden støj fra motorveje" og MKV af "Udbygning af Amagermotorvejen", 2022

Tværgående relevans

Projekterne forbedrer det lokale miljø i et begrænset antal kommuner i hovedstadsregionen.

Folkesundhed

Støjbelastningen for de omkringliggende boliger vil blive reduceret betydeligt ved overdækning af de bynære motorvejsstrækninger.

Sammenhæng og fremkommelighed

Overdækningen har ingen indflydelse på rejsetider på motorvejsstrækningerne.

Attraktiv kollektiv transport

Ingen effekt for den kollektive trafik.

CO₂e driftsfase

Projektet vil ikke reducere CO₂-belastningen fra trafikken.

Samfundsøkonomi

Ikke beregnet.

Anlæg – økonomi og CO₂e

OBS!

Kendes ikke

Indførelse af kørselsafgifter

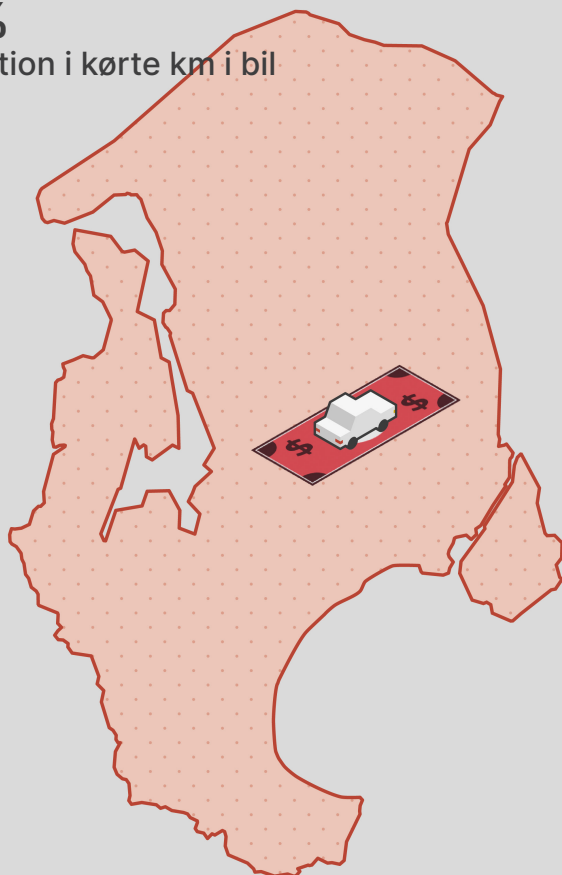
En afgift på brug af bilen som transportmiddel kan bidrage til en reduktion i antallet af kørte kilometer. En kilometerbaseret afgift giver mulighed for, at betalingen svarer til de omkostninger, man påfører andre i form af bl.a. trængsel, luftforurening, CO₂-udledning og støj.

Vejafgifter kan implementeres som et landsdækkende system med kilometerbaseret afgift. Afgifterne kan variere afhængigt af geografi og tid på døgnet og ugen. I denne indsats er det forudsat, at kørselsafgifter er en ekstra afgift oveni de eksisterende bilafgifter. Da bilkørsel samlet set beskattes hårdere, falder bilejerskabet med ca. 3 % under disse

forudsætninger. Kørselsafgifter vil reducere bilkørsel samlet set og mest i områder og på tidspunkter, der er trængselsplagede. I Centalkommunerne og Ringbyen falder biltrafikken med 18-20 %. I byfingrene og det øvrige hovedstadsområde er faldet på 6-7 %. Der findes også alternative modeller for kørselsafgifter, som kan føre til stigende bilejerskab.

11 %

reduktion i kørte km i bil

Effektvurdering

Compass-beregninger og "Screening af et landsdækkende kilometerbaseret roadpricingsystem. Omkostninger, takststruktur og provenu", Københavns Kommune, 2020

Tværgående relevans

Kørselsafgifter vil have effekt for hele hovedstadsområdet og påvirke prisen for bilrejser i hele geografien.

Sammenhæng og fremkommelighed

Analysen viser en forventet reduktion i biltrafikken i Hovedstadsområdet, hvilket vil reducere rejsetiden på de store veje i trængselsramte områder.

CO₂e driftsfase

Reduktionen i biltrafikken vil nedbringe den samlede CO₂-udledning fra biltrafikken. Denne effekt mindskes med elektrificeringen af bilparken.

Folkesundhed

Antallet af ture foretaget med cykel og gang forventes at stige, samtidig med at både den lokale støj- og partikelforurening vil mindskes.

Attraktiv kollektiv transport

Antallet af passagerer forventes at stige, hvilket vil forbedre driftsøkonomien, men dette kan medføre kapacitetsudfordringer for den kollektive transport på nogle strækninger.

Samfundsøkonomi

Anlæg – økonomi og CO₂e

2,8 mia. kr. til opstart og drift

OBS!

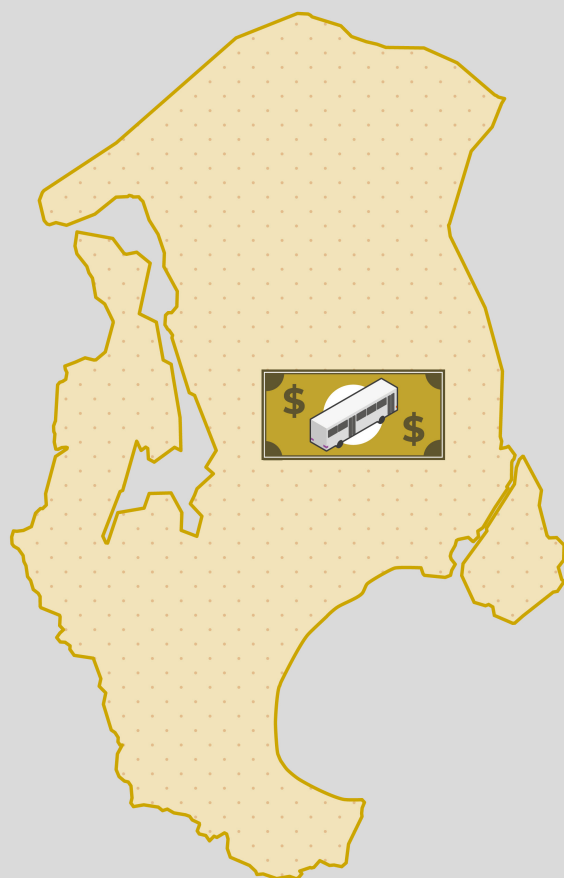
Kørselsafgifterne giver en indtægt på ca. 13 mia. kr. pr. år for hovedstadsområdet i scenarieberegningerne. Indsatsen kræver lovændring.

Takstreform i den kollektive trafik

Prissætningen for brug af den kollektive trafik har betydning for, hvem de kollektive trafiktilbud bliver attraktive for, og hvor mange der vælger kollektiv trafik. I en takstreform er det derfor centralt at overveje, hvad det overordnede mål med reformen er.

Hvis målet er at understøtte pendlere eller reducere vejtrængslen, kan prisen på periodekort reduceres. Ønskes det at øge det samlede passagertal, kan man reducere priserne på produkterne målrettet de prisfølsomme kunder. Dette kan ske gennem reduktion af priserne på rejsekort eller ved at sænke priserne på de lange rejser.

Hvis takstreformen ønskes at være indtægtsneutral for trafikselskabernes ejerkreds, vil der også være produkter, hvor prisen skal stige. Dette kan i nogle tilfælde medføre et passagertab. Denne indsats indeholder ikke et specifikt oplæg til takstreform og er derfor baseret på en overordnet vurdering.

Effektvurdering

Baseret på generelle vurderinger

Tværgående relevans

Takstreformen får betydning for priserne på kollektive rejser i hele hovedstadsregionen.

Folkesundhed

Effekten afhænger af den valgte takstreform.

Sammenhæng og fremkommelighed

Attraktiv kollektiv transport

Effekten afhænger af den valgte takstreform.

CO₂e driftsfase

Effekten afhænger af den valgte takstreform.

Samfundsøkonomi

Ikke beregnet.

Anlæg – økonomi og CO₂e

OBS!

Kendes ikke

Alle indsatser

I tabellen fremgår de beskrevne indsatsers individuelle effekt på de forskellige pejlemærker. De samfundsøkonomiske konsekvenser fremgår ikke, da de fleste indsatser er i et for tidligt stadie til, at dette er undersøgt. Tabellen kan ikke bruges til at sammenligne indsatsernes vurdering på tværs.

Vurderingerne er af pejlemærkerne er baseret på tidligere undersøgelser, hvor kilden angivet under hver beskrivelse. Enkelte steder er disse kilder suppleret med udtræk fra mobilitetsanalysens Compass-beregninger fra 2024. Der er tale om grove skøn og vurderingen kan derfor kun bruges til at give en pejling af, om indsatsen har potentiale for at bidrage meget eller lidt til de politisk besluttede pejlemærker. For flere af indsatserne er der nye undersøgelser på vej i 2025, og Ekspertudvalget for kollektiv mobilitet i hele landet kommer også med deres anbefaler bl.a. til takststrukturer. I vurderingen af effekterne er det også vigtigt at gøre opmærksom på, at der ikke indgår synergieffekt af at sammensætte flere indsatser. Ligeledes kan nogle indsatser modarbejde hinanden – dette er noteret under OBS! i beskrivelserne.

Indsats/Pejlemærker	Tværgående relevans	Sammenhæng og fremkommelighed	CO ₂ e driftsfase	Folkesundhed	Attraktiv kollektiv transport
1 - S-togsdrift på Kystbanen	***	***	*	**	*****
2 - BRT på Frederikssundsvej	**	*****	*	*	*****
3 - BRT på linje 150S	***	*****	*	*	*****
4 - BRT på linje 200S	**	*****	*	*	*****
5 - BRT i Ring 4	***	*****	*	*	*****
6 - BRT i Købstæderne		**		*	*
7 - S-togseksprestunnel KBH H	*****	*****	**	**	*****
8 - Flere togafgange ml. Roskilde og lufthavnen	***	*	*	**	*****
9 - Flere regionaltogetsafgange i aften timerne	*****	*		*	**
10 - Kortere rejsetid på lokalbanerne	**	***		*	***
11 - S-tog mellem Farum og Hillerød	**	*****	*	**	***
12 - Metro ml. København Syd og Hvidovre Hospital	**	*****	*	*	*****
13 - Metro ml. Hvidovre Hospital og Rødovre Centrum	**	*****	*	*	*****
14 - Metro fra København Syd til Bispebjerg Hospital	**	*****	*	*	*****
15 - Opgradering af lokalbanen Hillerød-Frederiksværk	**	*		*	**
16 - Opgradering af lokalbanen Hillerød-Helsingør	**	*		*	**
17 - Opgradering af lokalbanen Hillerød-Helsingør	**	**		*	***
18 - Behovsstyret kollektiv trafik uden for de større byer	*****	*		-	**
19 - Udbygning af supercykelstinet	*****	*	***	*****	**
20 - Parkér og rejs: Køge Nord St.	**	*	*		*
21 - Parkér og rejs: Favrholm St.	**	*	*		*
22 - Parkér og rejs: Trekroner St.	**	*	*		*
23 - Parkér og rejs: Hvidovre Hospital	**	*	*		*
24 - Cykelparkering ved superknudepunkter	**	**	**	**	*
25 - Udbygning af rute 16 ml. Frederiksværk og Hillerød	*	*****			
26 - Tværgående trafikledelse/ITS-samarbejde	*****	***	*	*	**
27 - Etablering af Ring 5 Syd	***	***			-
28 - Hastighedsnedsættelser i byer til 30 km/t	*****		*	*****	
29 - Indførelse af 50 km/t på alle bygader	*****		*	**	
30 - Hastighedsnedsættelse på bynære motorveje	***		***	**	
31 - Overdækning af bynære motorvejsstrækninger	**			**	
32 - Indførelse af kørselsafgifter	*****	***	***	*****	***
33 - Takstreform i den kollektive trafik	*****	-	-	-	-

3.3

Drøftelse om revision af Fingerplanen

Faktaark om Fingerplanen

Fingerplanen fastlægger de overordnede rammer for den fysiske planlægning i hovedstadsområdet. Dvs. at hovedstadskommuner i deres kommune- og lokalplanlægning skal følge fingerplanens bestemmelser, principper og arealudpegninger.

Fingerplanen er gældende for 34 kommuner i hovedstadsområdet, nærmere bestemt alle kommuner i den nuværende Region Hovedstaden - undtaget Bornholms Regionskommune - og seks kommuner i den nuværende Region Sjælland: Greve, Køge, Lejre, Roskilde, Solrød og Stevn kommuner. Tilsammen har disse 34 kommuner i dag 2,2 mio. indbyggere (2023). Dvs. at ca. 37 % af landets samlede befolkning bor i hovedstadsområdet. Befolkningen vokser hurtigere i hovedstadsområdet end i resten af landet og der forventes ca. 150.000 flere indbyggere i 2050.

Fingerplanen opdeler hovedstadsområdet i 4 geografiske områdetyper, og der gælder særlige bestemmelser for den kommunale planlægning i hver af de fire områdetyper (se kort 1).

Siden 1947 har fingerplanen dannet den overordnede ramme for fysisk planlægning i hovedstadsområdet. Sigtet med fingerplanen er bl.a.:

- at koncentrere boliger, handel, virksomheder, offentlige institutioner mv. omkring en veludbygget infrastruktur i fingerbyen.
- at forbeholde områderne mellem og uden for fingerbyen grønne kiler, mindre bysamfund, jordbrug mv.

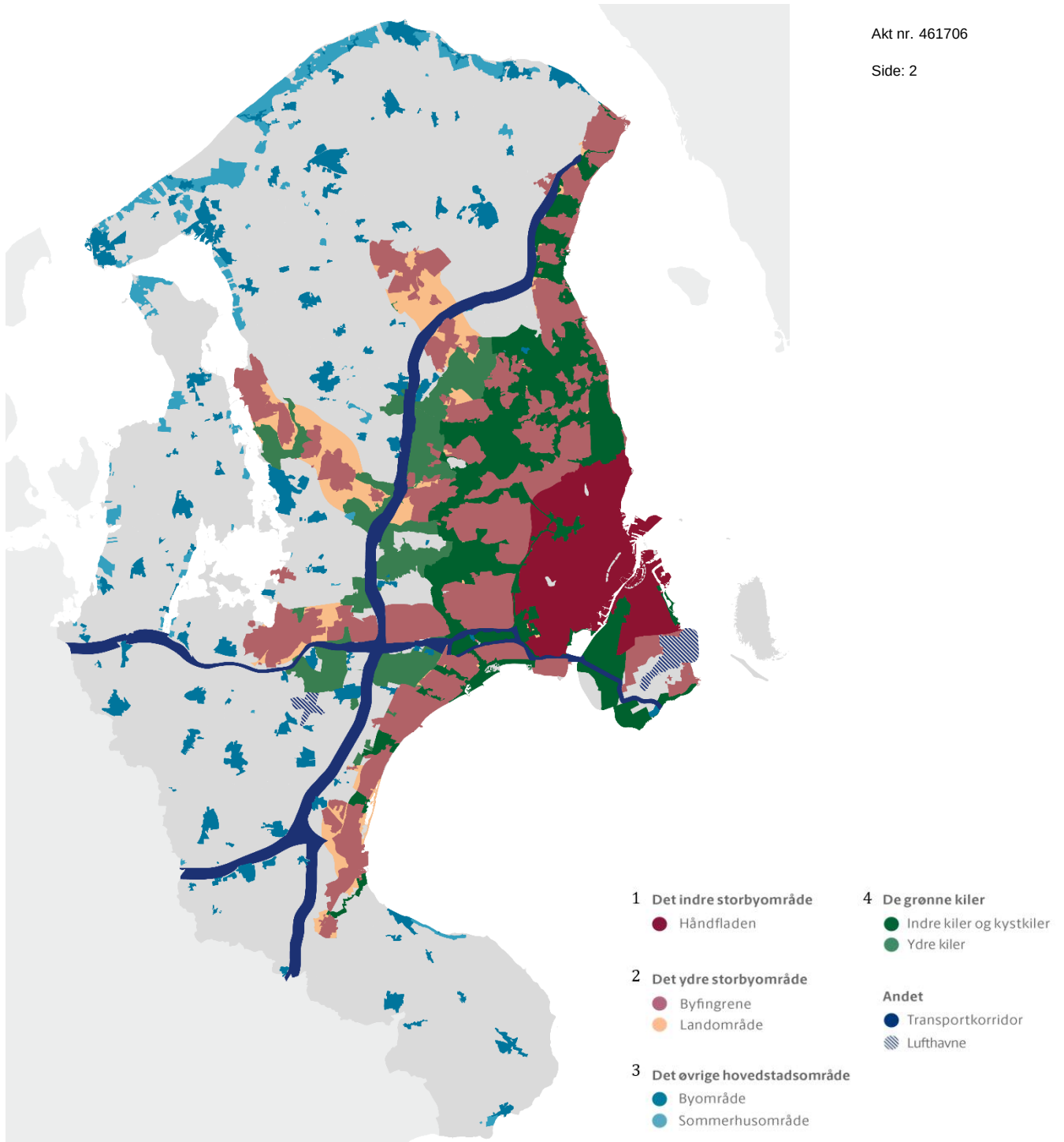
Staten overtog ansvaret for den regionale planlægning i hovedstadsområdet efter strukturreformen i 2007. Herefter er fingerplanen blevet udmøntet under titlen Fingerplan - landsplandirektivet for hovedstadsområdets planlægning. Landsplandirektivet blev udstedt første gang i 2007 og revideret i 2013, 2017 og 2019.

Fingerplanen 2019 kan ses her [Fingerplan](#)

Akt nr. 461706

Side: 2

Kort 1: Fingerplanens kortbilag A - Hovedstadsområdet og de fire geografiske områdetyper

3.6

Forslag til revision af kapacitetsdel af praksisplan for fysioterapi

Revision af praksisplan vedr. kapitel 1 omhandlende kapacitet:

Baggrundsafsnit

I forbindelse med den nye overenskomstaftale for fysioterapi, som er gældende pr. 1. januar 2024, er der indført et nyt kapacitetsbegreb og afsat midler til at øge kapaciteten inden for almindelig fysioterapi og vederlagsfri fysioterapi.

Den nye overenskomst indebærer et nyt kapacitetsbegreb, hvor klinikkens kapacitet inden for henholdsvis almindelig- og vederlagsfri fysioterapi er fastsat til et bestemt beløb. Dette beløb udgør klinikkens årlige omsætningsloft. En nynedsættelse skal indeholde kapacitet inden for både almindelig og vederlagsfri fysioterapi, men behøver ikke være ligeligt fordelt.

Myndighedsansvaret for fysioterapi er delt mellem regioner og kommuner. Regionerne har ansvaret for almindelig fysioterapi, mens kommunerne håndterer den vederlagsfri fysioterapi. Nye ydernummer kan ikke tilføjes til den vederlagsfri fysioterapi uden samtidig kapacitetsudvidelse inden for den almindelige fysioterapi, hvilket kræver koordinering med kommunerne.

Med overenskomstaftalen er det *på landsplan* aftalt at øge den økonomiske ramme for vederlagsfri fysioterapi med 41,3 mio. kr. Midlerne er af parterne tiltænkt udmøntning af nye ydernumre. Tilførslen af midler til rammen skal ses i lyset af de senere års kapacitetsmangel indenfor vederlagsfri fysioterapi, der har givet udfordringer med overskridelse af rammen og lange ventetider, som følge af et øget antal patienter. Kommunerne i Region Hovedstaden forventes at udvide kapaciteten med ca. 12,8 mio. kr. inden for den vederlagsfri fysioterapi som nynedsættelser, svarende til regionens andel iht. bloktilskudsnøglen.

Samtidig er der *på landsplan* afsat 19,6 mio. kr. inden for den eksisterende økonomiske ramme for almindelig fysioterapi til nynedsættelser. Dette svarer til regionernes tilskudsandel af udvidelsen af rammen for vederlagsfri fysioterapi, som udgør 40% (mens borgerne betaler 60%) ved almindelig fysioterapeutisk behandling. Det medfører, at der på landsplan vil være mulighed for at udvide med kapacitet til almindelig fysioterapi, i samme størrelsesorden som indenfor den vederlagsfri fysioterapi. Region Hovedstadens andel af den nationalt afsatte ramme udgør iht. bloktilskudsnøglen ca. 6,1 mio. kr., som regionen dermed forventes at udvide kapaciteten indenfor den almindelige fysioterapi med.

Revisionen af praksisplan skal forstås som en tilføjelse til den eksisterende praksisplan, og revisionen medfører ikke nye målsætninger til praksisplanen. Derimod behandler revisionen målsætning 1 i den praksisplan for fysioterapi der blev vedtaget 2022 om kapacitet og tilgængelighed. På baggrund af overenskomstaftalen og praksisplanens målsætning 1 er der gennemført en kapacitetsanalyse for fysioterapipraksis, samt en vurdering af behovet for udmøntning af kapacitet til nynedsættelse og en revidering af praksisplanens afsnit vedr. kapacitet.

Beskrivelse og vurdering af den fysioterapeutiske kapacitet

Som det fremgår af praksisplanen fra 2022 er der brug for en tilstrækkelig fysioterapeutisk kapacitet, så alle borgere i Region Hovedstaden, der har behov for behandling, kan få adgang til lokale tilbud. Det er samtidig essentielt, at omsætningen og udgifterne til fysioterapiområdet ikke overstiger de opsatte rammer og budgetter på området.

Der er i dette afsnit udfoldet en beskrivelse af den fysioterapeutiske kapacitet i Region Hovedstaden, og i den sammenhæng anvendt data vedr. den foreløbige og kommende udvikling i befolkningsgrundlaget i de forskellige dele af regionen, antallet af kapaciteter, omsætning, ventetid til behandling og pendlermønstre.

Målsætning (1)¹:

- *Der tilvejebringes valide data og udarbejdes en ny model for vurdering af kapaciteten, med henblik på at skabe gennemsigtighed og grundlag for at vurdere, om der er behov for kapacitetsudvidelse i enkelte områder i regionen.*

Antal fysioterapeuter under overenskomsten

I Region Hovedstaden er der per 1. december 2024 546 fysioterapeuter, som selvstændigt er tiltrådt overenskomsterne (tildelt ydernummer). Ud af disse er der 162 som ejer en klinik. 24 klinikejere ejer mere end én klinik. Dvs. at der samlet set er 915 fysioterapeuter som arbejder under overenskomsterne og yder behandling til patienter med offentligt tilskud i Region Hovedstaden.

Tabel 1: Antal fysioterapeuter under overenskomsten, 2024.

Planområde	Ejer	Ansæt	Lejer	Ejer u kapacitet	Ledig kapacitet	Total
Bornholm	5	7	5		1	18
Byen	28	102	60	5	1	196
Midt	44	103	125	5	3	280
Nord	31	59	97	8	4	199
Syd	28	91	94	6	3	222
Hovedtotal	136	362	381	24	12	915

Note: Data fra LUNA Adm.

BOKS 1: Ydernummer og kapacitet

Den nye overenskomst, der trådte i kraft d. 1. januar 2024, definerer kapaciteten på klinikniveau som en omsætningsmulighed for hvert af de to specialer, uafhængigt af antallet ydernumre.

Ydernummeret repræsenterer en aftale mellem fysioterapeuten, regionen og kommunerne, hvilket forpligter fysioterapeuter til at følge overenskomsten.

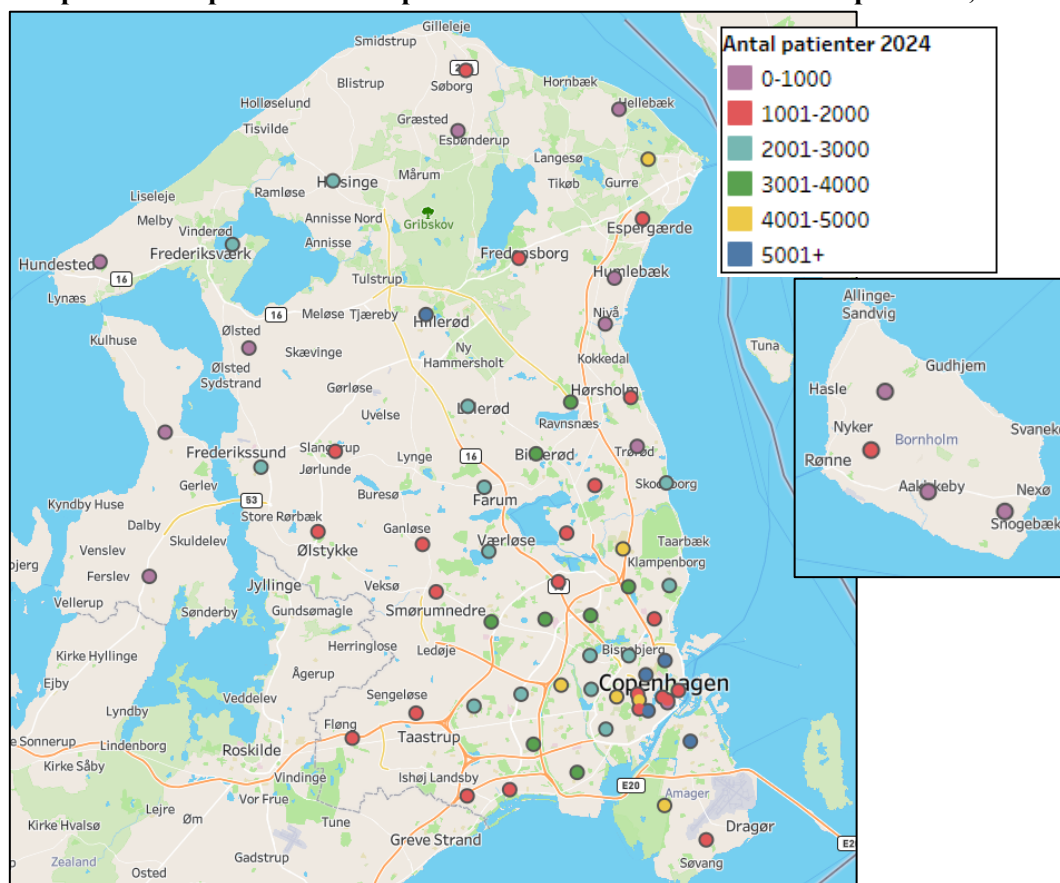
Ydernummersystemet fungerer som et styringsredskab til at fastsætte kapaciteten for fysioterapeutisk behandling med offentligt tilskud.

Kapaciteten angives som et beløb per speciale per klinik, og hver klinik tildeles et bestemt antal kapaciteter, der samlet udgør klinikkens kapacitet.

¹ Målsætning 1 er den oprindelige målsætning fra Praksisplan for fysioterapi, 2022.

På nedenstående kort fremgår fordelingen af fysioterapiklinikker i regionen, herunder fysioterapiklinikker placeret ud fra postnummer samt volumen baseret på antal patienter. Som det fremgår, er der i alle 29 kommuner i Region Hovedstaden minimum én fysioterapiklinik.

Fordeling af fysioterapiklinikker placeret ud fra postnummer samt volumen af antal patienter, 2024.

Note: Data fra LUNA BI. Læsevejledning: Cirklerne farve på kortet indikerer antal patienter. Cirklerne er placeret ud fra fysioterapiklinikkernes postkode. OBS. Der kan være flere fysioterapiklinikker under samme postkode. Max: 6.879 (patienter). Områder, med mørkeblå (5001+) cirkler er de områder, der modtager flest patienter.

Den demografiske udvikling i Region Hovedstaden

I alt modtog 164.929 patienter behandling inden for fysioterapi praksis i Region Hovedstaden i 2023, herunder 22.162 patienter på speciale 62 og 142.767 patienter på speciale 51. Der ses en stigning i antal patienter, der modtager almindelig fysioterapi, svarende til udviklingen i befolkningen. Det ses ved, at stigningen i antal patienter følger den generelle befolkningstilvækst (bilag 1, bilag 2).

Prognose for befolkningstilvækst

Region Hovedstaden har et stigende befolkningstal. Frem mod 2030 forventes der en yderligere tilvækst på 2,4 procent (bilag 3). Befolkningstilvæksten forventes at være højest i København, herunder ses der ses en særligt stor tilvækst i følgende områder: Vesterbro (14,6 procent), Amager (9,6 procent), Høje-Taastrup (8,2 procent) og Brøndby (7,1 procent) som har den største tilvækst i 2030. Fælles ved disse områder er, at de alle

er placeret i planområde Syd, som også er det planområde, der samlet forventes at have den største befolkningstilvækst (5,7 procent), sammenlignet med de andre planområder. Modsat forventes det, at Gentofte (-3,6 procent), Hørsholm (-3,5 procent), Dragør (-2,8 procent) samt Frederiksberg (-2,7 procent) vil have et fald i befolkningsudviklingen (bilag 3).

Kapacitet og tilgængelighed

I Region Hovedstaden er der i alt 695 kapaciteter. Fordelingen af kapaciteter i regionerne ses i nedenstående tabel 2. Antallet af borgere pr. kapacitet i Region Hovedstaden er 4.770 på speciale 51 og 6.342 på speciale 62.

Som det ses, ligger Region Hovedstaden tæt på landsgennemsnittet for borgere pr. kapacitet for hvert af de to specialer 51 og 62, dog lidt under landsgennemsnittet af gennemsnitlig antal borgere for speciale 51. På speciale 62 bemærkes det, at Region Hovedstaden derimod har det højeste antal borgere pr. kapacitet på 6.342.

Som det ses i tabel 2, er Region Hovedstaden bedre dækket på speciale 51 end de øvrige regioner, med undtagelse af Region Midtjylland. Sammenlignet med landsgennemsnittet har Region Hovedstaden også en bedre dækning. Dette gælder også, når man ser på gennemsnitlig antal patienter, hvor Region Hovedstaden har den bedste dækning af antal patienter per kapacitet på speciale 51 sammenlignet med de andre regioner. På speciale 62 bemærkes det, at Region Hovedstaden derimod har det højeste antal borgere pr. kapacitet på 6.342, og er derfor også dårligere dækket, sammenlignet med de øvrige regioner og landsgennemsnittet.

Tabel 2: Gennemsnitlig antal patienter og borgere pr. kapacitet, for speciale 51 og 62, regioner, 2023.

	Kapacitet sp 51	Patienter pr. kap. Sp 51	Borgere pr. kap. Sp 51	Kapacitet sp 62	Patienter pr. kap. Sp 62	Borgere pr. kap. Sp 62
Region Hovedstaden	396,62	360	4770	298,33	74	6342
Region Sjælland	173,41	377	4901	149,15	84	5698
Region Syddanmark	235,12	388	5263	230,4	77	5371
Region Midtjylland	297,5	369	4568	272,7	73	4983
Region Nordjylland	119,38	384	4981	123,16	73	4828
Landstal	1222,03	373	4855	1073,74	76	5525

Note: Data fra Danmarks Statistik og LUNA BI. Patienter dækker over antal patienter i 2023, som modtog fysioterapeutisk behandling i regionen, uagtet om patienten bor i regionen. Antal borgere dækker over befolkningen i regionen fra 1. kvartal 2023. Læsevejledning: Patienter og borgere for speciale 51 og 62 dækker over antal patienter/borgere per kapacitet.

Kapacitetsdækning på speciale 51 – almindelig fysioterapi

Fysioterapikapaciteten er i Region Hovedstaden ikke ligeligt geografisk fordelt i forhold til befolkningsgrundlaget. Regionens højeste antal borgere pr. kapacitet ligger på 14.324 (Valby) og laveste på 1.988 (Hørsholm). Kapacitetsdækningen er lavest i de københavnske bydele Valby, Amager og Bispebjerg, der alle har over 11.000 borgere pr. kapacitet, efterfulgt af Vanløse, Brønshøj-Husum, Høje-Taastrup og Vallensbæk der har i omegnen af 7.400-9.000 borgere pr. kapacitet (tabel 3).

Planområderne Byen og Syd har en generelt lavere dækning end Nord og Midt idet Planområde Syd ligger 36 procent over gennemsnittet i borgere per kapacitet og Planområde Byen ligger 18 procent over gennemsnittet. Planområde midt har den bedste dækning i Region Hovedstaden med 3.650 borgere per kapacitet. Planområde Nord ligger ligeledes under gennemsnittet med 3.913 borgere per kapacitet (tabel 3).

Tabel 3: Kapacitet pr. planlægningsområde og planområde, speciale 51, 2024.

Område	Kapacitet sp. 51	Antal patienter pr. kapacitet sp. 51 *	Antal borgere pr. kapacitet sp. 51
Bornholm	7,16	348	5465
Bornholm	7,16	348	5465
Byen	80,53	387	5789
Bispebjerg	4,89	417	11354
Brønshøj-Husum	5,72	389	7776
Frederiksberg	25,4	377	4178
Indre By	13,79	328	4188
Nørrebro	13,41	359	5939
Vanløse	4,47	446	9149
Østerbro	12,85	467	6366
Midt	130,97	322	3650
Ballerup	13,73	311	3825
Egedal	7,69	352	5919
Furesø	12,76	330	3331
Gentofte	20,97	309	3581
Gladsaxe	14,59	356	4869
Herlev	8,5	390	3574
Lyngby-Taarbæk	11,65	397	5059
Rudersdal	28,22	257	2033
Rødovre	12,86	320	3472
Nord	85	336	3913
Allerød	6,56	392	3970
Fredensborg	5,05	355	8338
Frederikssund	13,42	325	3504
Gribskov	11,41	311	3676
Halsnæs	7,32	356	4324
Helsingør	14,54	367	4403
Hillerød	14,08	319	3886
Hørsholm	12,62	305	1988
Syd	91,35	389	6670

Albertslund	7,57	285	3694
Amager	12,63	498	12184
Brøndby	8,76	366	4587
Dragør	2,76	293	5236
Glostrup	6,9	304	3541
Hvidovre	9,51	302	5653
Høje-Taastrup	7,64	354	7723
Ishøj	5,06	350	4776
Tårnby	9,33	430	4719
Valby	4,63	496	14324
Vallensbæk	2,38	408	7628
Vesterbro	14,18	448	5848
Region Hovedstaden	395,01	354	4874

Note: Data fra Danmarks Statistik og Københavns Kommune 4. kvartal (indbyggertal) samt kapacitet fra LUNA Adm. *LUNA BI data på patienter dækker over perioden 1/1/24 – 13/12/24. OBS. Samlet antal kapacitet kan variere mellem tabellerne pga. forskellig dato fra udtræk

Tilgængelighed på speciale 62 – vederlagsfri fysioterapi

Det ses, at der i gennemsnit er 6.342 borgere pr. kapacitet for speciale 62. Regionens højeste antal borgere pr. kapacitet ligger på 21. 888 (Valby) og laveste på 3.142 (Rudersdal) (tabel 4). Der ses samme overordnede billede på planområde niveau som på speciale 51 (tabel 3 og 4). Der er 18 procent flere borgere pr. kapacitet i planområde Byen og 42 procent flere borgere pr. kapacitet i planområde Syd, sammenlignet med regionsgennemsnittet. Kapaciteten er lavest i bydelene Valby, Amager og Vesterbro med 16.359-19.565 borgere pr. kapacitet. Dernæst følger Vanløse, Bispebjerg, Brøndby og Vallensbæk, med 9.000-12.000 borgere pr. kapacitet (tabel 4).

På nedenstående tabel 4 fremgår kapaciteten og tilgængeligheden fordelt på Planområderne på speciale 62. Her bemærkes det, at Planområderne Syd ligger markant over gennemsnittet med 9.325 borgere per kapacitet. Planområde Byen ligger meget tæt på gennemsnittet med 6.860 borgere per kapacitet. Planområde Midt og Planområde Nord placerer sig en smule under gennemsnittet med hhv. 5.234 og 5.110 borgere per kapacitet.

Tabel 4: Kapacitet pr. planlægningsområde og planområde, speciale 62, 2024.

Område	Kapacitet sp. 62	Antal patienter pr. kapacitet sp. 62 *	Antal borgere pr. kapacitet sp. 62
Bornholm	7,36	80	5316
Bornholm	7,36	80	5316
Byen	67,96	73	6860
Bispebjerg	5,23	68	10616
Brønshøj-Husum	9,82	64	4530
Frederiksberg	22	65	4824
Indre By	8,03	92	7193
Nørrebro	9,5	71	8383
Vanløse	3,39	92	12063

Østerbro	9,99	84	8189
Midt	91,33	73	5234
Ballerup	11,95	69	4395
Egedal	5,57	70	8171
Furesø	7,5	77	5667
Gentofte	13,74	64	5465
Gladsaxe	10,5	72	6766
Herlev	8,26	86	3678
Lyngby-Taarbæk	8,64	76	6822
Rudersdal	18,26	71	3142
Rødovre	6,91	84	6461
Nord	65,09	76	5110
Allerød	4,62	78	5638
Fredensborg	3,96	76	10633
Frederikssund	7,04	81	6679
Gribskov	8,93	80	4697
Halsnæs	6,56	73	4825
Helsingør	14,84	78	4314
Hillerød	11,51	73	4754
Hørsholm	7,63	67	3288
Syd	65,34	81	9325
Albertslund	5,65	68	4949
Amager	8,48	86	18147
Brøndby	3,97	82	10121
Dragør	3,57	88	4048
Glostrup	4,31	62	5669
Hvidovre	9,81	66	5480
Høje-Taastrup	7,82	67	7545
Ishøj	3,92	68	6166
Tårnby	8,67	98	5078
Valby	3,03	88	21888
Vallensbæk	1,97	69	9216
Vesterbro	4,14	136	20031
Region Hovedstaden	297,08	471	6480

Note: Data fra Danmarks Statistik og Københavns Kommune 4. kvartal (indbyggertal) samt kapacitet fra LUNA Adm. *LUNA BI data på patienter dækker over perioden 1/1/24 – 13/12/24. OBS. Samlet antal kapacitet kan variere mellem tabellerne pga. forskellig dato fra udtræk.

Forbrug og produktion af fysioterapiydelser

Økonomi

Udgifterne til fysioterapi er limiteret af en national ramme, bestemt i overenskomsten, for hvert af de fire specialer almen fysioterapi, vederlagsfri fysioterapi, almen ridefysioterapi og vederlagsfri ridefysioterapi. Regionernes tilskudsbeløb på de nationale rammer for almen og vederlagsfri fysioterapi i 2023 ses herunder (tabel 5). Rammen er national, men er fordelt mellem regionerne i henhold til bloktilskudsnøglen på sundhedsområdet.

Generelt ses det i tabel 5, at Region Hovedstaden har den største andel af kapacitet på landsplan, både på speciale 51 og 62. Det ses også i den andel, som regionen modtager i bloktilskud. Dog har Region Hovedstaden en kapacitetsstørrelse på speciale 51 som gør, at ved fuld udnyttelse af kapaciteten vil det overskride andelen pba. Bloktilskuddet med 2 procent. Derfor er det også relevant for Region Hovedstaden, at der er afsat økonomiske midler i forbindelse med kapacitetsudvidelsen, som drøftes senere i kapitlet. Samtidig viser tabel 5, at andre regioner, som Region Sjælland og Region Syddanmark, har en lavere andel af kapacitet i deres regioner, end hvad bloktilskuddet tillader. For speciale 62 har Region Hovedstaden en lavere kapacitet, end den tildelte bloktilskudsramme til regionen. Der har de senere år været kapacitetsmangel på speciale 62 på landsplan, hvilket har givet udfordringer med overskridelse af rammen og lange ventetider, som følge af et øget antal patienter. På landsplan ses også et tilskudsbeløb til kapaciteterne som er 2 procent højere end bloktilskudsnøglen i 2023.

BOKS 2: Regionernes kapacitetstilskud og bloktilskudsnøglen

Det bemærkes ud fra nedenstående tabel 5, at Region Hovedstadens nuværende kapacitet på speciale 51 har en tilskudsramme ved fuld udnyttelse, som er 2 procent over regionens andel pba. Bloktilskuddet. Dvs. ved fuld udnyttelse af kapaciteten i Region Hovedstaden, ville tilskud til speciale 51 være højere end det statsfinansierede bloktilskud, som er tildelt regionen. Samme mønster ses ved Region Midt med et tilskud ved fuld udnyttelse, som er 10 procent højere end regionens bloktilskudsandel. Derimod udnytter de øvrige regioner en lavere andel kapacitet, sammenlignet med Region Midt og Region Hovedstaden, da de ifølge tabel 5 har et lavere tilskudsbeløb ved fuld udnyttelse af kapacitet, sammenlignet med den tildelte bloktilskudsandel.

For speciale 62 ses der derimod et lavere tilskudsbeløb ved fuld udnyttelse i Region Hovedstaden ift. den bloktilskudsandel, som staten har tildelt regionen. Sammenlignet med de andre regioner, har Region Hovedstaden den laveste andel af tilskud ved fuld udnyttelse af kapacitet, med -9 procent. Region Sjælland har samme tendens med -8 procent, hvorimod de øvrige regioner har et højere tilskudsbeløb ved fuld udnyttelse af kapacitet, end den bloktilskudsandel, som regionerne har fået tildelt. Her ligger den samlede ramme for bloktilskud på speciale 62 også under det samlede tilskudsbeløb, da tilskudsbeløbet ved fuld udnyttelse ligger 2 procent højere. Omvendt er tilskudsbeløbet ved fuld udnyttelse på landsplan 2 procent lavere end bloktilskudsrammen for oktober 2023 for speciale 51.

Tabel 5: Fysioterapikapacitet i regionerne ift. Bloktilskudsnøgle, speciale 51 og 62, 2023

Regionerne	Kapacitet 51	Tilskudsbeløb pr. kapacitet pr. oktober 2023	Tilskud ved fuld udnyttelse	Ramme (oktober 2023 niveau)	Andel pba. Bloktilskud	Procent vis diff.
Region Hovedstaden	396,62	kr. 409.630	kr. 162.467.451	kr. 509.127.449	kr. 158.882.392	2%
Region Sjælland	173,41	kr. 409.630	kr. 71.033.938	kr. 509.127.449	kr. 78.693.796	-10%
Region Syddanmark	235,12	kr. 409.630	kr. 96.312.206	kr. 509.127.449	kr. 108.382.449	-11%
Region Midtjylland	297,5	kr. 409.630	kr. 121.864.925	kr. 509.127.449	kr. 110.614.030	10%
Region Nordjylland	119,38	kr. 409.630	kr. 48.901.629	kr. 509.127.449	kr. 52.554.782	-7%
Total	1222,03	kr. 409.630	kr. 500.580.149	kr. 509.127.449	kr. 509.127.449	-2%
Regionerne	Kapacitet 62	Tilskudsbeløb pr. kapacitet pr. oktober 2023	Tilskud ved fuld udnyttelse	Ramme (oktober 2023 niveau)	Andel pba. Bloktilskud	Procent vis diff.
Region Hovedstaden	298,33	kr. 1.022.668	kr. 305.092.544	kr. 1.075.631.954	kr. 335.670.328	-9%
Region Sjælland	149,15	kr. 1.022.668	kr. 152.530.932	kr. 1.075.631.954	kr. 166.256.134	-8%
Region Syddanmark	230,4	kr. 1.022.668	kr. 235.622.707	kr. 1.075.631.954	kr. 228.979.258	3%
Region Midtjylland	272,7	kr. 1.022.668	kr. 278.881.564	kr. 1.075.631.954	kr. 233.693.912	19%
Region Nordjylland	123,16	kr. 1.022.668	kr. 125.951.791	kr. 1.075.631.954	kr. 111.032.322	13%
Total	1073,74	kr. 1.022.668	kr. 1.098.079.538	kr. 1.075.631.954	kr. 1.075.631.954	2%

Note: Alle tal vist i kr. er rundet op, således der ikke er decimaltal. Data: LUNA BI Landstal og Danske Regioner. Læsevejledning: Andel pba. Bloktilskud viser regionens andel af rammen (oktober 2023 niveau). Tilskud ved fuld udnyttelse viser tilskudsbeløb pr. kapacitet for hele regionens kapacitet fordelt på speciale (kapacitet * tilskudsbeløb). Den procentvise difference viser hvorvidt tilskud ved fuld udnyttelse (af kapacitet) overstiger andelen af det statsfinansierede bloktilskud.

I nedenstående tabel 6 fremgår en oversigt over tilskud til fysioterapiydelser fordelt på speciale. Udover speciale 51 og 62 fremgår også 65, som er vederlagsfri fysioterapi, der er gratis for patienten og udgiften afholdes bopælskommunen. Ligeledes ses speciale 57, som er ridefysioterapi, men med patienter som modtager tilskud til behandlingen. Der ses en markant forskel i antallet af patienter mellem de forskellige specialer. Der er registreret 140.217 patienter for almindelig fysioterapi i 2023, hvilket forventeligt er den mest efterspurgt fysioterapibehandling i Region Hovedstaden. Det bemærkes i forhold til vederlagsfri ridefysioterapi, at der er registreret 382 patienter i 2023 og 21.801 på vederlagsfri fysioterapi. Tilskud pr. patient på disse specialer udskiller sig ved at være markant højere end på den almene fysioterapi.

Tabel 6: Gennemsnitligt tilskud pr. patient og pr. borger i Region Hovedstaden, 2023.

Speciale	Patienter	Tilskud*	Tilskud pr. patient	Tilskud pr. borger
51 - Fysioterapi	140.217	136.787.688,3 kr.	975,5 kr.	71,5 kr.
62 - Vederlagsfri fysioterapi	21.801	314.928.187,4 kr.	14.445,6 kr.	164,6 kr.
65 - Vederlagsfri ridefysioterapi	382	6.821.853,3 kr.	17.858,3 kr.	3,6 kr.
57 - Rideterapi	10	100.366,6 kr.	10.036,7 kr.	0,1 kr.

Note: Data: LUNA BI og Danmarks Statistik. Region Hovedstaden befolkningstal dec. 2023: 1.913497.

*Tilskud dækker over betalte honorarer som praktiker har fået udbetalt, for perioden 2023. Det er det tilskud, som regionerne og kommunerne dækker over. Antal patienter dækker over den gruppe, som har modtaget behandling i Region Hovedstaden.

I nedenstående tabel 7 og 8 ses en opgørelse over tilskud til ydelser per kommune i Region Hovedstaden på speciale 51 og 62. Der bemærkes betydelige forskelle i både antallet af patienter og de samlede udgifter til ydelser/tilskud til behandling på tværs af kommunerne.

Når man ser på tilskud per borger, er de tre kommuner med højeste tilskud per borger Hørsholm Kommune (172 kr.), Rudersdal Kommune (150 kr.) og Allerød Kommune (115 kr.). I den modsatte ende kan fremhæves København Kommune (29 kr.), Fredensborg Kommune (32 kr.) samt Høje-Taastrup Kommune (43 kr.). Rudersdal Kommune ligger for den vederlagsfri fysioterapi højest i tilskud pr. borger (348 kr.), dernæst Hørsholm Kommune (316 kr.) og Dragør Kommune (292 kr.), mens København Kommune ligger lavest (71 kr.), efterfulgt af Fredensborg (73 kr.) og Vallensbæk (91 kr.). (tabel 7, 8). Tilskud per patient ses ligeledes i tabellen og er taget med til sammenligning.

Tabel 7: Udbetalt tilskud pr. kommune, speciale 51, 2023.

Speciale 51	Patienter	Borgere	Tilskud*	Tilskud pr. patient	Tilskud pr. borger
København	22772	667535	19.362.920 kr.	850 kr.	29 kr.
Frederiksberg	9469	106121	8.719.492 kr.	921 kr.	82 kr.
Rudersdal	7844	57372	8.585.748 kr.	1.095 kr.	150 kr.
Gentofte	6975	75086	7.467.914 kr.	1.071 kr.	99 kr.
Helsingør	5894	64021	5.709.495 kr.	969 kr.	89 kr.
Gladsaxe	5505	71046	5.555.603 kr.	1.009 kr.	78 kr.
Rødovre	4444	44646	4.864.597 kr.	1.095 kr.	109 kr.
Hillerød	5063	54715	4.745.868 kr.	937 kr.	87 kr.
Ballerup	4361	52517	4.662.260 kr.	1.069 kr.	89 kr.
Furesø	4324	42502	4.597.935 kr.	1.063 kr.	108 kr.
Frederikssund	4543	47021	4.499.296 kr.	990 kr.	96 kr.
Hørsholm	3946	25085	4.319.152 kr.	1.095 kr.	172 kr.
Lyngby-Taarbæk	4640	58938	4.123.712 kr.	889 kr.	70 kr.
Gribskov	3779	41945	3.940.566 kr.	1.043 kr.	94 kr.

Brøndby	3234	40180	3.411.843 kr.	1.055 kr.	85 kr.
Hvidovre	3016	53759	3.244.822 kr.	1.076 kr.	60 kr.
Allerød	2675	26046	2.990.146 kr.	1.118 kr.	115 kr.
Herlev	3163	30378	2.817.787 kr.	891 kr.	93 kr.
Tårnby	2996	44026	2.702.758 kr.	902 kr.	61 kr.
Halsnæs	2692	31655	2.656.217 kr.	987 kr.	84 kr.
Høje-Taastrup	2838	59005	2.516.493 kr.	887 kr.	43 kr.
Egedal	2641	45514	2.413.746 kr.	914 kr.	53 kr.
Bornholm	2239	39129	2.349.213 kr.	1.049 kr.	60 kr.
Glostrup	2166	24434	2.310.732 kr.	1.067 kr.	95 kr.
Albertslund	2094	27963	2.186.299 kr.	1.044 kr.	78 kr.
Ishøj	1845	24169	1.602.008 kr.	868 kr.	66 kr.
Fredensborg	1351	42108	1.347.838 kr.	998 kr.	32 kr.
Vallensbæk	1100	18155	955.832 kr.	869 kr.	53 kr.
Dragør	833	14452	954.153 kr.	1.145 kr.	66 kr.

Note: Data: LUNA BI og Danmarks Statistik. *Tilskud dækker over betalte honorarer som praktiker har fået udbetalt, for perioden 2023. Det er det tilskud, som regionerne og kommunerne dækker over.

Tabel 8: Udbetalt tilskud pr. kommune, speciale 62, 2023.

Speciale 62	Patienter	Borgere	Tilskud*	Tilskud pr. patient	Tilskud pr. borger
København	3512	667535	47.097.373 kr.	13.410 kr.	71 kr.
Frederiksberg	1499	106121	23.765.494 kr.	15.854 kr.	224 kr.
Rudersdal	1233	57372	19.968.244 kr.	16.195 kr.	348 kr.
Gentofte	945	75086	15.645.566 kr.	16.556 kr.	208 kr.
Helsingør	1147	64021	15.156.370 kr.	13.214 kr.	237 kr.
Gladsaxe	778	71046	11.590.048 kr.	14.897 kr.	163 kr.
Rødovre	562	44646	7.178.049 kr.	12.772 kr.	161 kr.
Hillerød	854	54715	13.317.918 kr.	15.595 kr.	243 kr.
Ballerup	860	52517	13.357.777 kr.	15.532 kr.	254 kr.
Furesø	606	42502	8.075.498 kr.	13.326 kr.	190 kr.
Frederikssund	570	47021	7.117.565 kr.	12.487 kr.	151 kr.
Hørsholm	539	25085	7.929.344 kr.	14.711 kr.	316 kr.
Lyngby-Taarbæk	622	58938	7.622.626 kr.	12.255 kr.	129 kr.
Gribskov	742	41945	9.552.396 kr.	12.874 kr.	228 kr.
Brøndby	380	40180	5.063.418 kr.	13.325 kr.	126 kr.
Hvidovre	698	53759	10.179.305 kr.	14.584 kr.	189 kr.
Allerød	422	26046	6.261.460 kr.	14.838 kr.	240 kr.
Herlev	661	30378	8.553.542 kr.	12.940 kr.	282 kr.
Tårnby	862	44026	10.468.760 kr.	12.145 kr.	238 kr.
Halsnæs	479	31655	6.594.379 kr.	13.767 kr.	208 kr.
Høje-Taastrup	507	59005	6.286.330 kr.	12.399 kr.	107 kr.
Egedal	448	45514	6.198.403 kr.	13.836 kr.	136 kr.

Bornholm	551	39129	6.469.318 kr.	11.741 kr.	165 kr.
Glostrup	293	24434	4.406.117 kr.	15.038 kr.	180 kr.
Albertslund	408	27963	6.044.379 kr.	14.815 kr.	216 kr.
Ishøj	284	24169	3.903.695 kr.	13.745 kr.	162 kr.
Fredensborg	252	42108	3.076.490 kr.	12.208 kr.	73 kr.
Vallensbæk	126	18155	1.658.124 kr.	13.160 kr.	91 kr.
Dragør	331	14452	4.220.993 kr.	12.752 kr.	292 kr.

Note: Data: LUNA BI og Danmarks Statistik. *Tilskud dækker over betalte honorarer som praktiker har fået udbetalt, for perioden 2023. Det er det tilskud, som regionerne og kommunerne dækker over.

Pendlerstatistik

Pendlerstatistikken kan belyse mønstre for transporttid til behandling indenfor de forskellige områder, herunder belyse andelen af patienter i fysioterapipraksis, der behandles i deres bopælskommune og andelen af patienter, der pendler på tværs af kommunegrænser. Af statistikken fremgår det, at et langt overvejende flertal af patienterne inden for begge specialer modtager behandling i deres bopælskommune, hvilket giver et billede af, at der overordnet set er en tilfredsstillende dækning indenfor patienternes nærområde (bilag 4, 5). Både på speciale 51 og 62 bemærkes det generelt set, at områderne med en høj pendling er områder, der er bynære og tæt på andre nærtliggende kommuner eller byer med relevante behandlingstilbud. På speciale 51 er området med højest pendling Vesterbro, hvor 59 procent af patienterne modtager behandling i en anden bopælskommune. Tilsvarende er dette 69 procent i indre by på speciale 62 (bilag 4, 5).

Ventetid til behandling

Klinikejere er i overenskomsten forpligtet til at registrere den aktuelle ventetid til ikke-akut behandling minimum hver anden måned. Data viser dog, at kun ca. halvdelen af klinikejerne har opdateret ventetider. For speciale 51 tyder ventetidsregistreringerne på, at mange oplyser en lav ventetid. Derimod ser man længere selvvaluerede ventetider for speciale 62, hvor ca. hvert femte planlægningsområde har ventetider på over 20 uger. Der ses altså en væsentligt mindre gennemsnitlig ventetid på speciale 51 (2,8 uger) end speciale 62 (23,5 uger) (bilag 6, 7). Ca. en tredjedel af kommunerne har en ventetid på 0 uger på speciale 51, ligesom langt størstedelen af kommunerne generelt ligger under en ventetid på 4 uger (bilag 6). Angående speciale 62, er områderne med lavest ventetid på speciale 62 Nørrebro (1 uge), Fredensborg (4 uger) samt Vallensbæk (4 uger). Områderne med længst selvvalueret ventetid i gennemsnit er Glostrup (40 uger), Egedal (29 uger), Albertslund (28 uger) (bilag 7). Da data beror på indberetninger fra fysioterapeuterne på baggrund af deres egne vurderinger af ventetiderne, må der forventes en vis usikkerhed i forhold til validiteten heraf, ligesom patienter, som har behov for akut behandling typisk vil blive tilbudt en hurtigere tid.

Ridefysioterapi

Patienter, der modtager ridefysioterapi, er patienter henvist til vederlagsfri fysioterapi med varigt fysisk handicap og i mindre omfang blinde og svagtseende patienter henvist til lægeordineret ridefysioterapi med regionalt tilskud (Almen ridefysioterapi). I 2023 modtog 501 patienter, som bor i Region H. vederlagsfri ridefysioterapi. Regionen har fem ridefysioterapikapaciteter, hvoraf to kapaciteter er på over 30 timer, mens de øvrige er deltidskapaciteter og limiteret til henholdsvis 10, 15 og 16 timer ugentligt (tabel 9).

I 2023 benyttede 124 borgere fra hovedstaden tilbud om vederlagsfri ridefysioterapi i Region Sjælland, heraf kom 50 % fra planområde Syd. Der er ikke et tilbud om ridefysioterapi på Bornholm. Tilsvarende er der aktuelt ikke et tilbud i planområde Byen og Planområde Syd. Medio 2024 blev en deltidskapacitet (30 timer) i planområde Midt tilbageleveret. En anden deltidskapacitet har været inaktiv siden foråret 2024. Samarbejdsudvalget har godkendt, at begge deltidskapaciteter flyttes til planområde Syd.

I Region Hovedstaden er det blevet vanskeligere at finde ridecentre, som ønsker at indgå en samarbejdsaftale. I den kommende planperiode skal problemstillingen undersøges mhp. at forebygge inaktive ridefysioterapikapaciteter.

Kommunerne i Hovedstaden har på nuværende tidspunkt ikke planer om at udmønte nye ydernumre indenfor speciale 65. Behovet afklares i løbet af planperioden.

Tabel 9: Antal kapaciteter og ridefysioterapeuter fordelt på planområder i Region Hovedstaden

Planområde	Planlægnings- område	Kapacitet (timer pr. uge)	Antal borgere 2023	Andel af borgere i promille, som har modtaget vederlagsfri ridefysioterapi (2023)
Bornholm		0	39.186	0,00
Syd excl. Amager	Placering uafklaret*	10	300.168	0,28
		15		
Byen inkl. Amager		0	794.199	0,16
Midt	Lyngby- Taarbæk	37	473462	0,34
	Furesø	37		
Nord	Gribskov	16	332.359	0,40

Note: LUNA BI 2024.

* Der er aktuelt ikke et tilbud i Planområde Syd. En deltidskapacitet (30 timer) i planområde Midt tilbageleveret, som skal genopslås i Planområde Syd. En anden deltidskapacitet har været inaktiv siden foråret 2024.

Tilgængelighed og behandlingstilbud til patienter med særlige behov

Tilgængelighed til behandling, uanset handicap og behandlingsbehov, er en grundlæggende forudsætning for at sikre lighed i sundhed. Borgere med behov for en særlig type behandling, tilbud eller faciliteter skal have adgang til fysioterapeutisk behandling, uanset hvor i regionen de bor. Det gælder særligt mennesker med et handicap eller en funktionsnedsættelse, der har brug for klinikker, hvor adgangsforholdene er designet med fokus på tilgængelighed.

Målsætning (2)²: • Det skal sikres, at der er et tilgængeligt behandlingstilbud for patienter med handicap, behov for hjemmebehandling eller særlige behandlingsydelser, og herunder sikres øget tilslutning til tilgængelighedsmærkningen God Adgang.

BOKS 1: Krav til tilgængelighed jf. overenskomsten

Klinikejere er i henhold til overenskomsten forpligtet til at angive og vedligeholde en række oplysninger på klinikkens praksisdeklaration på sundhed.dk til brug for patientens valg af klinik. Det gælder blandt andet oplysninger om tilbud om hjemmebehandling, handicapadgang og toiletforhold, åbningstider, muligheder for elektronisk kommunikation, holdtræningsfaciliteter og mulighed for bassintræning, parkeringsforhold og ventetid til 1. konsultation. Ifølge overenskomsten skal alle fysioterapeuter tilstræbe, at deres klinikker og træningslokaler er tilgængelige for mennesker med handicap, og at der er handicapecnede toiletfaciliteter. Ved nynedsættelse, flytning til nye kliniklokaler eller ved væsentlig ombygning eller ændret anvendelse af lokalerne, stilles der desuden krav om at lokalerne lever op til byggeslovgivningens regler om tilgængelighed.

Tilgængelighed for mennesker med handicap

Fysioterapipraksis er ofte organiseret i større klinikker, hvilket giver bedre muligheder for at nedsætte sig i lokaler med gode adgangsforhold. Der er imidlertid udfordringer med at sikre handicaptilgængelighed i København og andre større byer i Region Hovedstaden, hvor bygningerne ofte er ældre og parkeringsmulighederne er begrænsede. Samtidig er gode adgangsforhold langt fra en entydig størrelse, da mennesker med handicap har vidt forskellige behov, som er svært at have blik for uden et indgående kendskab eller erfaring med tilgængelighed.

Region Hovedstaden har siden 2015 samarbejdet med foreningen God Adgang, om at sikre bedre information om tilgængeligheden til patienter med handicap og tilbyde rådgivning om forbedring af tilgængeligheden. 26 klinikker har i perioden 2015-2024 taget imod tilbuddet om medlemskab af God Adgang og fået foretaget en gennemgang af klinikkens tilgængelighed, som patienterne kan orientere sig i, inden et eventuelt besøg. Samarbejdet med God Adgang har desuden til formål at skabe overblik over tilgængeligheden til brug i planlægningssammenhæng. På nedenstående kort ses en oversigt over beliggenheden af klinikker i Region Hovedstaden, som samarbejder med god adgang (Godadgang.dk).

Tilgængelighed i 26 fysioterapiklinikker, opgjort af God Adgang, 2024

I alt har 25 fysioterapiklinikker i regionen har tilmeldt sig ordningen. God Adgang ordningen vurderes på baggrund af tilgængeligheden for syv forskellige grupper med særligt behov for adgang. Dette omfatter kørestolsbrugere, mennesker med gang-, arm- og håndhandicap, synshandicap, hørehandicap, astma og allergi, kognitivt handicap, samt læsehandicap. Klinikernes adgang i forhold til brugere med forskellige typer af handicap kan variere. I alt havde ni ud af 25 klinikker God Adgang for alle typer af brugere. De resterende havde varierende God Adgang for de forskellige typer af handicap, hvor et eller flere minimumskrav for adgang ikke var opfyldt.

² Målsætning 2 er den oprindelige målsætning fra Praksisplan for fysioterapi, 2022.

Tilbud om hjemmebehandling i fysioterapipraksis

Patienter, der ikke har mulighed for at møde op til behandling i klinikken, kan af egen læge henvises til hjemmebehandling. Et mobilt tilbud er vigtigt idet det muliggør patienter at få behandling i eget hjem, hvilket især er vigtigt for dem der, af forskellige årsager, har svært ved at transportere sig selv til behandling. Der er 9 mobile fysioterapeuter. Det vil sige fysioterapeuter, der tilbyder behandling i patientens hjem. Region Hovedstaden, hvoraf 2 er på Frederiksberg, 1 Halsnæs, 1 Lyngby-Taarbæk, 1 Gladsaxe samt 4 Københavns Kommune. 3 af de mobile kapaciteter i København er alle under den samme klinik. Den mobile kapacitet er altså i høj grad placeret i København.

Hjemmebehandling kan i henhold til overenskomsten også tilbydes af fysioterapeuter med fast klinikadresse. Af sundhed.dk fremgår det, at 68 klinikejere tilbyder hjemmebehandling. Klinikkerne er fordelt over alle kommuner. Det er frivilligt om klinikkerne tilbyder hjemmebehandling, og nogle fravælger muligheden antageligt grundet dårlige arbejdsstillinger samt, at det kan være en tidskrævende behandlingsform. Det vurderes dog, at der er geografisk dækkende tilbud om hjemmebehandling i regionen. Der findes imidlertid ikke særskilte ventetider for hjemmebehandling, og det er derfor vanskeligt at vurdere, om der findes et tilstrækkeligt udbud af hjemmebehandling.

Tilbud for patienter med særlige behandlingsbehov

Nogle patientgrupper i fysioterapipraksis har behov for en type behandling, der kræver særlige kompetencer eller udstyr/faciliteter.

Det gælder:

- Basal palliativ fysioterapi
- Lymfødem-behandling
- Gynækologisk og obstetrisk behandling
- Behandling af børn med handicap eller svær progressiv sygdom.

Regionen har ikke overblik over praksisser, der tilbyder ovenstående behandlinger eller antallet af patienter, der henvises til, eller modtager ovenstående behandlinger. Det skal derfor i planperioden undersøges, hvorvidt der er et tilgængeligt behandlingstilbud af høj kvalitet, for patientgrupper med behov for ovenstående behandlingsydelser i fysioterapipraksis eller alternativt sikres, at patienterne tilbydes behandling i hospitalsregi eller kommuner.

Beslutning om udvidelse af kapacitet

På baggrund af den udarbejdede kapacitetsanalyse samt vurdering af behov for udmøntning af kapacitet til nynedsættelse, er der i både kommunalt og regionalt regi godkendt en model for kapacitetsudvidelse. Ved nynedsættelse forstås en udvidelse af antallet af fysioterapeuter med ejerstatus i regionen. Nynedsættelser kan således søges af alle fysioterapeuter, som ikke i forvejen har status som ejer under overenskomsten. Udmøntning af kapaciteten som nynedsættelser giver dermed mulighed for at rette op på en ulige geografisk fordeling af kapaciteten.

Model for kapacitetsvurdering i forbindelse med udvidelse af kapacitet

Modellen for kapacitetsvurdering har til formål at sikre geografisk- og social lighed i sundhed. Region Hovedstaden har i regi af praksisplanen for fysioterapi, i samarbejde med kommunerne udarbejdet én fælles model for vurdering af kapaciteten, som grundlag for udmøntningen af kapacitet, indenfor både den

almindelige og den vederlagsfrie fysioterapi. Jf. det delte myndighedsansvar er modellen godkendt i både region og kommuner.

Modellen for udmøntning af nye ydernummer, baserer sig på følgende:

1. En opgørelse af antal borgere pr. kapacitet på plan- og planlægningsområde, der vægtes så områder med mange ældre og i en højere kommunesocialgruppe vurderes til at have et højere behov. Det er med henblik på at justere for det forhold, at borgere i områder klassificeret i lavere socialklasse har en kortere gennemsnitlig levealder og dermed har behov for behandling tidligere. Forslaget flugter med regionens ambition om at understøtte både geografisk og social lighed i sundhed, og modellen er derfor tilpasset som ønsket.
2. Som sekundære parametre kan anvendes opgørelser over ventetider, pendling og forbrug i 2023.

Socialkommunegrupper er vægtet med 0-15 procent således, at der lægges 15procent til kommuner, der er klassificeret som kommunesocialgruppe 4.

Baggrunden for at foretage en aldersvægtet kapacitetsanalyse er hensynet til, at ældre borgere oftere har en sygdom, der kræver fysioterapeutisk behandling. Med vægtning af kommunesocialgruppe indtænkes, at borgere i kommuner med lavere kommunesocialgruppeklassificering lever kortere, og dermed må forventes at have behov for behandling tidligere, samt at flere borgere i mere udsatte kommunesocialgrupper, ifølge sundhedsprofildata, har smerter i bevægeapparatet. Ventetid, pendlerstatistik og forbrugsmønstre i 2023 har været inddraget som sekundære parametre i vurderingen af dækningen i det enkelte område med henblik på at nuancere og supplere resultaterne af den primære kapacitetsanalyse.

Opjustering af eksisterende ydere som led i kapacitetsudvidelse

I forbindelse med overgangen til det nye kapacitetsbegreb er nogle fysioterapeuter blevet limiteret meget lavt. I få tilfælde vurderes de dermed ikke at udgøre et reelt behandlingstilbud for patienterne eller have et bæredygtigt økonomisk grundlag for at drive deres praksis. På baggrund af dette laves en pulje med mulighed for at søge om opjustere kapaciteten for de eksisterende ydere, der i forbindelse med overgangen til det nye kapacitetsbegreb er blevet limiteret meget lavt, og dermed vurderes ikke at udgøre et reelt behandlingstilbud for patienterne eller have et bæredygtigt økonomisk grundlag for at drive deres praksis. Konkret tages der udgangspunkt i praksisser med en samlet kapacitet på under 1. Indsatsen skal hindre, at det nye kapacitetsbegreb medfører en reduktion i antallet af klinikker i regionen med konsekvenser for den geografiske spredning af kapaciteten og dermed den fysioterapeutiske dækning for regionens borgere.

Udmøntning af nye kapaciteter samt pulje vedr. opjustering

Regionen og kommunerne har med afsæt i den ovenfor beskrevne model peget på en geografiske placering for udmøntning af nye kapaciteter, som fremgår af nedenstående tabel 10. Som tidligere nævnt er der på baggrund af overenskomstaftalen på landsplan aftalt at udvide den økonomiske ramme for både almindelig fysioterapi og vederlagsfri fysioterapi. For Region Hovedstaden er det aftalt at udvide rammen på ca. 12.8 mio. kr. for vederlagsfri fysioterapi og 19.6 mio. kr. for almindelig fysioterapi. På baggrund af dette har Region Hovedstaden godkendt, at der kan udmøntes op til 12,3 kapaciteter indenfor den vederlagsfri fysioterapi og op til 14,5 kapaciteter indenfor almindelig fysioterapi, svarende til den andel af de decentrale midler, der med overenskomsten afsættes til hovedstadsregionen.

For en række planområder er der stor underkapacitet indenfor det ene speciale, men ikke for det andet. Der er i de tilfælde foreslået en ”skæv” fordeling af vægten mellem specialerne. På den baggrund foreslås følgende fordeling af de i alt 11,3 kapaciteter indenfor vederlagsfri fysioterapi og 13,5 kapaciteter indenfor almen fysioterapi. Det bemærkes, at 1 kapacitet indenfor hvert speciale reserveres til opjustering af eksisterende ydere, som beskrevet i ovenstående:

Tabel 10: Oversigt over foreslåede kapaciteter

Område	Speciale 62	Speciale 51
Bornholm	1,5	2,3
Bispebjerg	0,1	0,9
Amager	4,3	4,7
Brøndby	0,9	0,1
Høje-Taastrup	0,2	0,8
Valby	2,4	3,6
Vallensbæk	0,1	0,9
Vesterbro	1,8	0,2
I alt	11,3	13,5

De foreløbige tilbagemeldinger fra ovennævnte kommuner indikerer, at kommunerne umiddelbart er positive overfor at udmønte kapaciteten, som der lægges op til. Såfremt nogle af kommunerne alligevel ikke ønsker at udmønte den fulde kapacitet, har andre enkelte kommuner udtrykt et ønske om at øge deres kapacitet.

Nedenstående tabel 11 og 12 viser, hvordan de foreslåede nynedsættelser i de ovennævnte områder (tabel 10) ændrer på tilgængeligheden til fysioterapi på speciale 51 og 62 for borgerne i de berørte områder. Som det ses ud fra tabel 11, vil den foreslåede justering af kapaciteten på speciale 51 betyde en markant forbedring i antal borgere per kapacitet. Dette gælder særligt for Valby (47 procent), Amager (27 procent) og Vallensbæk (27 procent). På tværs af områderne ses det ligeledes, at ingen af områderne vil have et gennemsnitlig antal borgere per kapacitet over 10.000, ved justering af kapaciteten.

I tabel 12 ses det ligeledes, hvordan den foreslåede kapacitetsudvidelse vil medføre en markant forbedring i antal borgere per kapacitet for speciale 62. For speciale 62 har der været en stigning af patienter på speciale 62 de senere år, og som tabel 12 viser, så er der også en større andel borgere per kapacitet, sammenlignet med speciale 51 i tabel 11. Ved den foreslåede kapacitetsudvidelse ser vi særligt en forbedring ved Valby (40 procent), Amager (32 procent) og Vesterbro (30 procent). Antal borgere per kapacitet, som er inddraget i tabel 11 og 12, viser kun et billede af antal borgere ud fra befolkningsfremskrivningerne for 2030, og er altså ikke det vægtede antal borgere per kapacitet ift. alder og socialgrupper, som er brugt i forbindelse med beregningerne for kapacitetsjusteringerne.

Da vi ved, at der i Region Hovedstaden vil være en befolkningstilvækst i 2030, har der som nævnt tidligere også været fokus på dette ved den foreslåede kapacitetsudvidelse. Når vi kigger på befolkningsfremskrivningen for 2030 ses der en markant stigning i befolkningen for flere af de områder, som der

foreslås at udvide kapaciteten i. Særligt forventes der en større befolkningstilvækst for Vesterbro (14,6 procent), Amager (9,6 procent), Høje-Taastrup (8,2 procent) samt Brøndby (7,1 procent) (bilag 3). Bl.a. for Vesterbro ses særligt behovet for justering i kapaciteten på vederlagsfri fysioterapi (tabel 12) ift. Antal borgere per kapacitet, pga. den forventede befolkningstilvækst, da der forventes at være gennemsnitligt 22.405 borgere per kapacitet i 2030, hvis ikke kapaciteten justeres.

Tabel 11: Oversigt over foreslåede kapaciteter og dets indvirkning på antal borgere pr. kapacitet i 2030, speciale 51.

	Kapacitet før justering	Foreslået justering	Antal borgere pr. kapacitet eksklusiv foreslåede kapaciteter	Antal borgere pr. kapacitet inklusiv foreslåede kapaciteter	Procentvis forandring
Bornholm	7,16	2,3	5473	4099	25%
Bispebjerg	4,89	0,9	11715	9894	16%
Amager	12,66	4,7	13090	9546	27%
Brøndby	8,76	0,1	4383	4334	1%
Høje-Taastrup	7,64	0,8	7730	6997	9%
Valby	4,14	3,6	16177	8653	47%
Vallensbæk	2,38	0,9	7128	5172	27%
Vesterbro	14,18	0,2	6541	6450	1%
I alt*	61,81	13,5	8677	7122	18%

Note: Data: LUNA Adm, Danmarks Statistik og Københavns Kommune. * I alt for antal borgere er summen af antal indbyggere for de nævnte planlægningsområder i 2030 divideret med kapaciteten hhv. uden og med summen af den foreslåede justering.

Tabel 12: Oversigt over foreslåede kapaciteter og dets indvirkning på antal borgere pr. kapacitet i 2030, speciale 62.

	Kapacitet før justering	Foreslået justering	Antal borgere pr. kapacitet eksklusiv foreslåede kapaciteter	Antal borgere pr. kapacitet inklusiv foreslåede kapaciteter	Procentvis forandring
Bornholm	7,36	1,5	5324	4423	17%
Bispebjerg	5,23	0,1	10953	10748	2%
Amager	9,3	4,3	17819	12185	32%
Brøndby	3,97	0,9	9672	7884	18%
Høje-Taastrup	7,82	0,2	7552	7363	2%
Valby	3,55	2,4	18866	11256	40%
Vallensbæk	1,97	0,1	8612	8196	5%
Vesterbro	4,14	1,8	22405	15615	30%
I alt*	43,34	11,3	12375	9816	21%

Note: Data: LUNA Adm, Danmarks Statistik og Københavns Kommune. * I alt for antal borgere er summen af antal indbyggere for de nævnte planlægningsområder i 2030 divideret med kapaciteten hhv. uden og med summen af den foreslåede justering.

Proces og principper for udmøntning

De nye ydernummersnumre vil blive slået op efter planens godkendelse. Herefter træffer regionen i samarbejde med de relevante kommuner beslutning om, hvilke fysioterapeuter der får tilladelse til at tiltræde overenskomsten.

I overenskomsten peges på en række kriterier, som skal indgå i vurderingen af ansøgerne i forbindelse med opslag af ydernumre:

- Forventninger til faglige kompetencer og erfaring hos ansøgerne
- Beskrivelse af det geografiske dækningsområde, som kapaciteten anvendes inden for
- Fastlæggelse af krav til sikring af den faglige bæredygtighed i anvendelsen af kapaciteten, herunder eventuelle krav om tilknytning til eksisterende klinikker eller samarbejde med øvrige fysioterapeuter samt krav vedrørende faciliteter
- Øvrige krav, der følger af praksisplanen.

Flytning af praksisadresse

Ændringer i den geografiske fordeling og placering af den nuværende kapacitet kræver godkendelse af regionen. Fysioterapeuter skal indsende en skriftlig anmodning til regionen for at opnå tilladelse til flytning. Ansøgningen tillades administrativt af regionen, hvis flytning bidrager til en tilsvarende eller mere ligelig geografisk fordeling af kapaciteten og de nye lokaler lever op til tilgængelighedskravene for mennesker med bevægelseshandicap. I tilfælde af der er tale om flytning af klinik inden for planområder, skal ansøgningen behandles i Samarbejdsudvalget for Fysioterapi.

Flytning af kapacitet

Praksisplanen fastlægger rammerne for, at fysioterapeuter kan ansøge om at overdrage eller flytte deres klinikkapacitet til en anden klinik med en anden ejer. Ifølge overenskomstens § 20 stk. 5 følger ansøgningsprocessen de samme retningslinjer som ved flytning af praksisadresse.

Ekstra praksisadresse

Fysioterapeuter kan anmode regionen om tilladelse til at praktisere fra flere praksisadresser under samme kapacitet. Ansøgning imødekommes såfremt den ikke er i modstrid med praksisplanen.

Bilag 1

Tabel 1: Udvikling i antal patienter for speciale 51, 2020-2023.

Kommune	Borgere 2020	Borgere 2023	Patienter 2020	Patienter 2023	% Ændring 2020- 2023*	Antal patienter pr. 1000 borgere 2020	Antal patienter pr. 1000 borgere 2023
København	632340	653664	37780	39325	4%	59,7	60,2
Frederiksberg	104305	104664	7811	8069	3%	74,9	77,1
Dragør	14494	14609	1053	979	-7%	72,7	67,0
Tårnby	42989	43042	2948	2380	-19%	68,6	55,3
Albertslund	27731	27530	2082	2087	0%	75,1	75,8
Ballerup	48602	50039	3714	3607	-3%	76,4	72,1

Brøndby	35090	37128	2600	2935	13%	74,1	79,1
Gentofte	74830	74838	6752	6836	1%	90,2	91,3
Gladsaxe	69262	70001	5086	5405	6%	73,4	77,2
Glostrup	23128	23635	1831	1919	5%	79,2	81,2
Herlev	28953	29215	2374	2306	-3%	82,0	78,9
Hvidovre	53527	53443	3771	3860	2%	70,5	72,2
Høje-Taastrup	50759	55258	3491	3915	12%	68,8	70,8
Ishøj	22989	23457	1626	1695	4%	70,7	72,3
Lyngby-Taarbæk	56214	58434	5102	5304	4%	90,8	90,8
Rødovre	40652	42563	3320	3554	7%	81,7	83,5
Vallensbæk	16633	17031	1291	1349	4%	77,6	79,2
Allerød	25633	26061	2703	2696	0%	105,5	103,4
Egedal	43354	45202	3921	3849	-2%	90,4	85,2
Fredensborg	40865	41689	3524	3567	1%	86,2	85,6
Frederikssund	45223	46117	4581	4814	5%	101,3	104,4
Furesø	40965	42077	4069	4215	4%	99,3	100,2
Gribskov	41048	41547	3634	3845	6%	88,5	92,5
Halsnæs	31384	31466	3066	3047	-1%	97,7	96,8
Helsingør	62695	63399	4890	5644	15%	78,0	89,0
Hillerød	51183	54159	4714	4503	-4%	92,1	83,1
Hørsholm	24864	24715	2740	2627	-4%	110,2	106,3
Rudersdal	56728	57193	6275	6184	-1%	110,6	108,1
Bornholm	39499	39602	2867	2251	-21%	72,6	56,8
Region Hovedstaden	1846023	1891871	139616	142767	2%	75,6	75,5

Note: Data fra Danmarks Statistik 1. januar 2020 og 1. januar 2023, LUNA BI.

* % ændring henviser til den procentmæssige forskel mellem fysioterapipatienterne.

Bilag 2

Tabel 2: Udvikling i antal patienter for speciale 62, 2020-2023.

Kommune	Borgere 2020	Borgere 2023	Patienter 2020	Patienter 2023	% Ændring 2020-2023	Antal patienter pr. 1000 borgere 2020	Antal patienter pr. 1000 borgere 2023
København	632340	653664	4971	5409	9%	7,9	8,3
Frederiksberg	104305	104664	1153	1242	8%	11,1	11,9
Dragør	14494	14609	246	281	14%	17,0	19,2
Tårnby	42989	43042	596	638	7%	13,9	14,8
Albertslund	27731	27530	298	342	15%	10,7	12,4
Ballerup	48602	50039	607	678	12%	12,5	13,5
Brøndby	35090	37128	342	408	19%	9,7	11,0
Gentofte	74830	74838	884	964	9%	11,8	12,9
Gladsaxe	69262	70001	697	733	5%	10,1	10,5

Glostrup	23128	23635	256	271	6%	11,1	11,5
Herlev	28953	29215	375	401	7%	13,0	13,7
Hvidovre	53527	53443	659	688	4%	12,3	12,9
Høje-Taastrup	50759	55258	681	677	-1%	13,4	12,3
Ishøj	22989	23457	253	267	6%	11,0	11,4
Lyngby-Taarbæk	56214	58434	723	760	5%	12,9	13,0
Rødovre	40652	42563	426	493	16%	10,5	11,6
Vallensbæk	16633	17031	186	184	-1%	11,2	10,8
Allerød	25633	26061	385	414	8%	15,0	15,9
Egedal	43354	45202	556	609	10%	12,8	13,5
Fredensborg	40865	41689	523	574	10%	12,8	13,8
Frederikssund	45223	46117	577	607	5%	12,8	13,2
Furesø	40965	42077	527	577	9%	12,9	13,7
Gribskov	41048	41547	649	725	12%	15,8	17,5
Halsnæs	31384	31466	487	483	-1%	15,5	15,3
Helsingør	62695	63399	1138	1105	-3%	18,2	17,4
Hillerød	51183	54159	745	743	0%	14,6	13,7
Hørsholm	24864	24715	398	414	4%	16,0	16,8
Rudersdal	56728	57193	820	930	13%	14,5	16,3
Bornholm	39499	39602	659	545	-17%	16,7	13,8
Region Hovedstaden	1846023	1891871	20817	22162	6%	11,3	11,7

Note: Data fra Danmarks Statistik 1. januar 2020 og 1. januar 2023, LUNA BI.

* % ændring henviser til den procentmæssige forskel mellem fysioterapipatienterne.

Bilag: 3

Tabel 3: Befolkningsudvikling fordelt på planlægningsområder, 2024-2030.

Planlægnings-områder	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Procent-ændring*
Bornholm	39332	39242	38861	38736	38618	38503	38399	-2,4
Bornholm	39332	39242	38861	38736	38618	38503	38399	-2,4
Byen	462068	465031	465041	465151	465667	467107	468293	1,3
Bispebjerg	54980	55999	56580	57030	57301	57366	57282	4,2
Brønshøj-Husum	44467	44574	44724	44721	44876	45270	45784	3,0
Frederiksberg	104899	104679	103302	102965	102654	102360	102077	-2,7
Indre By	56668	57345	57445	57497	57447	57305	57453	1,4
Nørrebro	79067	79678	79275	79032	78928	79089	78811	-0,3
Vanløse	40709	40975	40953	41319	41284	41158	41008	0,7
Østerbro	81278	81781	82762	82587	83177	84559	85878	5,7
Midt	474914	476855	474011	475040	476096	477146	478217	0,7
Ballerup	51237	51695	51701	52045	52388	52720	53041	3,5
Egedal	45532	45857	45797	46022	46244	46468	46694	2,6
Furesø	42533	42746	42565	42699	42839	42982	43125	1,4

Gentofte	75033	74754	73669	73298	72957	72636	72337	-3,6
Gladsaxe	70600	70808	70301	70400	70506	70613	70721	0,2
Herlev	29876	30028	29894	29991	30083	30175	30261	1,3
Lyngby-Taarbæk	58538	58797	58398	58504	58606	58702	58798	0,4
Rudersdal	57237	57209	56640	56537	56449	56371	56324	-1,6
Rødovre	44328	44961	45046	45544	46024	46479	46916	5,8
Nord	330835	332083	330506	331204	331914	332626	333364	0,8
Allerød	25962	25956	25774	25742	25714	25685	25660	-1,2
Fredensborg	42009	42193	41961	42065	42170	42275	42384	0,9
Frederikssund	46358	46570	46409	46537	46667	46795	46930	1,2
Gribskov	41920	42036	41770	41829	41896	41968	42054	0,3
Halsnæs	31515	31548	31328	31319	31308	31296	31285	-0,7
Helsingør	63838	64038	63784	63902	64027	64153	64282	0,7
Hillerød	54422	55039	55110	55559	55992	56418	56823	4,4
Hørsholm	24811	24703	24370	24251	24140	24036	23946	-3,5
Syd	599544	605973	608197	615305	622408	628133	633696	5,7
Albertslund	27677	27623	27312	27232	27160	27096	27036	-2,3
Amager	151198	152847	153883	157705	160326	162917	165715	9,6
Brøndby	39067	39712	39896	40405	40894	41369	41826	7,1
Dragør	14569	14524	14369	14309	14254	14205	14157	-2,8
Glostrup	23655	23742	23559	23594	23626	23658	23692	0,2
Hvidovre	53760	53825	53439	53441	53455	53474	53497	-0,5
Høje-Taastrup	57540	58662	59029	59902	60729	61514	62257	8,2
Ishøj	23663	23785	23657	23718	23775	23825	23872	0,9
Tårnby	43915	44041	43786	43827	43866	43898	43934	0,0
Valby	65780	66622	66291	66076	66212	66127	66974	1,8
Vallensbæk	17800	17894	17759	17816	17875	17929	17980	1,0
Vesterbro	80920	82696	85217	87280	90236	92121	92756	14,6
Region Hovedstaden	1906693	1919184	1916616	1925436	1934703	1943515	1951969	2,4

Note: Data fra Danmarks Statistik, opdateret d. 4/6/24, og København Kommunes beregninger pba. udtræk fra CPR, opdateret d. 12/3/24. Opgørelsen af befolkningstal for København er fordelt på de respektive planlægningsområder, og er opgjort fra Københavns Kommune, og ikke Danmarks Statistik.

* Viser procentændringen mellem befolkningen i 2024 og 2030.

Bilag 4: Pendlerstatistik, speciale 51, 2023.

	Albertslund	Allerød	Amager	Ballerup	Bispebjerg	Bornholm	Brøndby	Brønshøj-Husum	Dragør	Egedal	Fredensborg	Frederiksberg	Frederikssund	Furesø	Gentofte	Glebsø	Glostrup	Gribskov	Halsnæs	Helsingør	Herlev	Hillerød	Hvidovre	Høje-Taastrup	Hørsholm	Indre By	Ishøj	Lyngby-Taarbæk	Nørrebro	Rudersdal	Rødovre	Tårnby	Ukendt	Valby	Vallensbæk	Vanløse	Vesterbro-Kongens	Østerbro	Pendlere i
Albertslund	1382	1	5	4	5		56	6	1	7	1	8	3	3	4	4	44				3	2	21	175		4	14	4	4	2	14	4	98	16	290	8	4	1	37%
Allerød		2244	7	4	3			2		14	34	3	22	32	9	2		20	17	9	2	136	1	1	9	2		19	46	2	1	15	4	1	5	3	2	17%	
Amager	6	1	5179	4	23	3	11	9	32	4	8	45	4	3	16	9	2	4	2	6	2	5	29	9	1	279		6	38	4	7	2643	103	31	3	16	213	30	19%
Ballerup	21	3	16	2845	8	1	6	15	3	927	3	19	27	133	12	45	27	3	4	5	95	6	10	39	2	2	6	24	8	6	24	2	78	16	6	18	16	12	37%
Bispebjerg	2	3	58	7	1323		1	209	2	1	2	62	1	8	31	56	8		1	2	7	2	7	3	1	27		13	187	4	11	2	243	1	11	27	44	42%	
Bornholm			2	1	1	2219						3	1		2								1		1				2	1		1	2		1	1		1%	
Brøndby	128	3	17	20	8	1	1767	8	4	20	4	17	8	11	10	10	267	2	2		11	6	368	111	1	8	35	6	9	9	106	4	179	53	145	9	22	3	48%
Brønshøj-Husum	4	2	22	19	102		3	1657	2	9	7	36	2	6	15	91	5	3	2	4	29	2	10	6	5	9	2	9	24	4	41	3	47	26	3	195	11	10	32%
Dragør			30				1	736				3	1									1			2		2			2	51	4	1			4	2	12%	
Egedal	2	7	4	12	4		1			2217	3	3	336	7	2		1	2	16	2	2	13		6	1		1	2	3	1		1	330	5	1	1		2	26%

Fredensborg		3	3	1							1 0 9 2	1	2	2	6		2	2 3	6	7 8		6 4	1	1	3 2	3		7	2	2 1			5	1			3	6	2 0 %
Frederiksberg	1 2	1 2	3 2 3	2 6 4	1 9 4	3	2 1	1 2 3	1 7	1 9	7	5 5 5 2	1 7	2 7	1 0 8	6 6	2 7	1 6	2	2 0	2 3	1 6	1 3 1	2 0	1 7	2 3 5	4	4 8	4 5 8	4 1	9 2	4 5	1 4 3	7 0 9	1 0	3 3 1	6 1 4	1 9 0	4 3 %
Frederikssund	2	2 9	8	4	2	2		1	1	1 1 8	7	9	4 0 0 3	1 2	6	6	4	1 1	1 2 1	2		1 5 0	2	5	2	7	1	6	6	8	3	3	3 4 9	7			4	3	1 8 %
Furesø	6	9 9	1 1	1 2 9	1 3	1	5	7		1 7 9	2 3	1 1	5 2	3 3 8 2	1 9	5 9	7	2 6	1 9	1 8	4 4	3 0	7	1 0	1 0	2	1	1 8	6	1 0 3	4	6	4 4	1 0	3	8	7	9	2 3 %
Gentofte	4	1 1	3 9	1 3	1 1 2			3 0	3	4	4 2	5 3	1	3 2	5 2 7 2	3 4 3	5	1 1	2	3 8	1 1	1 0	7	8	3 2	6 0	4	2 9 1	4 2	9 1	7	8	1 2 2	1 4	2	1 3	3 0	3 3 2	2 6 %
Gladsaxe	3	1 2	3 4	4 3	6 7		9	5 2	1	1 5	2 1	3 9	1 8	2 1 0	3 3 5	3 8 2 1	9	7	9	1 1	1 0 2	1 4	1 3	1 2	1 3	2	4 2 1	2 8	6 2	2 1	6	6 6	1 8	1	1 9	2 0	4 3	3 2 %	
Glostrup	3 1 7		8	1 3	3		2 4 3	9	2	7	2	1 2	7	9	4	1 5	1 2 0 9	2	1	2	7	4	2 3	1 0 7	4	2	1 5	4	6	6	2 9	3	5 8	1 6	6 5	5	1 4	6	4 6 %
Gribskov		5	1 1		5			2		4	2 6	1 9	1 1	5	3 1	3		3 2 8 7	1 1 4	9 9	1	6 1	1	1	2	2 4		8	7	1 2		2	2 0	1	1	4	5	2 1	1 3 %
Halsnæs		6	2		4			1		6	4	1 2	1 2	8	1 3	4		3 3	2 5 0 3	4		4 7	1		2	1 1		7	4	9	1	2	2 3	1		2	3	6	8 %
Helsingør	2	5	7	1	8	2	4	1		2	4 6 9	1 0	3	3	1 5	5	1	8 7	9	5 1 3 4		4 0	1		2 3	7	3	8	5	1 2	4	1	3 2	3	1	3	2	1 3	1 3 %
Herlev	1 6	6	2 0	2 9 2	2 7		2 0	1 1 6	9	6 8	4	1 8	1 5	2 8	2 7	3 1 8	5 0	6	1	3	1 8 3 9	4	4 7	2 6	4	1 0	4	2 1	1 3	1 3	7 2	5	7 4	1 7	7	3 3	1 5	1 0	4 4 %
Hillerød		9 9	1 2	6	4	2		4		2 5	2 1 3	6	1 2 5	2 2	1 0	9	2	2 7 6	2 3 6	5 2	1	3 8 0 6	4	4	2 0	3	1	2 5	6	2 0	8	1	5 9	7		3	3	9	2 5 %
Hvidovre	1 3	1	1 1	4	2	2	8 7	4	2	4	2	1 6	2	3	7	1 5	5	1			4		2 5	2 0		4	1 3	1	5	3	6 4	5	6 3	1 4 3	1 9	9	3 2	6	1 9 %

Vanløse			1 7	9	3 2		6	2 1 3		5	3	1 6 0		1	5	1 0	7		1		6	1	4 2	5		8			1 4	3	8 7	2	1 6	1 2 7		1 2 7 2	1 7	1 4	3 9 %
Vesterbro -Kongens Enghave	1 2	6	6 2 8	1 5	1 2 4	1	1 4	6 1	8	1 0	1 5	9 8 5	1 4	2 3	6 8	3 9	1 4	4	5	8	6	8	7 9	2 7	6	4 3 1	8	3 4	3 5 3	3 5	3 5	2 9	1 5 2	4 4 5	7	1 0 9	2 8 1 6	2 5 9	5 9 %
Østerbro	3	3	1 5 5	7	3 9 8	1	6	3 6	1	6	1 2	9 9	3	9	1 9 0	5 5	4	6	2	9	7	4	1 7	1 2	7	4 4 8	1	5 9	5 2 0	2 9	9	6	7 0	6 0	1	3 4	9 6	3 5 9 8	4 0 %
Patienter behandlet i hjemkom mune	6 5 %	8 1 %	6 0 %	7 8 %	3 9 %	9 8 %	5 9 %	5 8 %	7 4 %	5 6 %	2 9 %	6 7 %	8 1 %	7 8 %	7 5 %	6 9 %	6 1 %	8 4 %	8 0 %	9 0 %	7 8 %	8 3 %	6 3 %	6 2 %	7 9 %	4 7 %	6 4 %	5 4 %	8 1 %	7 9 %	7 7 %	0 %	4 0 %	4 0 %	4 9 %	5 4 %	6 6 %		

Note: Data fra LUNA BI.

Læsevejledning: Tabellen indeholder antal unikke patienter, der i 2023 har modtaget fysioterapeutisk behandling. Kommunerne angivet i den øverste vandrette række, er patienternes bopælskommune. Kommunerne angivet i den lodrette kolonne til venstre er den kommune hvor fysioterapeutens klinik har adresse. Tabellen skal fx for patienter i Albertslund kommune læses: 1.382 patienter med bopæl i Albertslund Kommune har modtaget behandling i en klinik i Albertslund kommune, osv.

Bilag 5: Pendlerstatistik, speciale 62, 2023.

	Albertslund	Allerød	Amager	Ballerup	Bispebjerg	Bornholm	Brøndby	Bronshøj-	Dragør	Egedal	Fredensborg	Frederiksberg	Frederikssund	Furesø	Gentofte	Gladsaxe	Glostrup	Gribskov	Halsnæs	Helsingør	Herlev	Hillerød	Hvidovre	Høje-Taastrup	Hørsholm	Indre By	Ishøj	Lyngby-	Nørrebro	Rudersdal	Rødovre	Tårnby	Ukendt	Valby	Vallensbæk	Vanløse	Vesterbro-	Østerbro	Andel pendlere
Albertslund	2 6 0		1 0				8			1			1			3	8		1		5		1 2	3 1			3			1	1		7	1	6 1	1	1	1	3 8 %
Allerød		3 7 4		1	1						3		1	6	1			1	2	1		1 3			3			3		1 1			1	1				1	1 2 %
Amager		1	6 4 3		2			2	4			5						1					3	1		4 9	1		6			6 0	1 1	4		1	1 6	1	2 1 %
Ballerup	7			5 9 2	2		1	3		1 7 0		3	1	2 0	3	9	9			1	1 5	1	4	6		1	1	2	5	2	4		1 1	1		2	2	1	3 3 %
Bispebjerg		2	3	3	2 5 0	1	2	2 4				1 0		2	7	5					3		2		1	2		2	4 4			1	3	5		2 0	3	5	3 8 %

Bornholm						5 4 3						1			3										1			1							2	2%				
Brøndby	1 0	1	1		1		2 5 7	3		1		6			1	1	2 1			1	1	2	2 9	1 4			1			1	1	0		1 4	6	1 3		3	3 5%	
Brønshøj-Husum	4		8	3	1 5			3 4 9	1		7			4	1 3				1	5	1	2						9		8		5	3 4		1 0 0	8	3	4 0%		
Dragør			2 8						2 3 3											1						1				1	6 2	2			1	2	2	3 0%		
Egedal		1	1	1 1	1					3 8 8			3 7	2			1	1	1	1	2										1	5 0						2 2%		
Fredensborg										2 2 6						3	1	1 5		9							1					1						1 2%		
Frederiksberg	5	3	5 8	3	2 3		6	1 4	3	3	3	9 5 5	3	4	1 9	6	2	3	2	3	6	2	9	3	3	2 3		8	4 3	3	6	9	1 0 7	1 4 9	1	3 6	6 9	3 0	4 1%	
Frederikssund		2	1 2		1			1	5	9		2	5 0 5		4	1		1 0		5	9	6	1				1					1 5			1	2	1 5%			
Furesø		9	1	2 0	2			2		2 5		1	1 6	4 8 1	6	1 7		1	3	1	7	3	2		3					7	2		7		1	2		3	2 3%	
Gentofte			1	9	1 0		1	2			4	4		2	7 6 7	1 7	1			2	3	4		1	2	5	1	2 6	3	8			1 8			5	1	7 7	2 1%	
Gladsaxe	2		1	8	5		1	1 3		3	2	3	1	2 9	4 7	5 5 3	1	1			1 6	1	3	1	2	4		6 1	8	7			7	1	1	3	3	8	3 1%	
Glostrup	3 5						2 7					1					1 9 3				3		3	1 7			1		1		3		6	1	1 0				3 6%	
Gribskov		1	1		2		1				7	2			7	2		6 5 0	4	4 2		9			6	3		2	1	4			3				1	1	1 3%	
Halsnæs		6		1					3		2	6		2				9	4 3 7	1		5	1			3			2	2		2	5		2			2	1 1%	
Helsingør					2						9 8	2			2			1 2	3	1 0 2 3		2			8	1				3			4						1 2%	
Herlev	1 2		6 5	2 8	2		3	1 5	6	1	1	3		3	3	3 6	1 1	1			3 2 7		5 1	4				3	3 3	1	3	3	3	5	1 9	2	1	4	3 1	5 2%

Hillero d		1 6	9	1				5	2	2 1		1 7	8	2	5		3 9	1 9	1 3	5	6 7 5	8		5			2 7	1	8			6	1			1	1	2 5 %	
Hvidov re	1		2	4	2		2 8	2		1		2	2	1	1	2 3	3			1	1	5 2 4	3 5		2	3	6			1 7		1 0	2 3	3	3	8	3	2 6 %	
Høje- Taastru p	1		1	1	1					2					2	1						4 8 5		1	1 2			1			4 5		2	2			1 3 %		
Hørsho lm		1	1				1			1 7 1			2	5	1		4		7		1		1	3 2 4			4	1	1 7			3				1	4 1 %		
Indre By	5	1	1 4 1	2	2 6		4	6	2	2	2	3 1	2	3	1 2	4	2	1		3	3		2 6	6		2 6 8	1	3	1 0 2	4	4	2 2	1 4	2 8	4	1 3	5 0	5 9	6 9 %
Ishøj	2			1			8	1	1			1				2					5	1 3			2 2 4				2	2	3 5	2	2 2				3 0 %		
Lyngby - Taarbæ k			1		2			1			2	2		2	1 5	2 6		1	1		2	1		1	2	1		5 1 1	2	4 6			4		1		1	4	1 9 %
Nørreb ro			1 7	1	6 7			6				4 0			3	3	2				1	1	1	2		2 2			3 8 0	1	3		4	8		1 6	1 0	3 1	3 9 %
Ruders dal		9	2	3	3		2	3		2	4 9	9	3	2 3	5 6	9	3	7	4	1 4	1	1 0	2	2	7 2	7		1 1 9	2	8 2 7		1	4	2		3	2	6	3 4 %
Rødovr e	6		5	3	3		1 7	8		2	2	1 0	1		1	3	1 3	3			1 1		2 3	2		3	3		4	2	4 1 7		7	7	1	1 8	3	1	2 8 %
Tårnby			2 0 1					1	4 7			4			1	2	1			1	1		1	1		8	2		2			5 5 2	1 0	2	1		5	1	3 5 %
Ukendt	4	3	1 5	4	5	2	6	2	1	1 1	4	1 4	2 8	6	1 7	9	5	3	5	5	2	2	6	6 6	2	1 3	1 3	8	8	8	5	3	1	3	7	3	1 0	1 2	1 0 0 %
Valby	1		7				1	3				1 8		1									9			1			5		1		3	1 8 7	2	4	3 8	1	3 4 %
Vallens bæk	2						4 9								1	1							2			7						8	2	6 1			2	5 5 %	
Vanløse				2	1 1			4 1			1	3 0		2	5						3 5		2			1			5		1 1		1	1 9		2 1 7	7	5	4 5 %
Vesterb ro- Kongen	1		3 3		8			6	1		1	1 4 0		4	1	1						3	1		4 0	1	1	2 0		7	4	9	4 1		2 6	1 9 6	1 7	6 5 %	

Bilag 6: Ventetider speciale 62, 2024.

Planlægningsområde	Antal klinikker	Gennemsnitsventetid (uger)	Laveste ventetid	Højeste ventetid
Albertslund	2	28,0	4	52
Allerød	2	7,0	2	12
Amager	3	16,7	2	30
Ballerup	3	26,0	13	52
Bispebjerg	1	8,0	8	8
Bornholm	4	20,3	1	52
Brøndby	2	8,0	4	12
Brønshøj-Husum	1	8,0	8	8
Dragør	1	16,0	16	16
Egedal	2	29,0	12	46
Fredensborg	3	4,7	0	10
Frederiksberg	7	9,4	1	38
Frederikssund	4	18,8	4	26
Furesø	4	25,0	6	39
Gentofte	5	17,0	12	20
Gladsaxe	5	8,4	4	16
Glostrup	1	40,0	40	40
Gribskov	3	17,0	4	35
Halsnæs	2	23,5	12	35
Helsingør	6	14,3	6	24
Herlev	2	14,0	12	16
Hillerød	2	15,0	4	26
Hvidovre	3	6,0	2	8
Høje-Taastrup	3	9,3	1	24
Hørsholm	5	6,4	2	12
Indre By	4	19,8	4	52
Ishøj	2	9,0	6	12
Lyngby-Taarbæk	4	7,8	0	26
Nørrebro	2	1,5	1	2
Rudersdal	8	7,1	1	12
Rødovre	2	13,0	6	20
Tårnby	2	9,5	3	16
Valby	1	12,0	12	12
Vallensbæk	1	4,0	4	4
Vanløse	4	11,0	6	14
Vesterbro	4	9,8	1	22
Østerbro	4	13,0	0	22

Note: Data: LUNA BI. Ventetidsdata trukket d. 15. april 2024.

Bilag 7: Ventetider speciale 51, 2024.

Planlægningsområde	Antal klinikker	Gennemsnitsventetid (uger)	Laveste ventetid	Højeste ventetid
Albertslund	2	0,0	0	0
Allerød	2	0,0	0	0
Amager	3	0,7	0	1
Ballerup	3	0,3	0	1
Bispebjerg	1	0,0	0	0
Bornholm	4	2,8	0	4
Brøndby	2	1,0	0	2
Brønshøj-Husum	1	1,0	1	1
Dragør	1	0,0	0	0
Egedal	2	1,5	1	2
Fredensborg	3	1,3	0	3
Frederiksberg	7	1,4	0	2
Frederikssund	4	1,5	0	4
Furesø	4	0,8	0	1
Gentofte	5	0,8	0	4
Gladsaxe	5	0,4	0	1
Glostrup	1	0,0	0	0
Gribskov	3	2,0	1	3
Halsnæs	3	10,3	1	28
Helsingør	6	0,8	0	2
Herlev	2	0,0	0	0
Hillerød	2	0,0	0	0
Hvidovre	3	0,7	0	2
Høje-Taastrup	3	0,7	0	1
Hørsholm	5	1,2	0	5
Indre By	4	0,8	0	2
Ishøj	2	1,5	1	2
Lyngby-Taarbæk	5	0,6	0	3
Nørrebro	2	0,5	0	1
Rudersdal	8	0,1	0	1
Rødovre	2	0,0	0	0
Tårnby	2	0,0	0	0
Valby	1	0,0	0	0
Vallensbæk	1	0,0	0	0
Vanløse	4	3,0	0	8
Vesterbro	4	6,0	0	22
Østerbro	4	0,0	0	0

Note: Data: LUNA BI. Ventetidsdata trukket d. 15. april 2024.

3.7

Afrapportering fra Erhvervshus Hovedstadens resultatkontrakt 2024

Afrapportering Resultatkontrakt 2024

Beskrivelse af metoderne for rapporteringen:

I Resultatkontrakt 2024 indgår flere typer af mål: kvantitative, kvalitative og procesmål. Rapporteringen vil derfor være en blanding af realiserede tal holdt op mod budget tal og om aktiviteterne er on track, i proces eller ikke igang. Der anvendes farveskala; grøn, gul og rød. Hvor det er relevant, anvendes kommentarfeltet til at beskrive handlinger og særligt ved afvigelser.

Kvantitativ målopfyldelse:

Grøn: 100%, Gul: 10% afvigelse, Rød: over 10% afvigelse, Blank angiver at målet endnu ikke er opgjort.

Kvalitativ målopfyldelse:

Grøn: gennemført, Gul: i proces, Rød: ikke i gang, Blank angiver at målet endnu ikke er opgjort.

Nr.	Mål	2024	Kommentar
1	Kendskabsgrad		
a	2500 flere abonnenter til nyhedsbreve	Realiseret 3096	Der har i 2024 været øremærket flere midler til kampagner og relancering af e-bøger, som har bidraget til stigningen i abonnenter.
b	50 artikler og cases i medier	Realiseret 81	Der har været 54 presseartikler og udarbejdet 27 cases, herunder 11 med borgmesterbesøg.
c	100.000 månedlige visninger af nyhedsbrevet og SoMe.		
d	Kendskabet øges til 50%		Der foreligger ingen kendskabsmåling for 2024. Seneste kendskabsmåling for 2023 viste en andel på 35%, hvilket var en stigning på 11 procentpoint fra 2021.
2	Bred geografisk spredning		
a	1500 specialiserede vejledninger inden for drift, vækst, iværksætteri, Early Warning og Trade council forløb. Heraf 30% med +5 ansatte (450).	Realiseret 1530	475 virksomheder havde +5 ansatte. Ud af de 1530 vejledninger var 275 Early Warning forløb. Der er udover de 1530 vejledninger også gennemført vejledninger for 33 virksomheder fra andre regioner.
b	1000 kortere orienterende vejledninger	Realiseret 1139	Der er udover de 1139 også gennemført 40 korte vejledninger fra andre regioner.
c	2000 deltagere i events (fysisk eller virtuelt)	Realiseret 2023	Der har udover de 2023 deltagere også deltaget 563 fra andre regioner.

Nr.	Mål	2024	Kommentar
d	2000 deltagere i programforløb, events og/eller tilskudsmodtagere	Realiseret 5322	Udover de 5322 deltagere har 5325 deltaget fra andre regioner. Særligt programmet ift ukrainske iværksættere har haft mange deltagere.
e	Opsøgende indsats i samarbejde med 10 kommuner med målrettede tilbud om specialiseret vejledning til 500 virksomheder med +5 ansatte.	Realiseret 521	
3	Kvalitet, kompetencer og virksomhedernes tilfredshed		
a	Net Promotor Score på 70	Realiseret 88	
4	Knudepunktsfunktion		
a	Bæredygtighed; Gennem workshops faciliterer Erhvervshuset kompetenceudvikling og markedsdialoger for kommunernes indkøbsafdelinger og SMV'er.		Der afholdtes tre workshops om grøn kompetenceudvikling med inddragelse af kommunerne.
b	Digitalisering: Det etableres samarbejde med Erhvervshus Sjælland, KU, DTU, CBS, WeBuildDK, Force Technology, Alexandra Instituttet og Danish Life Science Cluster om udvikling af værditilbuddet "AI Boost".		Der er udviklet en række forskellige tilbud med AI-tjek, AI-testfaciliteter, videnworkshops og netværkstilbud. 235 virksomheder har deltaget i en eller flere aktiviteter, og der er gennemført 65 digitale modenhedstjek.
c	Internationalisering: Udvikling af tilbud til internationalt skaleringsparate virksomheder i samarbejde med relevante aktører.		Ni virksomheder deltog i "SaaS Masterclass", et program skræddersyet til skaleringsparate virksomheder, i samarbejde med TC og eksterne rådgivere.
d	Kvalificeret arbejdskraft: Erhvervshuset samarbejder med og henviser til relevante aktører inden for rekruttering og opkvalificering for at afhjælpe det store behov for kvalificeret arbejdskraft.		Erhvervshuset har styrket samarbejdet med Workindenmark, Copenhagen Capacity, eVejledning og eksterne rådgivere.

Nr.	Mål	2024	Kommentar
e	Virksomhedernes anvendelse af eksterne rådgivere skal være på 50%	Realiseret 47	Forretningudviklerne henviser til eksterne rådgiver og/eller offentlige tilbud i 85% af vejledningerne. Da det er op til virksomhederne, om hvorvidt de anvender disse henvisninger, er det vanskeligt at påvirke måltallet.
5	Effekt i virksomhederne		
a	Effekt ift mervækst (10 procentpoint), beskæftigelse (5 procentpoint) og omsætning (højere produktivitet) to år efter endt vejledning ift vækst og drift vejledninger holdt op imod sammenlignelige kontrolgrupper.		Seneste effektmåling, der omhandlede vejledte virksomheder i 2021 viste, at Erhvervshuset på alle tre mål lå over kontrolgruppen. Måltallene ift beskæftigelse og produktivitet blev opfyldt, men ikke mervækst, som lå på 4,4%. Effektmålingen fra Erhvervsstyrelsen for vejledte virksomheder i 2022 foreligger formentlig i Q2 2025.

3.7

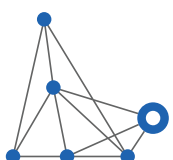
Afrapportering fra Erhvervshus Hovedstadens resultatkontrakt 2024

Erhvervshus Hovedstadens

Årsberetning 2024

Genvej til udvikling og vækst
for virksomhederne

Erhvervshus
HOVEDSTADEN

ehhs.dk

Indhold

Indledning	3
Effekt	4
Erhvervshus Hovedstaden	5
Bæredygtighed	6
Digitalisering	8
Internationalisering	10
Iværksætteri	12
Nationale erhvervsfremmeprogrammer	14
Hvad siger virksomhederne om vores vejledning?	15
Styrket synlighed og strategisk kommunikation	16
Kommunefordeling	19
Kontakt	20

Det med småt – om tallene i denne rapport

Virksomhederne kan gå igen på tværs af tilbud/aktiviteter. Der kan, for eksempel, sagtens være gennemført vækst/ drift-sparring med virksomheder, som også har deltaget i et programforløb. Deltagerne kan have deltaget i flere events og kan naturligvis også have modtaget specialiseret vejledning og derfor, i tillæg, være evalueret igennem resultatkontrakten. Der har været foretaget enkelte fejlregistreringer, som det ikke er muligt at korrigere. I løbet af året, og omkring datatræk, kan der forekomme adresse- og virksomhedsændringer (nedlukning m.m.). Ligeledes have vi deltagere ved vores events, som ikke har oplyst kommune, hvorfor en mindre del af deltagere er fordelt ud på alle kommunerne i regionen. Vi arbejder løbende med datavask, men der kan være enkelte fejl i adresser og kommuneplacering.

Indledning

I 2024 har flere end 5.000 virksomheder fået hjælp til at styrke deres konkurrenceevne og vækst. Vi har haft fokus på kerneområder som ESG-rapportering, anvendelse af kunstig intelligens, eksportmuligheder og digital markedsføring, mens tusinder af iværksættere har fået hjælp til at udvikle en levedygtig forretning. Og vi er glade for at konstatere høj effekt og tilfredshed med vores vejledning.

Der er gang i hjulene i hovedstadsregionen, som i 2024 har oplevet jobvækst, ikke mindst i industrien, samt en befolkningstilvækst, som er højere end resten af landet. En måling af virksomhedernes internationaliseringsgrad i 2024 peger samtidigt på, at hele 24% eksporterer, hvilket er en markant stigning siden forrige år. Det er en rigtig god nyhed for regionen og dansk økonomi, at så mange små og mellemstore virksomheder er internationalt konkurrencedygtige og har succes trods ofte vanskelige forhold på de globale markeder. Erhvervshuset har i 2024 prioriteret at understøtte virksomhedernes vej til eksport og internationalisering, så vi kan fastholde og styrke dansk konkurrenceevne og vækst.

2024 har også stået i bæredygtighedens navn. En måling i foråret viste, at 26% af virksomhederne har et højt bæredygtighedsfokus, men at der er uudnyttet potentiale – og for nogle et presserende behov – for at understøtte virksomhedernes arbejde med strategi, data og dokumentation af deres bæredygtighedsindsats. Det har vi i Erhvervshuset omsat til en bredspektret indsats for dels at gøre ESG-rapportering tilgængelig for små og mellemstore virksomheder, dels understøtte at bæredygtighed bliver et konkurrenceparameter, der kan give værdi på bundlinjen.

Kunstig intelligens kom for alvor på dagsordenen i årets løb, og Erhvervshuset har oplevet stor efterspørgsel på konkret viden

om, hvordan man anvender kunstig intelligens til at effektivisere driften, øge salg og udvikle nye forretningsmodeller.

Også hovedstadsregionens iværksættere har i årets løb i stor stil benyttet sig af Erhvervshusets mange tilbud til etablering, drift og vækst, ikke mindst igennem de to store programmer, IværksætterDanmark og Beyond Beta, som Erhvervshus Hovedstaden står for at implementere. Og vi kan med Regeringens nye iværksætterpakke se frem til yderligere tryk på hjælpen til iværksætterne.

Erhvervshusets bestyrelse har formuleret en strategi for 2024-2027 med en vision om at gøre hovedstadsregionen til en innovativ, internationaliseret og bæredygtig metropol-region i verdensklasse. Det er en vision, vi arbejder for at indfri i samarbejde med en lang række partnere, ikke mindst kommunerne. Sammen med kommunernes erhvervskonsulenter har vi i årets løb afholdt events, tilrettelagt en opsøgende indsats, skabt øget kendskab til de mange tilbud i erhvervsfremmesystemet og meget mere. Vi er glade for at konstatere, at vi er fælles om at ville gøre en forskel for virksomhederne og ser frem til at fortsætte samarbejdet i 2025!

Katrine Paaby Joensen, direktør i Erhvervshus Hovedstaden

Effekt for de vejlede virksomheder

BESKÆFTIGELSE

959
NYE JOB

= samlet mervækst på 12,8% i forhold til sammenlignelige virksomheder i vækstsegmentet

OMSÆTNING

578
MIO. KR.

= samlet mervækst på 4,4 % i forhold til sammenlignelige virksomheder i vækstsegmentet

PROGRAMTILSAGN

72
MIO. KR.

= fordelt på 942 virksomheder i hovedstadsregionen gennem Erhvervshusets programmer

PRODUKTIVITET

41.000
KR. PR. ANSAT

= mervækst pr. ansat på 0,3 % i forhold til sammenlignelige virksomheder i driftssegmentet

Vækstsegmentet omfatter virksomheder som har et vækstpotentiale. Driftssegmentet omfatter virksomheder, som ønsker at fastholde deres markedsposition gennem styrket konkurrenceevne

Kilde: Danmarks Statistik: Effektmåling fra Erhvervsstyrelsen, maj 2024. Danmarks Statistik har beregnet effekten af den vejledning, virksomhederne har modtaget af Erhvervshus Hovedstaden i 2021. Virksomhedernes udvikling er målt to år efter vejledningen og er sammenholdt med en sammenlignelig gruppe af virksomheder, som ikke har været i vejledning. Herved kan det afdækkes, hvilket bidrag vejledningen har givet virksomhederne på en række nøgletal.

Erhvervshus Hovedstaden ...

... er en investering i udvikling og vækst hos små og mellemstore virksomheder samt iværksættere i regionen. Vores mandat er bredspektret:

- Vi yder specialiseret, uvildig sparring om forretningsudvikling, der øger konkurrenceevnen, for eksempel inden for digitalisering, internationalisering og bæredygtighed.
- Vi afholder events og workshops, som giver brugbare indblik i aktuelle emner og inspiration til at komme i gang med omstilling og optimering.
- Vi skaber og administrerer programforløb, der tilbyder ny viden og værktøjer, samt tilskud til skræddersyet ekspertrådgivning om det, der skal til for at øge produktivitet og udvikling.
- Vi er knudepunkt for virksomhederne, rådgivere, erhvervsorganisationer, klynger og andre, der understøtter hovedstadsregionens erhvervsliv, så virksomhederne oplever enkel adgang til de mange muligheder i erhvervs- og innovationsfremmesystemet.
- Vi formidler vores faglige viden om forretningsudvikling og virksomhedernes behov eksternt og over for beslutningstagerne for at øge videnniveauet om SMV'ernes tilstand.

Kræfterne er samlet

Vi finansieres af de 29 hovedstadskommuner, inklusive Bornholm, i fællesskab. Ved at samle kræfterne i ét fælles tværkommunalt kompetencecenter som Erhvervshus Hovedstaden kan vi tilbyde virksomhederne specialiserede kompetencer, lang erfaring og høj faglighed.

En forskel for hele regionen

Vi brænder for at gøre en forskel. For den enkelte virksomhed og for samfundsøkonomien.

Målet er en innovativ, internationaliseret bæredygtig hovedstadsregion i verdensklasse. En region, hvor virksomhederne møder de bedste betingelser for opstart, drift og vækst.

Strategisk fokus frem mod 2027

I Erhvervshuset tilpasser vi løbende vores ydelser det, virksomhederne efterspørger. Frem mod 2027 har vi et særligt fokus på fire områder:

- 1: Bæredygtighed
- 2: Digitalisering
- 3: Internationalisering
- 4: Iværksætteri

Bæredygtighed

I 2024 begyndte EU's krav til de store virksomheder om bæredygtighedsrapportering at kunne mærkes hos mange små og mellemstore virksomheder. Samtidigt var bæredygtighed og cirkulær økonomi i stigende grad i fokus som en strategisk forretningsmulighed. Erhvervs- og erhvervsrådgivningen hjalp i 2024 virksomheder med at navigere i kravene og indfri mulighederne i en bæredygtig udvikling.

Vi tog i 2024 temperaturen på bæredygtigheden blandt hovedstadsregionens virksomheder. Analysen viste bl.a., at blandt virksomheder med 10+ ansatte har to tredjedele et stort eller medium stort fokus på bæredygtighed, og at mange arbejder med miljøvenlig produktudvikling og bæredygtig ressourceanvendelse. Samtidigt har de færreste en bæredygtighedsstrategi eller et klimaregnskab – noget, der for mange bliver en nødvendighed.

Vi har i de seneste år oplevet en støt stigende efterspørgsel på hjælp til at arbejde med bæredygtighed, som af mange bliver opfattet som kompliceret og ressourcetungt at kaste sig over. Erhvervs- og erhvervsrådgivningens eksperter har derfor fokuseret på vejledning og formidling af viden og værktøjer, der kan gøre arbejdet med bæredygtighed konkret og tilgængeligt.

Vi har vejledt om arbejdet med – og prioriteringen af – kravene om at dokumentere, hvordan man arbejder med miljø- og klimamæssige, sociale og ledelsesmæssige forhold, også kaldet ESG. Vi har udviklet og tilpasser løbende

Bæredygtighedshjulet, som er et værktøj, der gør det lettere at identificere udfordringer og muligheder samt prioritere de næste skridt for virksomheder, der er eller skal i gang med bæredygtighed.

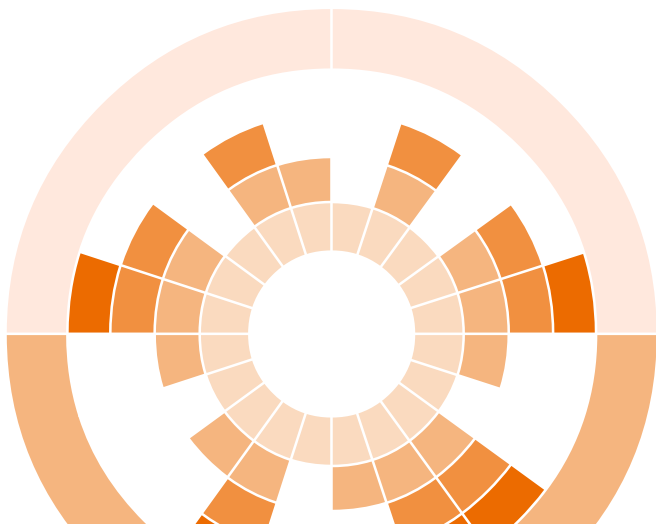
Cirkulære forretningsmodeller har også været i fokus i 2024 med etableringen af en lang række konkrete samarbejder om cirkulære værdikæder i regi af et EU-støttet program 'Closing Loops', ligesom virksomhederne har kunnet få støtte til grøn kompetenceudvikling og rådgivning i Virksomhedsprogrammets grønne spor.

Bæredygtighed – aktuelle emner:

- **Klimaregnskab og ESG-rapporteringskrav**
- **Grønne kompetencer**
- **Bæredygtige og cirkulære værdikæder.**

Programmuligheder inden for bæredygtighed i 2024

- **SMV:Grønne Kompetencer**
- **SMV:Grøn**
- **Bæredygtige værdikæder**
- **Miljømærker og standarder**
- **CO₂ Puljen**
- **Closing Loops**

Mørkegaard A/S: Bæredygtighed skal være en del af vores DNA

I de senere år har Mørkegaard arbejdet mere og mere strategisk og fokuseret med bæredygtighed og særligt med deres ESG-rapportering – ikke mindst på grund af øgede krav fra større samarbejdspartnere og kunder.

Et pilotprojekt i samarbejde med Salling Group satte turbo på Mørkegaards bæredygtighedsstrategi og arbejde med ESG-rapportering. Erhvervshus Hovedstaden har været med på sidelinjen med sparring og vejledning.

” Det, vi troede kun skulle være et kort sparringsforløb med Erhvervshuset, viste sig at blive et langvarigt parløb, hvor der hele tiden blev fulgt op og foreslået konkrete værktøjer, rådgivere og netværk. De har været en uundværlig sparringspartner, og vi var aldrig kommet så langt uden.

Julia Münnecke, Sustainability Manager, Mørkegaard A/S

Læs casen her: Bæredygtighed skal være en del af vores DNA

Digitalisering

Kunstig intelligens blev i årets løb for alvor gjort tilgængeligt for virksomhederne og for samfundet. I Erhvervshuset har vi i 2024 haft et særligt fokus på at klæde de små og mellemstore virksomheder på til anvendelsen af kunstig intelligens som værktøj til at styrke konkurrenceevnen og udvikle nye forretningsmuligheder.

En analyse af digitaliseringsgraden blandt hovedstadsregionens virksomheder i 2023 viste, at mange virksomheder har grebet mulighederne for at optimere deres forretning ved at digitalisere økonomi og administration, onlinemarkedsføring og e-handelsløsninger, mens langt færre anvender avancerede teknologier som kunstig intelligens og Big Data. Kun 12% oplyste, at de anvendte kunstig intelligens, og 77% havde ingen eller begrænset viden om mulighederne for at anvende kunstig intelligens til at udvikle deres virksomhed.

Erhvervshuset satte på den baggrund fokus på at formidle viden om kunstig intelligens og konkretisere anvendelsesmulighederne for de små og mellemstore virksomheder. Vi har kunnet konstatere en høj deltagelse til vores events og workshops.

Vores erfarne forretningsudviklere har samtidigt oplevet stor efterspørgsel på vejledning og stor tilfredshed med det "AI-tjek", vi udviklede for systematisk at kunne gennemgå effektiviserings- og udviklingspotentialer i virksomhederne.

Parallelt med udviklingen af kunstig intelligens er også cybersikkerhed blevet vigtigere at forholde sig til. Emnet er traditionelt ikke prioriteret højt af de små og mellemstore virksomheder, men vi fortsætter med at formidle viden og vejlede om risici og muligheder.

Med afsæt i en ny pulje fra Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse har vi ligeledes i årets løb sat fokus på mulighederne for at styrke konkurrenceevne og optimere driften gennem automatisering og anvendelse af robotter.

Digitalisering – aktuelle emner:

- **Kunstig intelligens**
- **Cybersikkerhed**
- **Digital markedsføring**
- **Automatisering og robotteknologi**

Programmuligheder inden for digitalisering i 2024

- **AI-Boost**
- **SMV:Digital**
- **Enterprise Europe Network (EEN)**
- **Styrket cybersikkerhed for SMV'er**

Etikk ApS vil være de bedste på markedet – og AI og bæredygtighed skal være drivkraften

For Etikk ApS er kundetilfredshed alt. Og ambitionerne er lige så høje, når det gælder bæredygtighed og brugen af den nyeste teknologi. Og det er her, AI kommer ind i billedet. For virksomheden, som leverer gardiner og markiser til private og virksomheder, vil bruge teknologien til at effektivisere rutineopgaver og optimere kundeoplevelsen.

**” Uden sparringen var vi ikke nået så langt. Erhvervs-
huset har været inde over hele vores strategiarbejde
og har kunnet give os meget konkrete input til, hvor vi
skulle sætte ind.**

Kristine Læk Ansbjerg, administrerende direktør, Etikk ApS

Læs casen her:

Etikk ApS vil være de bedste på markedet – og AI og bæredygtighed skal være drivkraften

Internationalisering

Hele 24% af de små og mellemstore virksomheder i hovedstadsregionen var eksportaktive i 2024. Og det på trods af fortsat geopolitisk uro og tendens til aftagende globalisering, der udfordrer de internationaliserede virksomheder. I Erhvervshuset prioriterer vi at hjælpe virksomheder, der er – eller er klar til at begive sig ud – på de globale markeder.

Det er imponerende, at 1 ud af 4 af de små og mellemstore virksomheder i hovedstadsregionen eksporterer, hvilket vores temperaturmåling i 2024 viste, og det udgør en stigning siden forrige år. Målingen viste ligeledes, at væksten er sket på nærmarkedene, og at en del virksomheder har rykket deres leverandørkæder tættere på Danmark. Det vidner om både konkurrencedygtighed og evne til at navigere på globale markeder, hvor uforudsigelighed er blevet en konstant.

10% af virksomhederne vil gerne i gang med eksport, men det er vores erfaring, at mange går i gang uden en strategi, og det kan betyde fejl og omkostninger, der kunne være undgået. Vi har derfor udviklet et 'Internationaliserings-tjek' som redskab til at gennemgå muligheder og udfordringer, som virksomhederne skal forholde sig til, så de kan få mest ud af deres internationale potentiale.

Erhvervshusets forretningsudviklere har i 2024 hjulpet eksportparate virksomheder med eksportstrategi, markedsindsigt og adgang til samarbejdspartnere på globale markeder, herunder igennem det europæiske netværk Enterprise Europe Network og igennem sam-

arbejde med the Trade Council, som har et globalt netværk af handelsrådgivere på de danske ambassader.

Vi har i samarbejde med bl.a. the Trade Council implementeret et internationaliseringsforløb, inklusive markedsbesøg, målrettet hhv. softwarevirksomheder og life science-virksomheder, som udgør styrkepositioner i hovedstadsregionen. Ligeledes har vi assisteret virksomhederne med adgang til eksportrådgivning gennem Virksomhedsprogrammets eksportspor.

Internationalisering – aktuelle emner:

- **Geopolitisk uro og forsyningskæder**
- **Markedsindsigter – vælg det rigtige eksportmarked**
- **Skalering via internationalisering**

Programmuligheder inden for internationalisering i 2024

- **SMV:Eksport**
- **Enterprise Europe Network (EEN)**
- **MasterClass i International Skalering**
- **Erhvervsfyrtårn Life Science**
- **Beyond Beta**

Nupo har fundet tilbage til rødderne og satser nu på global vækst

Med en ambitiøs rebranding-strategi har Nupo fundet vej ud på de internationale markeder. I dag sælges Nupos produkter i mere end 30 lande, og virksomheden har etableret stærke samarbejder bl.a. med Tysklands største vægttabsklinik.

I den forbindelse har Nupo fået sparring af Erhvervshuset om både den overordnede forretningsstrategi, brandstrategi og eksport.

” Der er ingen tvivl om, at vi med kyndig vejledning fra Erhvervshuset har accelereret vores internationale skalering.

CEO Peter Wedelheim, Nupo

➤ [Læs casen her: Nupo har fundet tilbage til rødderne og satser nu på global vækst](#)

Iværksætteri

Med regeringens iværksætterstrategi blev der i 2024 sat yderligere fokus på vigtigheden af iværksætteri for Danmark og dansk økonomi. Tusinder af hovedstadsregionens iværksættere har i årets løb fået hjælp til etablering, drift og skalering igennem Erhvervshusets store iværksætterprogrammer og gennem individuel vejledning.

Debatten om betydning af iværksætteri fik fornyet momentum i 2024, hvor regeringens iværksætterpakke blev vedtaget. I Erhvervshuset har vi mange års erfaring med at hjælpe iværksættere. Og vi ved, at iværksættere har forskellige erfaringer, kompetencer, ambitioner og drømme – men er fælles om at være drevet af at gøre en idé til virkelighed. Vi hjælper dem alle på forskellig vis.

Vi tilbyder introworkshops til de nyeste virksomheder og sikrer på virksomhedsguiden.dk opdateret og let tilgængelig information om, hvad der skal til for at etablere og drive en virksomhed i den første tid.

Erhvervshuset vejleder med udgangspunkt i den enkelte iværksætters virksomhed og arbejder bl.a. tæt sammen med både Innovationsfonden og Danmarks Eksport- og Investeringsfond for at styrke broen til udviklings- og finansieringsmuligheder for innovative startups.

Erhvervshuset er også operatør på Danmarks store Iværksætterprogrammer, som tilbyder kompetenceudvikling og rådgivning til både den brede gruppe af iværksættere og til dem, som har vækstambitioner. Som noget nyt introducerede vi i vores acceleratorprogram, Beyond Beta, et internationaliseringsfokus for at forberede de vækstparate på international vækst.

Iværksætteri – aktuelle emner:

- **Finansiering og skalérbarhed**
- **Go-to-market strategi**
- **Internationalt mindset**
- **Demokratiske virksomheder**

Programmuligheder inden for iværksætteri i 2024

- **Iværksætterdanmark**
- **European-Ukrainian Hub**
- **Beyond Beta**
- **Erhvervsfyrtårn Life Science**

Jeg har lært også at arbejde PÅ min virksomhed

På et NextStep-forløb gennem Iværksætterdanmark fik Laura Terkildsen ikke bare styr på sin automatiske e-mail-velkomstserie. Hun lærte også, at det har stor værdi at arbejde strategisk med sin virksomhed. Laura står bag virksomheden Laura Lava, som hjælper kvinder med at bruge det tøj, de allerede har i skabet.

” Det har været både sjovt og udbytterigt at lære nyt. Faktisk dukkede NextStep op, lige da jeg var på vej ud over kanten. Jeg havde simpelthen knoklet så hårdt for hvert eneste salg virkelig længe og havde brug for en håndsrækning udefra

Laura Terkildsen, indehaver af Laura Lava

Læs casen her: Jeg har lært også at arbejde PÅ min virksomhed

Nationale erhvervsfremmeprogrammer

Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse vedtog i 2024 en strategi for virksomhedsudvikling i Danmark, der fokuserer på at understøtte virksomhedernes omstillingsevne og fremme danske styrkepositioner. Strategien fokuserer på syv signaturprojekter, hvor Erhvervshuset spiller en rolle i at gennemføre fire af dem.

Erhvervshuset udfylder en vigtig rolle som operatør for en række af Danmarks Erhvervsfremmebestyrelses signaturprogrammer. Det drejer sig om følgende programmer, hvor virksomhederne kan søge tilskud til rådgivning, investeringer og/eller deltage i kompetenceudviklingsforløb.

Virksomhedsprogrammet, har udviklingssporene SMV:Grøn, SMV:Grønne Kompetencer, SMV:Digital, SMV:Eksport, SMV:Vækstpilot og SMV:PRO. Her kan virksomhederne søge om tilskud til ekspertrådgivning ifm. udviklingsopgaver og få adgang til kompetenceløft. I 2024 fik virksomheder i hovedstadsregionen 371 tilsagn om i alt 36,75 mio. kr. i støtte i Virksomhedsprogrammet. Herudover deltog en lang række virksomheder i workshops.

Erhvervshus Hovedstaden er operatør på **Iværksætterprogrammerne**. I **Iværksætterdanmark** deltog mere end 641 iværksættere fra hovedstadsregionen i kompetenceudviklingsworkshop i 2024, mens 156 også modtog tilskud til ekspertrådgivning, som kunne hjælpe dem videre på rejsen. I vores vækstaccelerator, Beyond Beta, som er Danmarks største, deltog 56 unikke vækstiværksættervirksomheder fra regionen i et intensivt og specialiseret udviklingsforløb, der kan hjælpe dem til at indfri deres vækst- og innovationspotentiale. Ligeledes kunne vi i 2024 være stolte af at have hjulpet 537 unikke ukrainske iværksættere med kompetenceudvikling til at starte og udvikle deres egen virksomheder og understøtte genopbygning af Ukraine.

Hovedstadsregionen er også udgangspunkt for **Erhvervsfyrtårn Life Science**, der – med udgangspunkt i den markante styrkeposition, som sundheds- og velfærdssektoren udgør i vores geografi – skal skabe innovative sundhedsløsninger, der kan skaleres nationalt og internationalt. Erhvervshus Hovedstaden bidrager særligt til at understøtte små og mellemstore virksomheders salg til det offentlige sundhedsvæsen samt skalering af deres løsninger. I 2024 deltog 58 hovedstadsvirksomheder i kompetenceudvikling, innovationsprojekter og/eller markedsbesøg.

Erhvervshuset bidrager til hovedstadsregionens **grønne omstilling** gennem programmet **Closing Loops**, der skal bidrage til at omstille Danmark til en cirkulær og ressourceeffektiv økonomi. Programmet eksekverer en stærk og effektiv portefølje af værdikædesamarbejder, som bidrager til reduktion af virksomheders ressourceforbrug og affaldsmængder. I 2024 blev der iværksat værdikædesamarbejder, der involverede 45 virksomheder i hovedstadsregionen

Virksomhederne i hovedstadsregionen kan også få hjælp på en lang række andre områder, såsom anvendelse af kunstig intelligens gennem **'AI-Boost'** eller til arbejdet med bæredygtige værdikæder, kundedata eller IP-rettigheider.

Sidst, men ikke mindst, tilbyder vi økonomisk udfordrede og kriseramte virksomheder uvildig og fortrolig sparring og rådgivning igennem programmet **'Early Warning'**. 280 virksomheder fik hjælp i 2024, hvoraf knap 60% fortsatte deres forretning.

Hvad siger virksomhederne om vores vejledning?

I Erhvervshuset ønsker vi hele tiden at udvikle os og blive bedre, og derfor evaluerer vi løbende tilfredsheden med vores arbejde hos de virksomheder, vi møder.

Vi sikrer, at virksomhederne udvikler sig

Vi er glade for at konstatere, at vi overordnet set er med til at fremme udviklingen i de virksomheder, vi vejleder. På spørgsmålet "I hvilken grad vurderer du, at vejledningen vil bidrage til den videre udvikling af virksomheden?" svarer hele 70% "I høj grad", mens 27% svarer i nogen grad. Samlet betyder det, at 97% af virksomhederne er af den opfattelse, at vi bidrager til deres udvikling.

70%

Virksomhederne vil gerne anbefale os

At virksomhederne ønsker at anbefale os til andre virksomheder, er afgørende for vores arbejde. For at måle virksomhedernes villighed til at anbefale os, anvendes Net Promoter Score (NPS), hvor der arbejdes med en skala fra –100 til +100. Jo højere tallet på skalaen er, jo mere er virksomhederne villige til at anbefale os. Erhvervshus Hovedstadens NPS er på 88. Det er generelt set en meget høj score på tværs af brancher, hvilket fortæller om en høj grad af loyalitet blandt de virksomheder, Erhvervshuset hjælper.

88

NPS

Styrket synlighed og strategisk kommunikation

I 2024 har vi fortsat haft fokus på at øge kendskabet til Erhvervs-
hus Hovedstaden blandt små og mellemstore virksomheder i
hovedstadsregionen. Det har vi gjort gennem kommunikation mål-
rettet virksomhedernes forskellige behov, hvilket har understøttet
vores mission om at være en værdifuld partner i hele regionen.

Vi har skabt klare og relevante budskaber, der fremhæver vores værditilbud – som fx personlig vejledning – og favner virksomheder på tværs af udviklingsstadier og brancher. Samtidig har vi aktivt markedsført vores events og programtilbud for at tiltrække virksomheder og give dem inspiration, netværk, viden og indsigt og konkrete værktøjer til deres udvikling. Vores kommunikation har

især fokuseret på temaer som AI, vækst, eksport og grøn omstilling, formidlet gennem en bred vifte af kanaler for at sikre både rækkevidde og relevans og møde virksomhederne dér, hvor de søger information: Presse, sociale medier som LinkedIn, events og workshops, målrettede nyhedsbreve samt direkte opsøgende indsats på tværs af regionens kommuner.

I samarbejde med udvalgte kommuner har vi taget direkte kontakt til over 500 virksomheder for at øge kendskabet til vores sparrings-
tilbud, tilskudspuljer og netværk af private rådgivere. Vi har desuden deltaget aktivt i kommunale arrangementer og erhvervs-
konferencer, hvor vi har holdt oplæg for at styrke vores synlighed og skabe værdi for deltagerne.

+500

I samarbejde med udvalgte kommuner har vi taget direkte kontakt til over 500 virksomheder

Vi har afholdt mere end 50 webinarer og seminarer med over 2.300 deltagere, hvor vi har sat fokus på aktuelle temaer som AI, bæredygtighed, markedsføring og eksport. Disse arrangementer har skabt en platform for videndeling, netværk og introduktion af konkrete værktøjer, som virksomhederne har kunnet bruge direkte i deres forretnings-
udvikling.

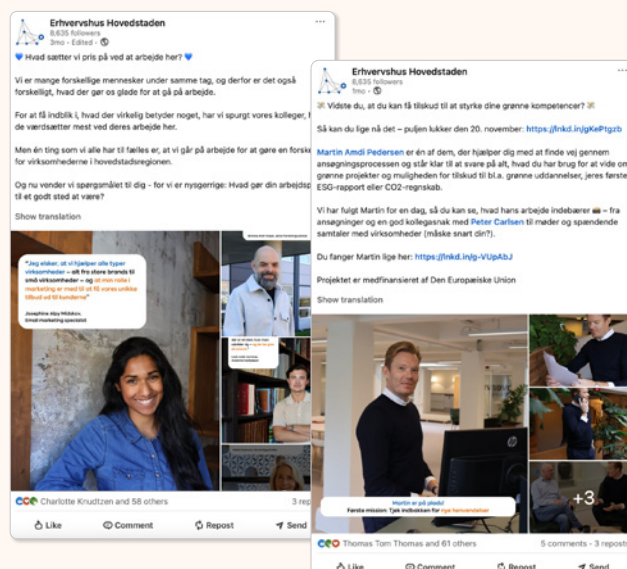
+2.300

personer deltog i et eller flere af vores +50 webinarer og seminarer afholdt i 2024

På LinkedIn har vi engageret vores målgruppe med målrettet indhold og skabt dialog om aktuelle emner. I 2024 øgede vi antallet af følgere til over 8.500, og antallet af gennemsnitlige visninger pr. opslag er steget fra 432 i januar 2024 til 1.570 i november. Denne indsats har styrket vores tilstedeværelse og skabt en vigtig kanal for interaktion og viden-delning med virksomheder i hele regionen.

+8.500

engagerede følgere i vores målgruppe på LinkedIn

Flere end 3.096 nye virksomheder har tilmeldt sig vores nyhedsbreve i 2024. Nyhedsbrevene leverer målrettet og relevant information om bl.a. tilskudsmuligheder og arrangementer, og de har givet virksomhederne et dybere kendskab til de mange tilbud, vi stiller til rådighed.

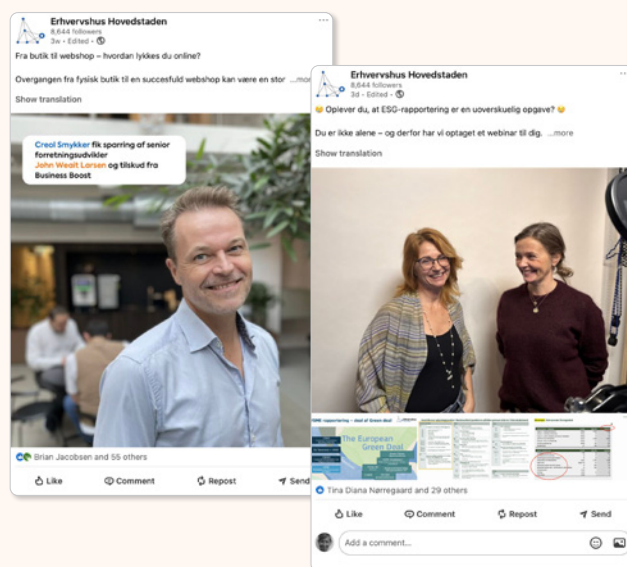
+3.096

nye virksomheder har tilmeldt sig vores nyhedsbrev

Vores organiske rækkevidde på tværs af platforme har oplevet en støt vækst i løbet af året, hvilket skyldes en kombination af målrettet indholdsstrategi, forbedret performance på både LinkedIn og i vores nyhedsbreve samt et øget engagement fra vores fællesskaber, herunder medarbejdere, der aktivt deler indhold på LinkedIn. De seneste fire måneder af 2024 lå vi i gennemsnit 50% over målet på de 100.000 organiske visninger pr. måned.

+100.000

organiske visninger pr. md. på LinkedIn

Gennem nationale, regionale og fagmedier har vi delt historier om virksomheder, vi har vejledt og fremhævet erhvervsfremmemulighederne. Vi har også bidraget med faglige indlæg inden for eks. AI, bæredygtighed og cybersikkerhed. Denne indsats har samlet resulteret i flere end 50 artikler, debatindlæg samt tv- og radioindslag, som yderligere har styrket vores synlighed.

+50

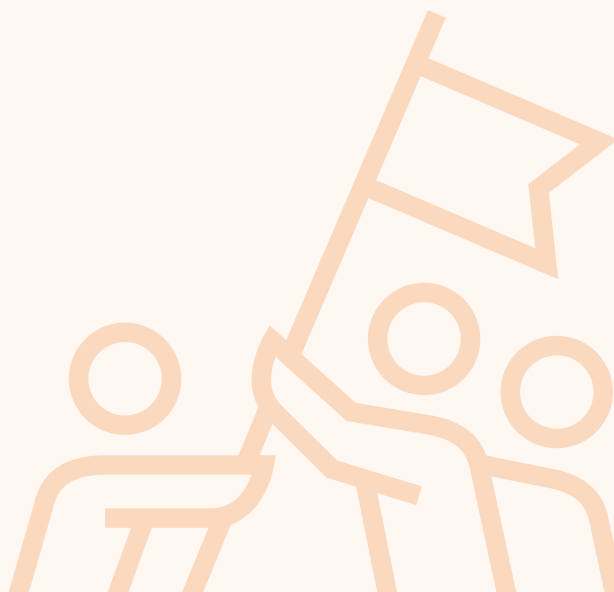
omtaler i lokale, regionale og nationale medier samt podcasts, radio og tv.

Sammen med udvalgte kommuner har vi besøgt et bredt udsnit af de virksomheder, vi vejleder og har udarbejdet cases baseret på disse besøg. Disse cases har skabt positiv presseomtale og er blevet brugt aktivt i vores kommunikation for at inspirere andre virksomheder og styrke kendskabet til vores tilbud.

Vores samlede indsats har haft til formål at styrke Erhvervshus Hovedstadens synlighed og sikre, at endnu flere virksomheder i regionen kender til og drager nytte af vores tilbud.

I 2024 har vi desuden investeret i nye digitale platforme med det formål at forbedre vores kommunikation, skabe mere målrettet interaktion med virksomhederne og gøre det endnu lettere for dem at få adgang til vores vejledning og tilbud. Vi ser frem til at fortsætte indsatsen for øget kendskab i 2025.

Kommunefordeling

Region Hovedstaden	Driftsforløb inkl. Early Warning	Vækstforløb	RK-Øvrige / korte forløb	Iværksætter- intro, webinarer og workshops	Virksomheds- programmet	Øvrige programmer	Ukraine indsats	Total pr. kommune
Albertslund	7	15	19	39	19	36	42	177
Allerød	8	13	11	29	12	11	9	93
Ballerup	15	20	15	54	23	51	62	240
Bornholm	23	3	70	37	28	41		202
Brøndby	22	12	22	34	15	14	5	124
Dragør	5	6	6	11	3	19	8	58
Egedal	17	6	11	31	12	11	42	130
Fredensborg	16	8	27	22	12	38	4	127
Frederiksberg	49	40	65	111	40	162	246	713
Frederikssund	6	6	12	27	5	32	22	110
Furesø	29	11	25	49	18	29	34	195
Gentofte	31	21	37	111	48	82	155	485
Gladsaxe	23	13	41	90	28	51	85	331
Glostrup	13	4	13	31	14	12		87
Gribskov	17	5	10	49	14	24	19	138
Halsnæs	10	8	4	20	8	12	17	79
Helsingør	31	23	33	82	33	33	5	240
Herlev	16	9	17	46	24	27	15	154
Hillerød	25	17	22	69	33	26	28	220
Hvidovre	17	17	18	47	32	40	38	209
Høje-Taastrup	24	6	19	45	27	50	20	191
Hørsholm	15	5	17	61	19	27	33	177
Ishøj	12	6	5	20	11	13	16	83
København	389	262	521	668	447	981	981	4249
Lyngby-Taarbæk	28	22	29	59	23	74	162	397
Rudersdal	34	23	38	117	34	84	9	339
Rødovre	20	12	15	30	23	39	115	254
Tårnby	22	5	12	24	9	27	18	117
Vallensbæk	5	3	5	10	5	8	59	95
Samlet i regionen	929	601	1139	2023	1019	2054	2249	10014
Andre kommuner	18	15	40	563	256	3351	1718	5907
Total	947	616	1179	2586	1275	5405	3967	15921

Erhvervshus Hovedstaden har i 2024 hjulpet i alt 5.085 unikke virksomheder i hovedstadsregionen samt flere tusinde førstartere, der endnu ikke har etableret sig med cvr. nummer.

Nysgerrig?

Vil du vide mere om Erhvervshusets arbejde, så kontakt

Forretningsudviklingschef Flemming Troelsen

T: 30 10 80 92

E: ftr@ehhs.dk

3.8

Aftale om Rød løber for produktionsvirksomheder

Politisk aftale om Rød løber for produktionsvirksomheder 2024-27

- Der igangsættes en **rød løber for produktionsvirksomheder**.
 - attraktive vilkår for etablering, udvidelse og omdannelse af produktionsanlæg.
- **2 hovedspor:**
 - 1) Én indgang til produktionsvirksomheder i Erhvervsstyrelsen**
 - sikre et mere smidigt forløb for de nødvendige godkendelser til at udvide og etablere produktionsfaciliteter.
 - 2) 5 nye industriparker** med særlige muligheder ift. beliggenhed og erhvervsmæssig infrastruktur, der er forbeholdt produktionsvirksomheder.

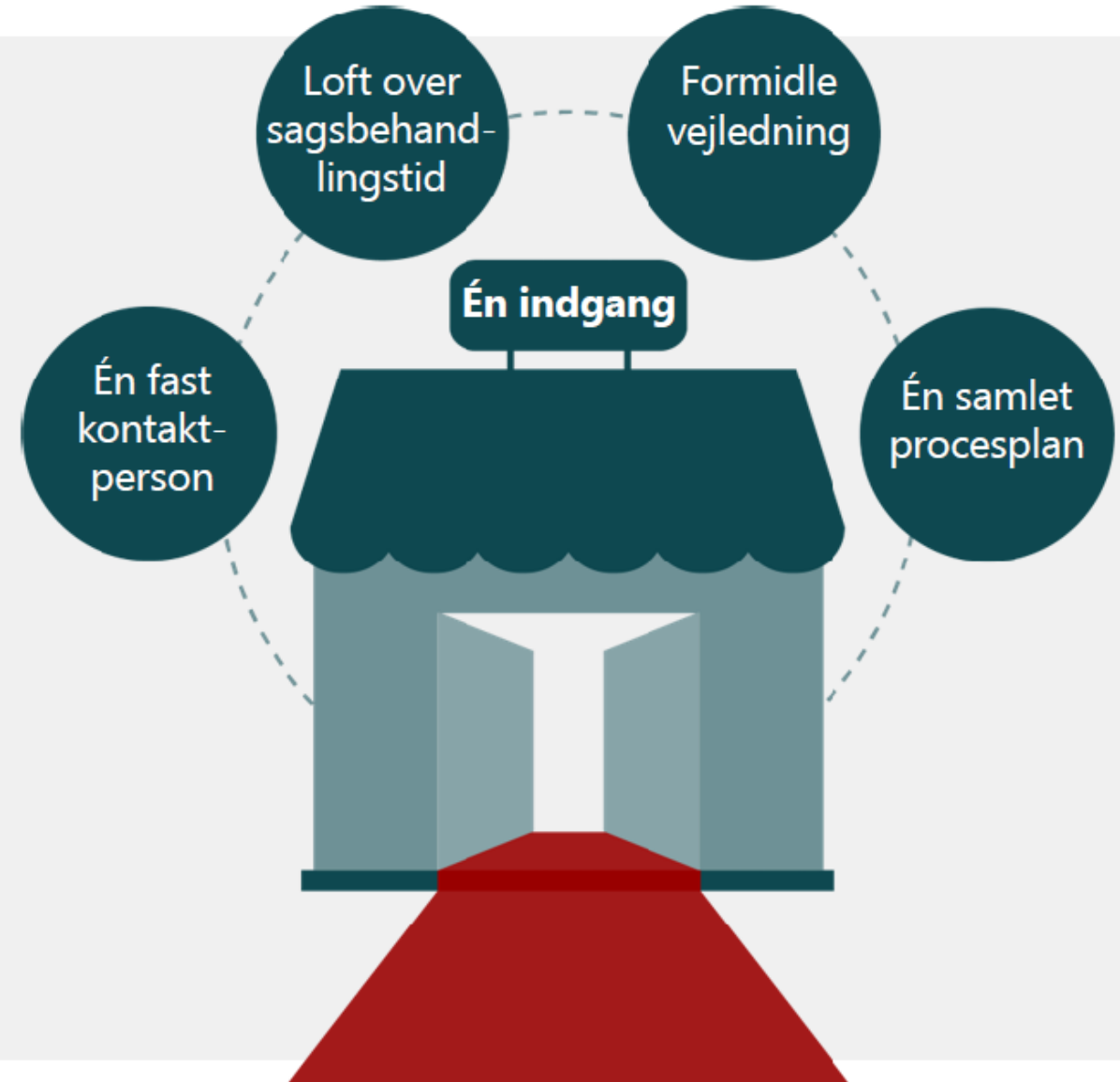
Nyt lovgrundlag. Forventes fremsat april I 2025 med ikrafttrædelse 1. juli 2025.

Én indgang til produktionsvirksomheder – åbner 2. kvartal 2025

Virksomheder i Én indgang får:

- **Én fast kontaktperson** på tværs af kommuner og statslige myndigheder.
- **Én samlet procesplan** med oversigt over alle nødvendige tilladelser, dispensationer m.v.
- **Lovfastsatte sagsbehandlingslofter** på højst 18 måneder.

Én indgang til produktionsvirksomheder

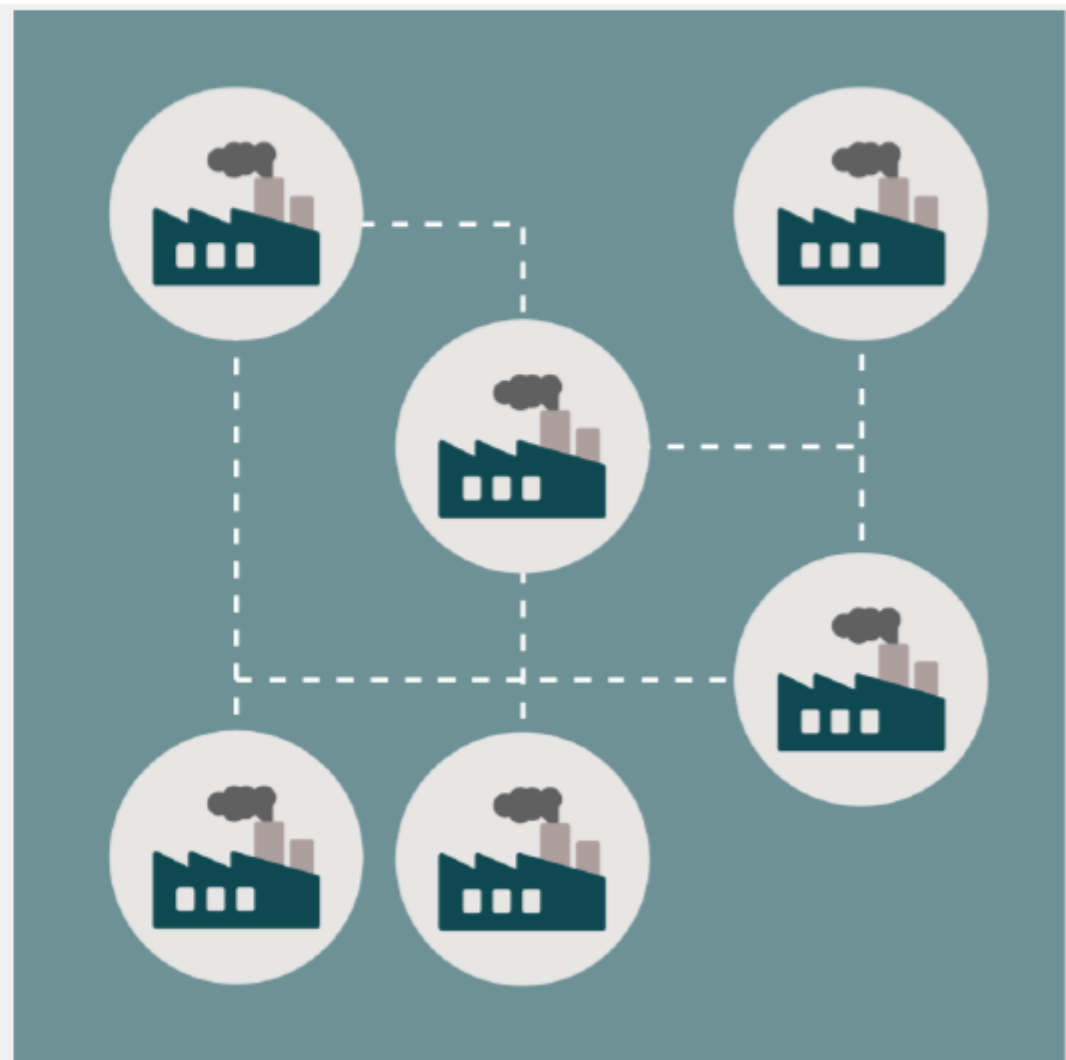
- Adgangskriterier

Adgangskriterier

- **Virksomheden fremstiller nettonul-teknologier** (NZIA-forordning) eller udvinder, forarbejder eller genanvender kritiske råstoffer (CRMA-forordning).
- **Godkendelsesprocessen er kompleks** dvs. tilladelser, dispensationer og lign. til at etablere eller udvide produktion skal indhentes både i staten og i kommunen.
- **Virksomheden vil foretage en investering af 100 mio. kr.**
- **Virksomheden ønsker at etablere sig, udvide eller omdanne sine aktiviteter i en industripark**

Statslig udpegning af 5 industriparkեր

- **Formål:** At sikre egnede arealer med adgang til den **nødvendige erhvervsmæssig infrastruktur**, herunder blandt andet el, vand, transport og afledning af spildevand.
- **Hvilke arealer?:** Arealer kan ligge i **forlængelse af eksisterende områder**, der allerede er eller bliver udlagt til produktionserhverv, eller **i det åbne land**.

Industriparker - udvælgelseskriterier

Jf. den politiske aftale forudsættes følgende:

- et kommunalt ønske, herunder kommunalt engagement i at understøtte udviklingen af de indmeldte arealer,
- en betydelig erhvervsinteresse,
- den nødvendige erhvervsmæssige infrastruktur bl.a. elnet, vand, varme, gasnet, eller hvor der planlægges herfor,
- den nødvendige transportinfrastruktur, eller hvor der planlægges herfor,
- nærhed til arbejdskraft fx uddannelsesinstitutioner og internationale skoler, eksisterende erhvervsklynger mm., og
- hvor der ikke er beskyttet natur eller naturnationalparker.

Det følger af den politiske aftale og lovudkast at:

- Udpegning af et område som industripark giver virksomhederne adgang til en **one-stop-shop (én indgang)**.
- Områderne kan **udpeges inden den fysiske planlægning er fuldendt**, men udpegningen indeholder ikke noget plangrundlag i sig selv.
- **Kommunerne skal som udgangspunkt forestå den fysiske planlægning** efter planlovens regler.
- For områder, der ikke ligger i tilknytning til eksisterende bebygget byzone, vil ministeren for byer og landdistrikter meddele tilladelse til planlægning for et **afgrænset areal til byzone** – altså industriparker i **det åbne land**
- Der skal ved udpegning af industriparkerne lægges vægt på **en geografisk fordeling** i hele landet.

3.8

Aftale om Rød løber for produktionsvirksomheder

Konklusion på dialog mellem regeringen og KL vedr. en styrket indsats for produktionsvirksomheder i Danmark

I november 2024 blev der indgået politisk *aftale om Rød løber til produktionsvirksomheder* mellem regeringen, Danmarksdemokraterne, Socialistisk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti og Radikale Venstre. Ambitionen med aftalen er, at det skal gøres hurtigere og mere smidigt for danske og udenlandske produktionsvirksomheder at etablere eller udvide produktionsfaciliteter. Det følger af aftalen, at *"regeringen vil gå i dialog med KL med henblik på at styrke samarbejdet om en hurtigere og mere smidig sagsbehandling af tilladelser til etablering eller udvidelse af produktion på tværs af kommunale og statslige myndigheder"*.

På baggrund af denne dialog er Erhvervsministeriet og KL enige om at styrke samarbejdet ved følgende:

Etablering af hjemmel til tværkommunalt samarbejde

Erhvervsministeriet og KL foreslår at arbejde for at tilvejebringe en hjemmel til, at kommunerne kan styrke deres samarbejde på tværs og foretage tværkommunal myndighedsbehandling mhp. at udnytte ressourcerne på området bedst muligt. Det foreslås, at samarbejdet konkret vil tage afsæt i, at myndighedsopgaver kan delegeres fra en kommunalbestyrelse til administration i andre kommuner. På den baggrund foreslås hjemmel hertil indarbejdet i lovforslag om én indgang for etablering og udvidelse af produktionsanlæg og om statslig udpegning af industriparker.

Et tæt samarbejde mellem kommunerne og "Én indgang"

Erhvervsministeriet og KL støtter op om, at det skal være hurtigere for produktionsvirksomheder at opnå tilladelser til at etablere eller udvide produktion. Erhvervsministeriet og KL vil derfor i regi af one-stop-shoppen løbende drøfte, hvordan sagsbehandlingstiden kan forkortes og koordinationen mellem myndighederne forbedres mhp. en hurtigere og mere smidig sagsbehandling af tilladelser på tværs af kommunale og statslige myndigheder. Forslag til justeringer af regler vil indgå i det servicetjek af reglerne der følger af den politiske aftale, og som gennemføres i løbet af 2025.

Erhvervsministeriet og KL lægger som led i dette op til, at der igangsættes en kortlægning af barrierer og forenklingspotentialer i de godkendelsesprocesser, det kræver at etablere nye produktionsfaciliteter.

Industriparker

Erhvervsministeriet og KL ser perspektiver i, at der gennem industriparker kan tilvejebringes attraktive placeringsmuligheder, hvor der kan investeres i produktionsfaciliteter i nærheden af eksisterende eller kommende relevant erhvervsmæssig infrastruktur, herunder ift. transport, el, spildevand, arbejdskraft mv. Staten og kommunerne vil samarbejde om at identificere attraktive områder, som markedsføres internationalt som 'industriparker'. Jf. aftale om Rød løber for produktionsvirksomheder vil aftalepartierne tage stilling til udpegning af nye industriparker inden udgangen af 2025.

Styrket hjælp til produktionsvirksomheder via erhvervsfremmesystemet

Erhvervsministeriet og KL er enige om, at erhvervsfremmesystemet, fra Virksomhedsguiden og erhvervshusene til den lokale erhvervsservice i kommunerne, i dag spiller en vigtig rolle i at bidrage til at styrke vilkårene for produktionsvirksomhederne. Erhvervsministeriet og KL vil derfor løbende se på, hvordan erhvervsfremmesystemet kan være med til at understøtte indsatserne i regi af rød løber og ambitionen om at skabe konkurrencedygtige vilkår for produktionsvirksomheder i Danmark.

3.10

Afrapportering på Social- og Boligstyrelsens centrale udmelding om sårbare gravide med rusmiddelbrug

GRAVIDE MED SKADELIGT RUSMIDDELBRUG Forny et behandling

De administrative styregrupper på det specialiserede socialområdes besvarelse af:

Social- og Boligstyrelsens anmodning om forny et behandling af den centrale udmelding vedrørende Døgnbehandlingsindsats til udsatte gravide med et skadeligt rusmiddelbrug

Af rapportering 31. maj 2025

Forord

De fem kommunale formænd for De Administrative Styregrupper fremsender hermed en rapport til Social- og Boligstyrelsen vedrørende den fornyede behandling af den centrale udmelding om gravide kvinder med skadeligt rusmiddelbrug og behov for højt specialiseret døgnindsatser.

Der skal lyde en tak til de regionale Familieambulatorier for at stille op og dele viden og erfaringer om målgruppen i forbindelse med udarbejdelse af rapporten.

Styregruppeformændene har besluttet at udfærdige én samlet besvarelse på den centrale udmelding, som er gældende for de fem KKR-områder.

Styregruppeformændene ser frem til den videre dialog med Social- og Boligstyrelsen.

Rigtig god læselyst.

På vegne af de 98 kommuner,

Med venlig hilsen

Lotte Henriksen, socialchef, Aarhus Kommune

Henrik Aarup-Kristensen, direktør, Brønderslev Kommune

Morten Bøgelund Andersen, direktør, Greve Kommune

Søren Trier Høisgaard, direktør, Egedal Kommune

Mette Heidemann, direktør, Fredericia Kommune

Indhold

Resumé.....	3
1. Indledning.....	4
1.1 Baggrund	4
1.2 Social- og Boligstyrelsens begrundelse for den fornyede centrale udmelding.....	5
1.3 Organisering omkring afrapporteringen	5
2. Perspektiver på Social- og Boligstyrelsens vurdering af målgruppen	7
3. Indsatsen for målgruppen	10
3.1 Regionernes arbejde med målgruppen	10
3.2 Kommunernes arbejde med målgruppen	11
3.3 Samarbejdsaftaler	11
4. Afrapportering.....	14
4.1 Konkret løsningsforslag	14
4.1.1 Tidsperspektiv – formaliserede samarbejder	16
4.1.2 Forslag til finansiering.....	16
4.1.3 Tidsperspektiv - etablering	16
4.2 Sundhedsreformen	16
5. Konklusion	18
6. Perspektivering.....	19
7. Bilagsoversigt.....	20

Resumé

Denne afrapportering indeholder de fem administrative styregruppers behandling af Social- og Boligstyrelsens centrale udmelding vedr. udsatte gravide med et skadeligt rusmiddelbrug og behov for højt specialiseret døgnindsatser.

Kommunernes besvarelse af denne centrale udmelding tager udgangspunkt i Social- og Boligstyrelsens vurdering af behovet for døgnbehandlingstilbud til målgruppen, målgruppens kompleksitet, målgruppens størrelse, samt at ekspertisen til håndtering af målgruppen er i Familieambulatorierne.

Sundhedsreformen medfører en omstrukturering af sundhedsopgaverne, hvor regionerne overtager en række opgaver fra kommunerne. På nuværende tidspunkt er det uklart, hvor ansvaret for en højt specialiseret døgnbehandlingsindsats til målgruppen med særligt komplekse problemer placeres. Kommunerne vurderer, at en sådan indsats primært er en sundhedsopgave, som ikke naturligt hører under kommunernes ansvarsområde og som derfor bør placeres i regionalt regi og i tilknytning til de regionale familieambulatorier som i forvejen varetager den specialiserede indsats ift. målgruppen.

På den baggrund er det kommunernes vurdering, at de foreslåede døgnbehandlingspladser bør etableres i forbindelse med de regionale Familieambulatorier, og med fuld statslig finansiering.

Kommunernes opgaver på området er at etablere helhedsorienterede indsatser målrettet både kvinder med misbrug, børnene og familierne. Kommunerne løser opgaverne i samarbejde med Familieambulatorierne. Det arbejde vil naturligvis også indbefatte samarbejde med et døgnbehandlingstilbud. Både på det praktiske samarbejdende plan og forhold til opdatering af de allerede eksisterende samarbejdsaftaler.

Hvem er målgruppen, og kommunernes arbejde hermed: Målgruppen er udsatte gravide kvinder med skadeligt rusmiddelbrug, som har behov for døgnbehandlingsindsatser. Kommunerne har rapporteret at de gravide, når de er identificeret, altid tilbydes en helhedsorienteret, tværfaglig og individuel indsats, ofte forankret i matrikelløse indsatser i nærmiljøet. Familieambulatorierne spiller en central rolle i at møde og behandle denne målgruppe.

Datagrundlag: Social- og Boligstyrelsen har vurderet, at målgruppen udgør 83 kvinder på landsplan. Data viser, at ud af disse kvinder har 36% modtaget misbrugsbehandling før familieanbringelsen, og 19% har modtaget misbrugsbehandling samtidig med døgnopholdet. Der er således tale om en begrænset målgruppe på henholdsvis 30 og 16 gravide.

Kommunernes dialog med Familieambulatorierne: Der er behov for et fortsat stærkt samarbejde mellem kommunerne og Familieambulatorierne. Familieambulatorierne har specialiseret viden og tilbud til gravide med rusmiddelproblematik og samarbejder tæt med føde- og børneafdelingerne samt psykiatrien. Kommunerne og Familieambulatorierne arbejder allerede godt sammen om at sikre en helhedsorienteret indsats for målgruppen.

1. Indledning

1.1 Baggrund

Social- og Boligstyrelsen har med lov om social service § 13 b, stk. 2 og 3 kompetence til at udmelde målgrupper og særlige indsatser til kommunalbestyrelserne, hvis Social- og Boligstyrelsen vurderer, at der er behov herfor. Social- og Boligstyrelsen kan således gennem centrale udmeldinger foretage udmeldinger af målgrupper og særlige indsatser, hvor der er behov for øget koordination eller planlægning på tværs af kommuner eller regioner for at sikre det fornødne udbud af højt specialiserede indsatser og tilbud.

Social- og Boligstyrelsen udsendte den 26. november 2019 en central udmelding til landets kommunalbestyrelser med målgruppen udsatte gravide kvinder med et skadeligt rusmiddelbrug og behov for døgnbehandlingsindsatser. Kommunerne afgav en besvarelse herpå i 2020, hvoraf det fremgik, at grundet Social- og Boligstyrelsens definition af, at målgruppen skulle have behov for døgnbehandlingsindsatser, så var der kendskab til et meget begrænset antal kvinder i målgruppen i kommunerne.

Social- og Boligstyrelsen udsendte den 27. september 2022 en anmodning til alle landets kommuner om en opdateret beskrivelse af aktuelle indsatser og forslag til fremadrettede indsatsmodeller til målgruppen. Baggrunden herfor var, at Social- og Boligstyrelsen fortsat var af den opfattelse, at målgruppen af udsatte gravide med et skadeligt rusmiddelforbrug havde en størrelse, der gjorde det relevant at videreføre sagsbehandlingen af den centrale udmelding. Kommunerne svarede i denne forbindelse, at de gravide, når disse er identificeret, altid tilbydes en helhedsorienteret, tværfaglig og individuel indsats, som i høj grad er forankret i matrikelløse indsatser i nærmiljøet, da dette giver det bedste grundlag for at arbejde videre med kvinden – også efter graviditeten. I denne proces inddrages øvrige tværsektorielle samarbejdspartnere altid.

Social- og Boligstyrelsen har den 14. maj 2024 udsendt en anmodning om fornyet behandling af deres tilrettelæggelse og organisering af døgnbehandlingsindsatsen til udsatte gravide med et skadeligt rusmiddelbrug.

Den fornyede behandling har deadline den 31. maj 2025.

1.2 Social- og Boligstyrelsens begrundelse for den fornyede centrale udmelding

I den fornyede behandling på den centrale udmelding vedr. døgnbehandlingsindsats til udsatte gravide med et skadeligt rusmiddelbrug vurderer Social- og Boligstyrelsen, at der aktuelt ikke eksisterer de fornødne helhedsorienterede døgnbehandlingstilbud. Social- og Boligstyrelsen angiver, at på baggrund af de besvarelser, som de modtog i både 2020 og 2023 fra kommunerne, er det fortsat deres vurdering, at der ikke eksisterer de nødvendige helhedsorienterede døgnbehandlingstilbud/-afdelinger, der kan imødekomme en højt specialiseret døgnbehandlingsindsats til den del af målgruppen, der har særligt komplekse problemer og fordrer en døgnindsats. Social- og Boligstyrelsen vurderer, at tilvejebringelse af de nødvendige tilbud kan medvirke til at forstærke forebyggelsen af antallet af børn, der diagnosticeres med prænatal eksposition for rusmidler.

Social- og Boligstyrelsen anmoder derfor om, at kommunerne i den fornyede behandling forholder sig til etablering af døgnbehandlingstilbud, der har mulighed for at modtage udsatte gravide med et skadeligt rusmiddelbrug og behov for døgnbehandling. Social- og Boligstyrelsen anmoder desuden om, at der sikres et formaliseret og struktureret samarbejde mellem kommunernes tilbud og det regionale Familieambulatorie i hver region, eksempelvis gennem en skriftlig samarbejdsaftale.

Social- og Boligstyrelsen anmoder om, at kommunerne i den fornyede behandling forholder sig til følgende:

1. Konkret løsningsforslag til model for etablering af døgnbehandlingstilbud/-afdeling herunder hjemmelsgrundlag, evt. tilknytning til eksisterende tilbud, indholdet i den faglige indsats, kompetencesammensætning og geografisk placering
2. Tidsperspektiv for indgåelse af et formaliseret og struktureret samarbejde mellem kommunernes tilbud og det regionale Familieambulatorie (samarbejdsaftale)
3. Forslag til finansieringsmodel for etablering af døgnbehandlingstilbud/-afdeling
4. Tidsperspektiv for etablering af døgnbehandlingstilbud

1.3 Organisering omkring afrapporteringen

De fem KKR-områder har valgt at udarbejde en fælles besvarelse af den fornyede behandling af den centrale udmelding. Dette med henblik på at få inddraget så mange perspektiver som muligt på tværs af landet, og samtidig levere en koordineret og samlet afrapportering.

Styregruppen, bestående af repræsentanter fra rammeaftaleområderne i de fem KKR-områder, har haft det overordnede ansvar for at besvare den centrale udmelding. Den praktiske opgave har været løst af en arbejdsgruppe bestående af repræsentanter fra de fælleskommunale sekretariater i Nordjylland, Midtjylland, Syddanmark, Sjælland og Hovedstaden.

Socialchef i Aarhus Kommune, Lotte Henriksen, har fungeret som forperson for arbejdsgruppen og ageret bindeled til styregruppen.

Arbejdet med besvarelsen er blevet gennemført fra juni 2024 til marts 2025, hvorefter rapporten har været til politisk behandling i landets KKR-områder og eventuelt i de enkelte kommunalbestyrelser, inden endelig aflevering til Social- og Boligstyrelsen i maj 2025.

UDKAST 28.2.25

2. Perspektiver på Social- og Boligstyrelsens vurdering af målgruppen

Kommunernes opgørelsen af målgruppens omfang 2017-2019

Social- og Boligstyrelsen udsendte i november 2019 en landsdækkende central udmelding om udsatte gravide kvinder med skadeligt rusmiddelbrug. Den centrale udmelding omfattede udsatte gravide kvinder med et skadeligt rusmiddelbrug med behov for døgnbehandlingsindsats. Det vil sige, at kvinderne i målgruppen havde et forbrug af stoffer og/eller alkohol, som medfører høj risiko for rusmiddelrelaterede problemer og skader hos kvinden og/eller fosteret. Nedenfor fremgår en oversigt over antal udsatte gravide kvinder med et skadeligt rusmiddelbrug, som kommunerne har visiteret til behandlingsindsatser i perioden 2017-2019.

Tabel 1. Antal udsatte gravide i målgruppen i perioden 2017-2019 – På landsplan

	2017	2018	2019
Antal udsatte gravide kvinder med skadeligt rusmiddelbrug, som kommunerne har visiteret til en behandlingsindsats, dvs. både døgnindsatser og ambulante indsatser, fx misbrugs- eller familiebehandlingsindsatser	37	45	58
Antal udsatte gravide kvinder med skadeligt rusmiddelbrug, som kommunerne har visiteret til en døgnbehandlingsindsats	6	6	8

Kilde: Kommunernes afrapporteringer 2020 ift. Social- og Boligstyrelsens centrale udmelding om udsatte gravide med skadeligt rusmiddelbrug 2019. Se uddybende og links i bilagsafsnit sidst i rapporten

Kommunernes perspektiver på målgruppen

Styregruppeformændene i de fem KKR-områder sendte i maj 2020 en henvendelse til Social- og Boligstyrelsen vedrørende den centrale udmelding med fokus på udfordringer ift. målgruppestørrelse, faglig og økonomisk bæredygtighed, frivillighed i behandlingen, opsporing, motivation og mørketal. Henvendelsen fremhævede:

- En meget begrænset målgruppe (årligt 6-8 i perioden 2017-2019) giver udfordringer ift. faglig og økonomisk bæredygtighed af et kommunalt døgntilbud.
- Frivillighed i behandlingen betyder, at anvendelsen af døgntilbud afhænger af kvindernes motivation til at acceptere døgnbehandling, og ambulant behandling er også nødvendigt ift. at sikre behandling.

Målgruppen kan være svær at opspore og særligt i de tilfælde, hvor kommunen ikke modtager en bekymringsskrivelse/underretning fra relevante samarbejdspartnere.

Social- og Boligstyrelsens vurdering af målgruppens omfang

Social- og Boligstyrelsen vurderer jf. den fornyede behandling af den centrale udmelding, at størrelsen af målgruppen udgør 83 kvinder på landsplan.

Der har efterfølgende været dialog mellem kommunerne og Social- og Boligstyrelsen ift. om Social- og Boligstyrelsen kan være behjælpelige med at udlevere cpr. nr. på de 83 kvinder, der indgår som en del af Social- og Boligstyrelsens vurdering af størrelsen på målgruppen; udsatte gravide kvinder med et skadeligt rusmiddelbrug med behov for døgnbehandling. Social- og Boligstyrelsen har svaret tilbage, at det ikke er muligt for dem at videregive de efterspurgte data.

Social- og Boligstyrelsen har efterfølgende – på baggrund af dialog med de fælleskommunale sekretariater – fremsendt data vedr. de 83 kvinder, som har modtaget en indsats efter SEL § 52.3.4 (familieanbringelse), herunder også hvilke eventuelle øvrige indsatser kvinderne har modtaget op til/før, at de modtager en familieanbringelse (for eksempel misbrugsbehandling).

Tabel 2: Sociale serviceydelser iværksat før døgnopholdet blandt målgruppen^[1]

	Antal	Pct.
Har været i misbrugsbehandling før døgnopholdet	30	36%
Har modtaget øvrige ydelser til socialt udsatte efter Lov om social service (fx § 85)	24	29%
Familien har modtaget andre forebyggende foranstaltninger før døgnopholdet	60	72%
Heraf modtagere af familiebehandling (BL § 32 nr. 5)	36	43%

Anm.: Målgruppen omfatter gravide kvinder med et rusmiddelbrug under graviditeten, og som i perioden fra graviditetens start til og med barnet er fyldt 1 år har modtaget døgnbehandling efter §52 stk.3 nr.4 efter Lov om social service. Der indgår kun kvinder, som er i befolkningen pr. 31/12/2020. Misbrugsbehandling vedrører både stofmisbrug og alkoholmisbrugsbehandling. For misbrugsbehandlinger og øvrige ydelser til socialt udsatte efter Lov om social service ses der på ydelser og forløb i perioden 2018 til og med starten af døgnopholdet. For forebyggende foranstaltninger ses der både på, om barnet eller øvrige barn, i løbet af livet, har modtaget øvrige forebyggende foranstaltninger, før iværksættelsen af døgnopholdet.
Kilde: Socialstyrelsens egne beregninger på Danmarks Statistiks registerdata

^[1] Kilde: Socialstyrelsens svarbrev 4/9-2024 ift. Rammeaftalesekretariaternes dataforespørgsel

Ifølge Social- og Boligstyrelsen er det derudover muligt at trække data på, hvilke andre ydelser kvinderne har modtaget samtidig med, at de har modtaget indsats efter BL § 32, nr. 6 (familieanbringelse).

Tabel 3: Sociale serviceydelser modtaget samtidig med døgnbehandling for målgruppen^[1]

	Antal	Pct.
Har været i misbrugsbehandling under døgnopholdet	16	19%
Har modtaget øvrige ydelser til socialt udsatte efter Lov om social service (fx SEL § 85):	13	16%

Familien har modtaget andre forebyggende foranstaltninger før døgnopholdet	70	84%
Heraf modtagere af familiebehandling (BL § 32 nr. 5)	39	47%

Bemærk, at nogle kvinder vil være gengangere ift. opgørelsen over indsatser givet før døgnopholdet. Hvis fx. misbrugsbehandlingen er iværksat før døgnopholdet, men forsætter efter døgnopholdet er startet, vil kvinden altså tælle både som modtager af misbrugsbehandling før og under døgnopholdet.

Anm.: Målgruppen omfatter gravide kvinder med et rusmiddelbrug under graviditeten, og som i perioden fra graviditetens start til og med barnet er fyldt 1 år har modtaget døgnbehandling efter §52 stk.3 nr.4 efter Lov om social service. Der indgår kun kvinder, som er i befolkningen pr. 31/12/2020. Misbrugsbehandling vedrører både stofmisbrug- og alkoholmisbrugsbehandling. Indsatserne kan enten være iværksat før eller under døgnopholdet. Kilde: Socialstyrelsens egne beregninger på Danmarks Statistiks registerdata.

[Kilde:](#) Socialstyrelsens svarbrev 6/11-2024 ift. Rameaftalesekretariaternes opfølgende dataforespørgsel

Af ovenstående fremgår, at ud af de 83 kvinder i målgruppen, der har været i døgnbehandling efter SEL § 52.3.4 (familieanbringelse), har 30 af kvinderne (36%) ligeledes modtaget misbrugsbehandling op til familieanbringelsen, og 16 kvinder (19%) har modtaget misbrugsbehandling samtidig med døgnopholdet.

I et kommunalt perspektiv tyder ovenstående på, at den reelle målgruppe for gravide kvinder med behov for familie- og misbrugsbehandling i døgnregi, er betydeligt mindre end antaget i Social- og Boligstyrelsen (dvs. de 83 kvinder) med hhv. 30 og 16 kvinder, der har modtaget misbrugsbehandling hhv. før og samtidig med døgnopholdet (der er derudover gengangere dvs. kvinder, som optræder i begge opgørelser).

3. Indsatsen for målgruppen

Udsatte gravide med skadeligt rusmiddelforbrug er en meget sårbar målgruppe, der har brug for specialiseret hjælp, samt et kvalificeret tværfagligt og tværgående samarbejde. Gravide kvinder med behov for døgnbehandling er i kommunalt regi en begrænset målgruppe, som kommunerne sjældent møder, men som i højere grad mødes i regi af de regionale Familieambulatorier i forbindelse med svangreomsorg. Familieambulatorierne har den specialiserede viden og tilbud til målgruppen og herunder specifikt til gravide med rusmiddelproblematik og samarbejder tæt med føde- og børneafdelingerne samt psykiatrien.

3.1 Regionernes arbejde med målgruppen

Regionerne har oprettet Familieambulatorier ved de store hospitalers gynækologisk-obstetriske afdelinger. Disse ambulatorier er ofte de første, der møder gravide kvinder med misbrugsproblemer. Deres arbejde fokuserer på graviditeten, den tidlige barselsperiode og eventuel opfølgning på behandling af både mor og barn.

Familieambulatorierne tilbyder også støtte til børn fra fødslen til skolealderen, som har været udsat for afhængighedsskabende stoffer, alkohol og/eller andre rusmidler under graviditeten.

Et tæt og vedvarende samarbejde mellem Familieambulatorierne og kommunerne er afgørende¹

Af Sundhedsstyrelsen hjemmeside fremgår:

Familieambulatorierne er specialiserede regionale enheder målrettet gravide, der har behov for ekstra støtte af sociale eller psykiske årsager.

Familieambulatoriet er et tilbud til gravide, der har eller har haft et forbrug af afhængighedsskabende medicin, alkohol og/eller andre rusmidler. Indsatsen kan også omfatte gravide, hvis partner har problemer med alkohol og/eller andre rusmidler.

Familieambulatorierne kan også være tværfaglige tilbud til gravide, der har behov for ekstra støtte af sociale eller psykiske årsager, f.eks. pga. depression, angst eller tidligere fødselsdepression.

Der findes Familieambulatorier i alle fem regioner i Danmark.

Praktiserende læger, jordemødre, sundhedsplejersker og andre professionelle inden for sundheds- og socialområdet kan henvise gravide, deres partnere og børn det regionale Familieambulatorium.²

¹ VEJ nr 49 af 30/06/2009

² [Familieambulatorier målrettet gravide - Sundhedsstyrelsen](#)

3.2 Kommunernes arbejde med målgruppen

Kommunerne har fokus på at hjælpe familier med gravide kvinder med misbrug. Det er en målgruppe, der er svær at opspore samtidig med, at kvinderne ofte har flere individuelle samtidige udfordringer. Derfor sker kommunernes arbejde med målgruppen med udgangspunkt i den gravide kvinde og dennes familie og med et stærkt fokus på det tværgående samarbejde til alle relevante omkring kvinden/familien.

Organiseringen af kommunernes indsatser kan variere fra kommune til kommune, men de overordnede mål er at beskytte både mor og barns sundhed og trivsel. Kommunernes arbejde med målgruppen fremgår af afrapporteringerne på den oprindelige centrale udmelding fra Social- og Boligstyrelsen tilbage fra 2019.

Kommunerne har stort fokus på opsporing og forebyggelse, og det er samtidig et vilkår, at det sjældent er kommunerne, der først møder kvinderne i målgruppen. Derfor lægger kommunerne meget vægt på det tværsektorielle samarbejde og samarbejdet med regionernes Familieambulatorier.

Kommunerne peger derfor på, at oprettelse af eventuelle døgnpladser bedst lægges i forlængelse af Familieambulatorierne, der har den bedste mulighed for at opbygge ekspertisen i kraft af arbejdet med kvinder, der er tæt på målgruppen samt at de allerede i dag har kontakt til kvinder i målgruppen.

Cases

I bilag 2 findes cases, der tidligere har været fremsendt til Social- og Boligstyrelsen i forbindelse med afrapportering på den centrale udmelding fra 2020.

3.3 Samarbejdsaftaler

Størstedelen af regioner og kommuner har indgået samarbejdsaftaler med beskrivelser af samarbejdet og opgavefordelingen mellem regionerne og kommunerne. Formålet med samarbejdsaftalerne er bl.a. at understøtte bedre sammenhænge mellem delindsatser, som forskellige tilbud og fagpersoner leverer overfor målgruppen. Formålet er desuden, at sikre koordinering og kommunikation, så viden om de gravide og deres børn ikke går tabt mellem aktørerne i indsatserne.

Figur 1: Samarbejdsaftaler mellem kommuner og regioner

Kommuner	Samarbejdsaftale
Nordjyske kommuner	De nordjyske kommuner, Region Nordjylland og PLO Nordjylland har indgået en samarbejdsaftale om udsatte gravide. Aftalen beskriver en model for screening, som skal sikre opsporing af og samarbejde om opfølgende indsatser om udsatte gravide, herunder kvinder med et skadeligt rusmiddelforbrug. Aftalen er indgået i 2017, og hvert andet år vurderes det om aftalen har behov for revideringer. Samarbejdsaftale om udsatte gravide

Midtjyske kommuner	I den midtjyske region er der to samarbejdsaftaler vedrørende målgruppen sårbare gravide med skadeligt rusmiddelbrug. Den ene er samarbejdsaftale om Familieambulatoriet, som udfolder det særlige tværsektorielle samarbejde om familier med misbrugsproblemer med tilknytning til Familieambulatoriet og bidrager til at forløbene bliver målrettede og velkoordinerede. Den anden er samarbejdsaftale om fælles gravidteam, som skal sikre tidligere hjælp og en mere koordineret indsats til sårbare gravide og dermed hjælpe familierne til at give deres børn en god start på livet.
Sydjyske kommuner	Eksisterende samarbejdsaftaler til målgruppen er: 1. Samarbejdsaftale vedrørende sårbare gravideⁱ og 2. Samarbejdsaftale omkring gravide og børn tilknyttet Familieambulatoriet Plus i Region Syddanmarkⁱⁱ. Samarbejdsaftalen sætter rammen omkring det tværsektorielle samarbejde i Region Syddanmark, som vedrører alle aktører i svangreomsorgen og forebyggende indsatser for børn og unge, som møder de sårbare gravide (praktiserende læge, jordemødre, fødsels- og barselsafsnit, Familieafdeling (myndighed) sundhedspleje og andre relevante aktører). Særligt er der fokus på samarbejdet mellem det sundhedsfaglige og det socialfaglige område, hvor samarbejdsaftalen bygger på et fælles sprog, som tager udgangspunkt i barnets tarv. En sammenskrivning af eksisterende aftaler har resulteret i en revideret samarbejdsaftale der har været i høring medio 2024 og afventer endelig godkendelse.
Sjællandske kommuner	Der er vedtaget en fødeplan for Region Sjælland i 2023 som beskriver samarbejdet mellem de enkelte aktører og dermed også i forhold til udsatte/sårbare gravide mv. Kommunale sundhedsplejersker har været inddraget i udarbejdelse af plan. Se følgende link: Fødeplan for Region Sjælland – sunde og kompetente familier - Region Sjælland - Vi er til for dig. Med fødeplanen genetableres et formaliseret tværfagligt og tværsektorielt samarbejde mellem den kommunale sundhedstjeneste, praktiserende læger, psykiatri og regionens fødertilbud, herunder fødertilbud uden for sygehus med fødeafdeling. Det formaliserede samarbejde forankres i Fødselsfagligt samarbejdsforum og forventes i væsentligt omfang at bidrage til at styrke det tværfaglige og tværsektorielle samarbejde i Region Sjælland. Fødselsfagligt samarbejdsforum skal yde faglig rådgivning til Region Sjælland i sager, der berører svangreomsorgen, ligesom det skal bistå med at udpege områder, der kræver en særlig indsats med henblik på at sikre sammenhængende, helhedsorienterede og individualiserede svangreforløb i hele Region Sjælland. Det videre arbejde med at følge op på den konkrete implementering af fødeplanen forankres også i Fødselsfagligt samarbejdsforum.

	Samarbejdsaftale i region Sjælland er beskrevet i værktøjskassen: Værktøjskassen - Region Sjælland - Vi er til for dig Samarbejdsaftale om Gravide, nyfødte og børn bl.a.: 338-kommunikation-og-samarbejde-ved-forloeb-for-gravide-og-nyfoedte2019.pdf
Hovedstads kommuner	I hovedstadsregionen eksisterer der ikke en decideret samarbejdsaftale ift. målgruppen af gravide med rusmiddelbrug, der er indgået på tværs af KKR Hovedstaden, Region Hovedstaden og PLO Hovedstaden. Dog kan henvises til de kommunikationsaftaler, der er indgået mellem parterne ifm. vedtagelse af sundhedsaftale 2024-2027. Der er ved at blive indgået en formaliseret samarbejdsaftale mellem Familieambulatorierne og rusmiddelcentrene i Københavns Kommune, og lignende planlægges med de øvrige samarbejdspartnere i de kommunale rusmiddelcentre. Der er desuden igangsat drøftelser i relevante fora mhp. om der skal udarbejdes en samarbejdsaftale for målgruppen af sårbare gravide.

4. Afrapportering

Kommunernes fokus er i høj grad på den tidlige opsporing, forebyggelse og styrkelse af den tværgående indsats til målgruppen af gravide med skadeligt rusmiddelbrug. Det er kommunernes vurdering, at det samtidig er den type indsats, der giver mest effektiv hjælp til målgruppen samtidig med, at udgangspunktet er fagligt og økonomisk ansvarligt.

For den del af målgruppen, som kan profitere af døgnbehandling, har Familieambulatorierne ekspertise og erfaring, som er relevant med henblik på bedst muligt at understøtte den gravide (og dennes nære familie) med støtte og indsatser, der passer til de enkeltes behov og livssituation. Som angivet ovenfor under datagrundlaget for målgruppen, er der dog formentligt tale om en relativt begrænset målgruppe med behov for en særligt fagligt høj indsats, som er tæt koordineret på tværs af kommunerne, Familieambulatorierne, psykiatrien osv.

Det er ofte Familieambulatorierne der først møder kvinderne i målgruppen og dermed giver det mening, at indsatsen til målgruppen ligger i forlængelser heraf.

Kommunerne vil i denne sammenhæng henvise til et forslag fra Danske Regioner i 2023 (Bilag 3), hvor man har præsenteret et forslag til etablering af højt specialiseret døgnbehandlingstilbud til gravide med rusmiddelforbrug, hvor der er mulighed for hurtig visitation og adgang, da tid er en afgørende faktor i forhold til udviklingen af fosterskader. Danske Regioner foreslår, at tilbuddet bør være regionalt og uden kommunal finansiering. Danske Regioner foreslår desuden, at tilbuddet bør ligge i tilknytning til Familieambulatorierne, der har den specialiserede viden om målgruppen, og som samarbejder tæt med psykiatrien samt føde- og børneafdelingerne.

I forslaget beskriver Danske Regioner, at ovenstående forslag ville kunne understøtte den samlede arbejdsgang, hvis døgnbehandlingstilbuddet bliver tilknyttet Familieambulatorierne. Det ville samtidig medvirke til, at de gravide ikke falder mellem flere stole. Dette bakker kommunerne op om. Samtidigt er det vigtigt for kommunerne at slå fast, at kommunerne selvfølgelig fortsat bidrager til arbejdet med målgruppen gennem de allerede gode samarbejder, der er med Familieambulatorierne, fx gennem samarbejdsaftalerne.

4.1 Konkret løsningsforslag

Det er kommunernes vurdering, at eventuelle døgntilbud til målgruppen af gravide med et rusmiddelforbrug bør lægges i regionalt regi i tilknytning til Familieambulatorierne. En forudsætning for oprettelse af døgnpladser til målgruppen og dennes familie er, at det sker ved statslig finansiering.

I forbindelse med udformning af nærværende fælleskommunale afrapportering på den fornyede behandling af den centrale udmelding har kommunerne været i kontakt med flere Familieambulatorier i regionerne. Kommunerne er her blevet bekræftet i, at Familieambulatorierne har de rette, højt specialiserede, kompetencer til at iværksætte indsatser for målgruppen, samt at de har et kendskab til kvinderne, hvorfor et døgntilbud til målgruppen bør åbnes i regi af Familieambulatorierne.

Kommunerne vurderer at oprettelse og drift bør følges tæt i regionalt regi. Eksempelvis med forskning og registrering af hvilke kvinder der tager mod tilbuddet, hvilken betydning

geografisk placering har, hvor langt er kvinderne/familierne villige til at rejse for at komme på døgntilbud, hvilke udfordringer kvinderne og familierne har samt hvem der får gavn af døgnophold. Samtidig vil det være relevant at afdække forhold i forbindelse med udskrivning og overgang til eget hjem mm., samt at der er et samtidigt fokus på at øge vores viden om opsporing og motivering af kvinder i målgruppen.

Hjemmelgrundlag

Kommunerne anbefaler, at de eventuelle nye døgntilbudspladser etableres ved brug af samme hjemmelsgrundlag, som den nuværende vejledning om etablering af regionale Familieambulatorier³, samt Vejledning om tilbageholdelse af gravide alkoholmisbrugere i behandling efter sundhedslovenⁱⁱⁱ, og Bekendtgørelse af lov om tilbageholdelse af stofmisbrugere i behandling.^{iv}

Tilknytning til eksisterende tilbud

Oprettelse af døgnpladser foreslås i tilknytning til eksisterende regionale Familieambulatorier.

Indhold i den faglige indsats

Den faglige indsats skal være som nu samtidig med, at der oprettes mulighed for døgnophold for den gravide kvinde og dennes nære familie (eventuel partner og andre børn). Kommunerne anbefaler, at vurderingen af yderligere faglige indsatser for den sårbare gravide og dennes familie foretages af regionerne, som vil forestå driften af døgntilbuddene.

Kompetencesammensætning

Kompetencesammensætningen på et nyt døgnbehandlingstilbud skal være den samme, som der er i dag på de regionale Familieambulatorier, med samme tværfagligt samarbejde. Det kan ske i samarbejde med regionernes integrerede tilbud til borgere/patienter med dobbeltdiagnose, herunder fordi det samtidig er uafklaret, hvor stort overlappet i målgruppen vil være. Kommunerne anbefaler, at yderligere overvejelser i forhold til kompetencesammensætning i arbejdet med sårbare gravide varetages i regionerne, som vil forestå driften af døgntilbuddene.

Geografisk placering

Bedste placering vurderes at være i tilknytning til eksisterende regionale Familieambulatorier. Kommunerne vurderer ydermere, at regionerne står for at vurdere hvor og i hvilket omfang, der er behov for oprettelse af døgnpladser til gruppen af sårbare gravide.

³ [Vejledning om etablering af regionale familieambulatorier](#)

Der er Familieambulatorier i alle regioner, hvilket betyder at borgerne har fornuftig adgang til støtte mv.

4.1.1 Tidsperspektiv – formaliserede samarbejder

I størstedelen af regionerne er der deciderede samarbejdsaftaler mellem region og kommuner omkring sårbare gravide herunder gravide med misbrug. Kommunerne anbefaler, at samarbejdsaftalerne opdateres med afsnit om muligheden for døgnophold i det tilfælde, at der oprettes døgnpladser i alle regioner.

4.1.2 Forslag til finansiering

Det er kommunernes vurdering, at et eventuelt døgntilbud bør etableres ved statslig finansiering. Erfaring fra oprettelse af specialiserede tilbud peger på, at det kan tage 1-3 år at køre et tilbud i gang og få belagt pladserne.

Et eventuelt døgntilbud i regi af de regionale Familieambulatorier kan med fordel gøres fleksibelt, så døgnpladser kan åbnes og lukkes efter behov. Det kræver, at man i den regionale planlægningsproces sørger for at tilføre personaleressourcer, som kan hentes og købes fri fra lignende opgaver, og der er udarbejdet en plan for, hvordan der dækkes ind ved behov. Dette er naturligvis afhængig af, om der er nok i målgruppen til, at der kan drives et selvstændigt døgntilbud til målgruppen.

4.1.3 Tidsperspektiv - etablering

Det anbefales, at Social- og Boligstyrelsen går i dialog med Danske Regioner, om hvilken region/hvilket Familieambulatorie, der er villig til at gennemføre en prøvehandling på at oprette døgnpladser i forlængelse af de eksisterende Familieambulatorier. Samt at den dialog også fører til en tidsplan for etableringen.

Ydermere anbefaler kommunerne, at Social- og Boligstyrelsen går i dialog med ministeriet med henblik på at sikre statslig finansiering til oprettelse af de nye regionale døgnpladser til målgruppen af sårbare gravide.

4.2 Sundhedsreformen

Som beskrevet ovenfor i afsnit 1.2 angiver Social- og Boligstyrelsen, at det fortsat er vurderingen, at der ikke eksisterer de nødvendige helhedsorienterede døgnbehandlingstilbud/-afdelinger, der kan imødekomme en højt specialiseret døgnbehandlingsindsats til den del af målgruppen, der har særligt komplekse problemer og fordrer en døgnindsats. Social- og Boligstyrelsen vurderer, at tilvejebringelsen af de nødvendige tilbud kan medvirke til at forstærke forebyggelsen af antallet af børn, der diagnosticeres med prænatal eksposition for rusmidler.

Den vurdering er kommunerne enige i, men kommunerne ser ikke at målgruppen fagligt og behandlingsmæssigt hører til i kommunalt regi og de forholder sig til, at Social- og Boligstyrelsen efterspørger en højt specialiseret døgnindsats, som primært er en sundhedsindsats, både ift. somatik og psykiatri. Det er ikke en opgave, som i forvejen varetages af kommunerne, men af Familieambulatorierne og en døgnindsats ligger i naturlig forlængelse heraf.

Samtidig pågår der et arbejde med at implementere en ny sundhedsstruktur, som overordnet set går ud på at samle sundhedsindsatserne inden for samme organisation. I aftalen om sundhedsstruktur peges der i den forbindelse på regionerne som den organisation, der skal varetage sundhedsopgaverne.

Overordnet set skal kommunerne overdrage sundhedsopgaver til regionerne pr. 1. januar 2027. I aftalen om sundhedsreform er der specificeret en nærmere proces for overdragelse af opgaver. Opgaverne, som skal overdrages, er på nuværende tidspunkt ikke nærmere defineret. Der er dog defineret fire hovedkategorier af opgaver: den akutte specialiserede sygepleje, patientrettet forebyggelse, rehabilitering på specialiseret niveau samt dele af ansvaret for genoptræning og tilbud om midlertidige ophold på sundheds- og omsorgspladser til borgere med behov for en sundhedsfaglig indsats.

Med sundhedsreformen etableres 17 sundhedsråd, som skal varetage den umiddelbare forvaltning af regionernes sundhedsopgaver inden for et afgrænset geografisk område. Det indebærer også det umiddelbare politiske ansvar for strategi og planlægning af driften af sygehuse (herunder Familieambulatorierne) samt de sundhedsopgaver, som flyttes fra kommunerne. Sundhedsrådene får desuden det umiddelbare ansvar for regionens opgaver på socialområdet.

På den baggrund er det kommunernes vurdering, at der på nuværende tidspunkt mangler en overordnet vurdering af den fremtidige ansvarsplacering af en højt specialiseret døgnbehandlingsindsats til den del af målgruppen, der har særligt komplekse problemer og fordrer en døgnindsats. Det er kommunernes vurdering at denne indsats bør placeres i regionalt regi i sammenhæng med familieambulatorierne

Det er derfor kommunernes anbefaling, at Social- og Boligstyrelsen går i dialog med Sundhedsministeriet for at sikre at den nye sundhedsstruktur placerer den højt specialiserede døgnbehandlingsindsats til målgruppen af udsatte gravide med skadeligt rusmiddelforbrug med behov for døgnbehandling, i regionerne.

5. Konklusion

Målgruppen af gravide med rusmiddelbrug er en sårbar gruppe, der har brug for meget og også meget specialiseret hjælp og ekspertisen til håndtering af målgruppen er i familieambulatorierne.

Familieambulatorierne blev oprettet til målgruppen af gravide kvinder med misbrug og dennes familie. Herunder børn op til skolealderen som i fostertilværelsen har været udsat for afhængighedsskabende medicin, alkohol og/eller andre rusmidler.

For denne målgruppe vurderer styregruppen, at regionerne er de rette til at etablere eventuelle døgntilbud. Selvfølgelig med et fortsat tæt samarbejde med kommunerne for at sikre sammenhæng i indsatserne.

På den baggrund er det kommunernes vurdering at de foreslåede døgnpladser bør etableres i forbindelse med Familieambulatorierne med fuld statslig finansiering

Med en region som ansvarlig for etablering af døgnpladser går kommunerne meget gerne i dialog omkring videreudvikling af det tværgående samarbejde mellem Familieambulatorie og kommuner – herunder ved behov supplering af eksisterende samarbejdsaftaler.

Kommunernes opgaver på området er at etablere helhedsorienterede indsatser i samarbejde med Familieambulatorierne. Dette arbejde vil naturligvis indbefatte samarbejde med et døgnbehandlingstilbud. Både på det praktisk samarbejdende plan og ift. opdatering af allerede eksisterende samarbejdsaftaler.

Sundhedsreformen medfører en omstrukturering af sundhedsopgaverne, hvor regionerne overtager en række opgaver fra kommunerne. På nuværende tidspunkt er det uklart, hvor ansvaret for en højt specialiseret døgnbehandlingsindsats til målgruppen med særligt komplekse problemer skal placeres. Kommunerne vurderer, at en sådan indsats primært er en sundhedsopgave, som ikke naturligt hører under deres ansvarsområde.

Derfor anbefales det, at Social- og Boligstyrelsen går i dialog med Sundhedsministeriet for at sikre at den nye sundhedsstruktur kan rumme en løsning, der sikrer den nødvendige behandlingstilgang.

6. Perspektivering

Udsatte gravide med skadeligt rusmiddelforbrug og behov for døgnbehandling er en målgruppe, som har behov for en særlig indsats og ekstra opmærksomhed, både af hensyn til kvinderne i målgruppen, deres familie og de ufødte børn.

De regionale Familieambulatorier spiller en central rolle i at møde og behandle denne målgruppe, som de er i kontakt med i forbindelse med svangreomsorgen for de gravide. Familieambulatorierne har som en del af det regionale sundhedsområde specialiseret viden og tilbud til gravide med rusmiddelproblematik og samarbejder tæt med føde- og børneafdelingerne samt psykiatrien.

Udsatte gravide med skadeligt misbrug og behov for døgnbehandling er en målgruppe som fagligt og organisatorisk varetages bedst i regionalt regi. Det er graviditeten og herunder det sundhedsmæssige hensyn til kvinden og det både ufødte og fødte barn der er den væsentligste opgave og som bedst løses sundhedsfagligt i regionalt regi og herunder både ift. somatik og psykiatri.

Udsatte gravide med skadeligt rusmiddelforbrug og behov for døgnbehandling er derfor i sin karakter en regional og ikke kommunal opgave og bør herunder også finansieres statsligt som den øvrige del af sundhedsområdet.

Ift. den socialfaglige del er der fortsat behov for et stærkt samarbejde mellem kommunerne og Familieambulatorierne som fortsat skal arbejde godt sammen om at sikre en helhedsorienteret indsats for målgruppen, men med de regionale Familieambulatorier som anker og hovedaktør i indsatsen.

Ift. til centrale udmeldinger er det styregruppens anbefaling, at der på både ledelses- og medarbejderniveau tilrettelægges en så tidlig dialog som muligt. Der er et behov for at arbejde konstruktivt på tværs af sektorer med at løse de samfundsmæssige opgaver på socialområdet og herunder også ift. afklaring af hvor opgaverne løses bedst og herunder om de er primært socialfaglige eller sundhedsfaglige som ift. de gravide.

Med disse opmærksomhedspunkter ønsker styregruppen en fortsat konstruktiv dialog med Social- og Boligstyrelsen.

7. Bilagsoversigt

1. Henvisninger til kommunernes afrapporteringer 2020
2. Cases vedr. sårbare gravide
3. Forslag fra Danske Regioner

UDKAST 28.2.25

Bilag 1

Henvisning til kommunernes afrapporteringer 2020

Hovedkonklusionen er, at det må formodes at være yderst vanskeligt at drive et højt specialiseret tilbud, fagligt såvel som økonomisk med den meget lille målgruppe. Det foreslås, at der genereres mere viden om målgruppen. Herunder udarbejdelse af en forløbsbeskrivelse der indeholder beskrivelse af, hvordan man kan tilrettelægge ambulante indsatser til målgruppen.

Sjælland: <https://www.rs17.dk/media/yt3mcscdp/bilag-12-b-afrapportering-ift-socialstyrelsens-centrale-udmeldinger-om-gravide-med-skadeligt-rusmiddelbrug.pdf>

Midtjylland: [Rapport Central Udmelding Udsatte Gravide Kvinder Med Rusmiddelbrug \(pdf\).pdf](#)

Hovedstaden: [Afrapportering-paa-Central-Udmelding Udsatte-gravide-med-skadeligt-rus-middelbrug.pdf](#)

Syddanmark: [Microsoft Word - Afrapportering Udsatte gravide kvinder 020820](#)

Nordjylland: [Centrale udmeldinger 2020](#)

Bilag 2

Cases vedr. sårbare gravide

Case 1 – Janni

Janni har været indskrevet i substitutionsbehandling i sin lokale rusmiddelbehandling i et par år, men har ved siden af den medicinske behandling et sideforbrug af kokain, heroin og hash.

Janni er hjemløs, og bor på et herberg med sin kæreste, som også er i substitutionsbehandling i rusmiddelbehandlingen, og som også har et sideforbrug af rusmidler.

Da man i rusmiddelbehandlingen får kendskab til, at Janni er gravid, er hun i tredje trimester. Det er herberget, hvor Janni bor, der har opdaget Jannis graviditet, og herberget kontakter det regionale familieambulatorie, Jannis egen læge, rusmiddelbehandlingen og kommunens familieafdeling.

Der sættes, fra Rusmiddelbehandlingens side, familieorienterede rusmiddelbehandlere på sagen med det samme, og der etableres hurtigt et netværksmøde mellem de familieorienterede rusmiddelbehandlere, behandleren på rusmiddelsbehandlingstilbuddet, kontaktpersonen fra herberget og Janni.

Behandleren fra rusmiddelsbehandlingstilbuddet taler med Janni om døgnbehandling for at få Janni væk fra rusmiddelmiljøet. Det ønsker Janni ikke, da hun vil være i nærheden af hendes kæreste. Janni indvilger dog i et ophold på et krisecenter i nærheden, hvor hun efter planen skal opholde sig resten af graviditeten. Løsningen er altså et kompromis, hvor Janni kommer væk fra rusmiddelmiljøet, uden dog at komme for langt væk fra kæresten, og som krisecentret går med til, selvom Janni ikke umiddelbart er i målgruppe for et § 109 krisecenter.

Aftalen bliver, at krisecentret står for den daglige omsorg af Janni og udleverer hendes medicin, som er ordineret på rusmiddelsbehandlingstilbuddet. De sørger samtidig for, at Janni leverer overvågede urinprøver tre gange om ugen. Familiespecialisten fra rusmiddelsbehandlingstilbuddet har familieorienterede rusmiddelsamtaler med Janni ca. én gang ugentligt på krisecentret, hvor de bl.a. taler om rusmidler, trang, ønsker for fremtiden og forældreskab. Herberget står for de mere praktiske ting, herunder at følge Janni til familieambulatoriet ca. en gang ugentligt. Der afholdes netværksmøder mellem alle parterne: det regionale familieambulatorie, kommunens familieafdeling, rusmiddelbehandlingen, de familieorienterede rusmiddelbehandlere, krisecentret og herberget mødes ca. 1. gang om måneden. Her deles væsentlige informationer, og indsatserne koordineres.

Kommunens familieafdeling mødes også jævnligt med Janni, og kommunens familieafdeling modtager herudover løbende status fra de familieorienterede rusmiddelbehandlere. Kommunens familieafdeling indstiller, at barnet skal fjernes ved fødslen. Janni og den kommende far indvilger i en frivillig anbringelse.

Janni bliver på krisecentret graviditeten ud og ca. halvanden måned efter fødslen. Herberget stiller en udslningsbolig til rådighed for Janni og hendes kæreste. Kæresten har, undervejs i Jannis graviditet, været i fængsel. I den forbindelse er også han kommet af med sit sideforbrug.

Parret går fortsat i rusmiddelbehandling med ugentlige samtaler på rusmiddelsbehandlingstilbuddet samt parsamtaler med familiespecialisten. Parret er motiverede for at få hjembragt

barnet, og de lægger begge urinprøver med henblik på at dokumentere den gode udvikling, de er i. Herberget har daglig kontakt med parret og følger dem hen til rusmiddelbehandlingen. Der arbejdes herudover på en boligindstilling med henblik på, at parret kan få en mere stabil boligsituation.

Janni og hendes kæreste har overvåget samvær med barnet, og kommunens familieafdeling er stadig i gang med undersøgelser af familiens forhold.

Case 2 - Ditte

Ditte har et voldsomt kokainforbrug. Hun bor i egen bolig og arbejder som tjener.

Ditte bliver ikke-planlagt gravid. Hun har ingen kontakt til barnets far. Ditte går til egen læge, og lægen kontakter det regionale Familieambulatorie med henblik på at få Ditte opstartet i et forløb. Familieambulatoriet kontakter kommunens familieafdeling og den lokale rusmiddelbehandling.

Ditte er ikke umiddelbart motiveret for at gå i rusmiddelbehandling, men med pres fra kommunens familieafdeling opstarter hun i et rusmiddelbehandlingstilbud.

Indsatsen i rusmiddelbehandlingstilbuddet består bl.a. af urinprøvetagning tre gange om ugen og herudover én samtale om ugen med fokus på rusmidler, rusmidlernes konsekvenser for Ditte, hendes barn og øvrige familie mv. Der søges om tilskud til tandbehandling, som bevilges. Kommunens familieafdeling knytter en familiebehandler på Ditte med henblik på at forberede hende til at blive forælder, og samtidig er hun i forløb på det regionale familieambulatorie.

Rusmiddelbehandlingen forsøger at inddrage Dittes nye kæreste i behandlingen samt en anden nær relation, som er bonusmor for Ditte. Ditte ser positivt på at inddrage bonusmor, men det lykkes ikke af praktiske årsager.

Ca. hver 14. dag koordinerer rusmiddelbehandleren med familiebehandleren, og der afholdes flere gange fællesmøder med Ditte, også hjemme ved Ditte selv. Der er herudover et tæt samarbejde med familieambulatoriet. Det koordineres eksempelvis nøje, hvem der tager urinprøver hvornår, så Ditte ikke belastes mere end nødvendigt.

Ditte får et tilbagefald to gange undervejs, men kommer tilbage i behandling. I forbindelse med tilbagefaldene drøftes muligheden for døgnbehandling. Ditte ønsker dog ikke døgnbehandling. Hun ønsker at blive i sin lejlighed, som hun vil gøre klar til barnet og samtidig bevare den tætte kontakt til hendes nærmeste.

Tilbagefaldene bliver et vendepunkt for Ditte, og hun indser, at hun har brug for hjælp.

Hen mod slutningen af graviditeten bliver Ditte besværet af graviditeten, og den ugentlige samtale foregår i Dittes hjem, mens urinprøvetagningen ligeledes foretages i hjemmet af en privat leverandør. Efter fødslen har Ditte svært ved at komme ud af hjemmet, og det er svært for hende at overskue så mange indsatser på én gang.

Det aftales, at hun afsluttes i rusmiddelbehandlingen, mens kommunens familieafdeling fortsætter deres indsatser. Herudover fortsættes urinprøvetagning ved den private leverandør.

Der afholdes et fællesmøde som afslutning på rusmiddelbehandlingen.

Case 3 – Eva

Eva har været indskrevet i substitutionsbehandling gennem flere år. Hun bor i egen bolig med sin mand og et barn på ca. 5 år. Eva har også født et andet barn, som var abstinent ved fødsel og afgik ved døden nogle uger efter.

I første trimester af sin nuværende graviditet fortæller Eva sin behandler, at hun er gravid. Det regionale familieambulatorie orienteres, og Eva indskrives.

Der tilrettelægges en indsats, hvor Eva aflægger urinprøver tre gange ugentligt og testes med alkometer. Hun fremmøder til overvåget indtagelse af metadon et par gange om ugen, og herudover afhenter hun en lille dosis metadon på apoteket en gang om ugen. Hun har samtaler med en rusmiddelbehandler én gang ugentligt og følges herudover tæt af familieambulatoriet.

Der er et tæt samarbejde mellem rusmiddelbehandleren, lægen i hendes behandlingstilbud og familieambulatoriet i forhold til intensiv opfølgning af fremmøde til urinprøve aflægning, rusmiddelstatus samt administration af substitutionsbehandling.

Eva giver flere gange under forløbet udtryk for et ønske om at nedtrappe sin metadondosis – og om at være trappet ud af metadon ved tidspunktet for fødslen, da hun frygter at føde endnu et abstinent barn.

Da Eva er kendt med at indtage illegal metadon i forbindelse med nedtrapning, aftales det at fastholde hende på en stabil metadondosis under graviditeten for at sikre fosterets trivsel. Det vurderes, at et ustabil indtag af metadon vil være mere skadeligt end en stabil dosis metadon.

Efter en kortere periode, hvor Eva har tilbagefald på benzodiazepiner og alkohol drøftes det, om Eva skal indlægges med henblik på at støtte op om og fastholde afholdenhed samt stabilt metadon indtag forud for fødsel. Eva ønsker dog ikke en indlæggelse, da hun ikke ønsker at forlade sit barn, og da hendes mand arbejder meget.

Den ambulante indsats fortsættes derfor, og Eva ender med at føde et sundt barn uden abstinenser

Bilag 3

Forslag fra Danske Regioner

UDKAST 28.2.25

ⁱ <https://regionsyddanmark.dk/fagfolk/det-naere-sundhedsvaesen/samarbejdsaftaler-og-forlobsprogrammer/samarbejdsaftaler-om-born-og-unge/samarbejdsaftale-vedrorende-sarbare-gravide>

ⁱⁱ <https://regionsyddanmark.dk/fagfolk/det-naere-sundhedsvaesen/samarbejdsaftaler-og-forlobsprogrammer/samarbejdsaftaler-om-born-og-unge/samarbejdsaftale-omkring-gravide-og-born-tilknyttet-familieambulatoriet-plus-i-region-syddanmark>

ⁱⁱⁱ <https://www.retsinformation.dk/eli/retsinfo/2017/9674>

^{iv} <https://www.retsinformation.dk/eli/ita/2017/972>

UDKAST 28.2.25

3.10

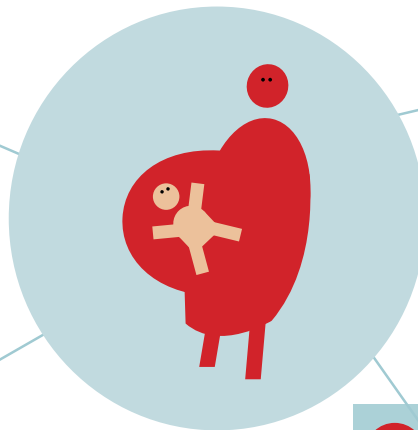
Afrapportering på Social- og Boligstyrelsens centrale udmelding om sårbare gravide med rusmiddelbrug

DANSKE
REGIONER

Omkring **80 gravide** om året har brug for mere end **ambulant behandling**. De har brug for døgntilbud grundet alvorligt rusmiddelforbrug og eventuelle psykiske og sociale problemer. Der formodes at være et ukendt mørketal.

Omkring **300 nye børn** får hvert år en diagnose relateret til morens rusmiddelforbrug under hendes graviditet, såkaldt prænatal rusmiddeleksponering. Omfanget af skaderne kan vi ikke læse direkte ud af data.

Det seneste tal for 2018 viser, at 3.206 børn i aldersgruppen 0-17 år er registreret for **prænatal rusmiddeleksponering**.

Mellem 13 og 51 procent af børn, der er diagnosticeret for prænatal rusmiddeleksponering, er **anbragt uden for hjemmet**. Andelen stiger gennem børnenes første ni leveår, hvorefter den er faldende.

Døgntilbud til gravide og nye familier med rusmiddelforbrug

Der er brug for et højt specialiseret døgntilbud til gravide med rusmiddelforbrug, hvor der er mulighed for hurtig visitation og adgang, da tid er en afgørende faktor i forhold til udviklingen af fosterskader. Tilbuddet bør være regionalt og uden kommunal finansiering. Det bør desuden ligge i tilknytning til familieambulatorierne, der har den specialiserede viden om målgruppen, og som samarbejder tæt med psykiatrien samt føde- og børneafdelingerne.

For at sikre en tryk start uden misbrug efter fødslen er det vigtigt, at der i forlængelse af døgntilbudet til gravide også eksisterer botilbud til familierne. Sådanne botilbud bør ligge i nærheden af en neonatalafdeling, hvor børnene ofte bliver fulgt efter fødslen.

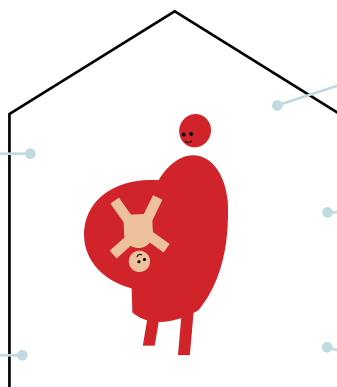
Forslag til et specialiseret tilbud til gravide med rusmiddelforbrug

- Hurtig visitation og adgang
- Høj faglig kvalitet og ensartethed på tværs af landet
- Tværfaglig personalegruppe, som kan understøtte komplekse problemstillinger hos gravide med rusmiddelforbrug
- Fleksibelt tilbud tilpasset den gravides livsomstændigheder
- Støtte til den gravide og evt. partners forældrekompetencer og mulighed for at følge dem efter fødslen
- Mulighed for tilbageholdelse af gravide (med samtykke), hvis dette vurderes som bedst for mor og barn

Målgruppen for døgntilbehandling:

Gravide med længerevarende forbrug af illegale rusmidler, alkohol, smertestillende medicin eller beroligende medicin

Gravide med manglende erkendelse af forbrugets omfang og alvorsgraden i forhold til fostret

Gravide med dobbeltdiagnoser

Særligt fokus på gravide i ambulant behandling med tilbagefald

Særligt fokus på gravide uden fast bopæl med høj mobilitet

Socialstyrelsen udtrykker bekymring

I november 2019 udsendte Socialstyrelsen en landsdækkende central udmelding for udsatte gravide kvinder med et skadeligt rusmiddelbrug. Udmeldingen kom på baggrund af en analyse af tilbudsstrukturen, som gav anledning til bekymring om, hvorvidt der er det nødvendige udbud af højt specialiserede døgntilbehandlingstilbud til den del af målgruppen, der har behov for det.

Sådan hjælper vi flere udsatte gravide

Alle gravide med forbrug af rusmidler og/eller alkohol har ret til døgntilbehandling med mulighed for tilbageholdelse ved samtykke. Elementer i et døgntilbehandlingstilbud kan være:

- Specialiseret lægefaglig misbrugsbehandling, herunder evt. substitutionsbehandling
- Intensiv social rusmiddelbehandling

- Psykologhjælp med fokus på at styrke kvindens ressourcer, tilknytning til det kommende barn og forældrekompetencer
- Støtte til afklaring af boligsituation, økonomi, kontakt til netværk mm.
- Støtte til fremmøde og deltagelse i møder med familieambulatoriet, børne- og familieafdeling og socialforvaltning i hjemkommune
- Støtte i forbindelse med udredning og udvikling af forældrekompetence og omsorgsforhold, herunder tilknytnings- og mentaliseringssevne
- Et skærmet miljø med ro og stabilitet
- Evt. psykiatrisk behandling

Hurtig hjælp er afgørende

Fordi sandsynligheden for foster-skader stiger, jo længere tid der går i graviditeten, er det helt afgørende at minimere sagsbehandlingstiden og forsøg med anden utilstrækkelig rusmiddelbehandling.

Det tager i dag for lang tid før, at gravide i målgruppen får tilbudt en døgntilbehandlingsplads. Dels fordi kommunerne ofte afprøver andre tilbud først. Dels fordi der er mange formelle krav, som kommunerne skal overholde, jf. ovenstående afsnit om de kommunale familieafdelinger og de kommunale rusmiddelbehandlingstilbud.

Familieambulatorierne bruger mange ressourcer på at påvise behovet for døgntilbehandling over for kommunerne. Regionerne ville kunne effektivisere den samlede arbejdsgang, hvis døgntilbehandlingstilbudet bliver tilknyttet familieambulatorierne. Det ville samtidig medvirke til, at de gravide ikke falder ned mellem flere stole.

Danske Regioner foreslår i første omgang at styrke sammenhængen til de kommunale tilbud efter fødslen. På sigt foreslås det at etablere regionale botilbud til nye familier med rusmiddelforbrug tæt på. Hvor lang en periode, botilbuddet kan strække sig over, er endnu ikke afklaret.

Gravide med et rusmiddelforbrug har brug for hjælp til, at de og deres nyfødte får mulighed for et bedre liv end det, de ofte kan imødesee i dag

Stephanie Lose, næstformand, Danske Regioner

3.11

Beslutning om at øge kapaciteten på de sikrede institutioner

Notat om økonomi vedrørende sikrede pladser

De samlede kommunale udgifter til sikrede døgninstitutioner var i 2023 på 247 mio. kr. (24-pl) Hertil skal tillægges ca. 94 mio. kr. til udgifter til sikrede døgninstitutioner og særligt sikrede afdelinger ifm. afgørelser i regi af Ungdomskriminalitetsnævnet. I alt ca. 341 mio. kr.

Ifølge Danmarks Statistik kan identificeres 104 helårsanbringelser. Det svarer til en gennemsnitlig helårspris på ca. 3,3 mio. kr.

Fordelingen mellem retlige og sociale anbringelser er nogenlunde ligelig. I forhold til antallet af anbringelsesdøgn i sikret regi var der i 2023 en lille overvægt af sociale anbringelser, mens der i antallet af anbringelser var en lille overvægt af retslige anbringelser. Forklaringen på forskellen er, at de sociale anbringelser varer længere end de retslige.

Retlige anbringelser – 50 pct. finansiering af kommunen og 50 pct. objektiv finansiering

Kommunerne betaler en fast takst (kriminalpræventiv takst) på 1.652.253 kr. årligt (2024-niveau) for unges ophold i sikrede døgninstitutioner, når ophold sker på baggrund af en varetægtsfængsling, afsoning eller idømt foranstaltning (retlige anbringelser.) Det svarer til en takst pr. døgn på 4.527 kr.

Taksten svarer til ca. 50 pct. af prisen for en plads på en sikrede institution. De øvrige 50 pct. af prisen er en objektiv finansiering.

Den objektive finansieringsandel fordeles mellem landets kommuner efter antallet af 15-17-årige, der bor i de enkelte kommuner pr. 1. januar i året forud for driftsåret.

Et eventuelt over- eller underskud på den objektive finansiering i forhold til det endelige regnskab indregnes i beregningsgrundlaget for efterfølgende år.

Alternativer til de retslige anbringelser

Når der ikke er ledig kapacitet på de sikrede institutioner, er det ikke muligt for unge, med et retsligt grundlag, – fx varetægtsfængsling i surrogat – at få ophold. Den unge vil i stedet skulle sidde varetægtsfængslet i arresten/fængsel.

Når de unge sidder varetægtsfængslet i arresten/fængsel, er de typisk isoleret i 23 af døgnets 24 timer. De har som udgangspunkt en times socialisering med andre, som ofte er voksne, dvs. over 18 år.

Varetægtsfængsling af unge i almindelige arrester/fængsler er således udelukkende at betragte som en nødløsning.

Dato: 6. februar 2025

Sags ID: SAG-2024-05145
Dok. ID: 3558794

E-mail: HGH@kl.dk
Direkte: 3370 3249

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 2

Dato: 6. februar 2025

Sags ID: SAG-2024-05145
Dok. ID: 3558794E-mail: HGH@kl.dk
Direkte: 3370 3249Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København Swww.kl.dk
Side 2 af 2**Sociale anbringelser - 100 pct. finansiering af den anbringende kommune**

For børn og unge, der er anbragt af hensyn til barnet eller den unges sikkerhed eller for at tilvejebringe et grundlag for socialpædagogisk behandling (sociale anbringelser) finansieres opholdet på den sikrede døgninstitution 100 pct. af den anbringende kommune.

Taksten pr. døgn for en social anbringelse er omkring det dobbelte af taksten pr. døgn for retlige anbringelser kan variere fra ca. 7000 kr. til 10.000 kr. pr. døgn (fra ca. 2,6 mio. kr. til 3,7 mio. kr. årlig)

Alternative tilbud/løsninger til en social anbringelse på en sikret institution

Når kommunerne ikke kan få plads på en sikrede institution, på grund af manglende kapacitet, er kommunerne nødsaget til at etablere soloprojekter, som alternativ til en anbringelse på en sikret institution. I de sager kan døgnprisen typisk variere fra ca. 7.500 til ca. 20.000 kr.

Til sammenligning kan prisen for en social anbringelse på en sikret institution variere fra ca. 7.000 til ca. 10.000 kr. pr. døgn.

Udvidelsen af antal pladser på de sikrede institutioner vil, så længe pladserne optages af børn og unge fra den nuværende venteliste, således som udgangspunkt medføre en besparelse, idet de dyrere ventelistetilbud kan opsiges.